

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ལྷ། རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ལུས་
 གྲིམས་ཏིང་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་ཅེན། རྩོན་མོངས་གཡུལ་དེ་རྒླེག་པའི་དབྱ་ཐབས་མཁས། རྩམས་
 སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དཔྱད་ཚོགས་ཅན། མཐུ་ཆེན་དཔའ་བོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྐལ་ལྷན་
 ཤིང་ཏྲའི་རྒྱལ་མིན་ཡང་འགྲོ་བའི་དྲི་མ་དག་བྱེད་ཆུ། རྩོན་དན་གྱིས་བསྐྱོས་སེར་བུ་མིན་ཡང་འགྲོ་
 བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ། །གཟི་ལྷན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་མིན་ཡང་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་སེལ་སྒྲུང་བྱེད་
 མཆོག །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ཚོགས་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱུའི་གཙུག་ན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མཐའ་
 གཉིས་སྤངས་པའི་རྒྱ་གཏིར་འཛིང་ལ་གནས། །བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་གདེངས་ཀས་བཟིད།
 །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གླིང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ། །ཁྱུ་སྐྱུབ་ཁྱུ་ཡི་དབང་པོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །དེ་ཡི་
 གཞུང་ལུགས་རབ་དཀར་ཀུན་དའི་ཆལ། །གང་གི་སྒོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་ཅིང་། །ཐུབ་བསྟན་
 གླིང་བཞི་གསལ་བའི་འོད་དཀར་ཅན། །དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་ཞབས་ལའང་གུས་བརྟུང་ནས། །གང་
 ཞིག་རྟོགས་ན་མཐར་ལྷ་རྩི་རྩེའི་རི། རྩི་མའི་ཟེར་གྱིས་རྩ་རྩེའི་ཟིལ་པ་ལ། །རིག་པ་ཇི་བཞིན་འཛིག་
 འགྱུར་དབུ་མའི་ལམ། །རྟོག་གའི་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་འདྲིར་བཤད་བྱ། །ལྷ་དང་ལྷ་དབང་ལྷ་མིན་མི་

འམ་ཅི། །ཐུབ་པ་ལག་འགྲོ་གདེངས་ཅན་དབང་ལ་སོགས། །གོ་ཏུ་མའི་བསྟན་ལ་གང་དད་པའི།
།སྐལ་ལྷན་དེད་ག་དྲང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་དབྱུ་མ་ལ་འཕྱག་པའི་བསྟན་འཆོས་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །འདིར་
བསྟན་འཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་ཅི། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་གང་། དགོས་པ་ཅི་བྱིར་བརྩམས་ཤེ་ན། དེ་ལ་རེ་
ཞིག་བསྟན་འཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོར་བའི་
ཚུལ་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་མཁན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། ཏྲག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། གཅིག་དང་། ཐ་
དད་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ། མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་མཐུག་
པོས་སྦྱག་ཏུ་བྱུར་པ། འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཉམ་ང་བར་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྒྱུད་པ། ཡང་དག་
པའི་ལམ་སྟོར་བ། སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་བཟད་པ་གཅན་
གཟན་དང་། སྦྱལ་གདུག་པ་ལྟ་བུས་ཤིན་ཏུ་གཙོས་པར་བྱུར་ཏེ། ཉམ་ཐག་པའི་སྦྱེ་སྐྱུགས་སྦྱིང་རྗེ་ཇི་

ལྟར་རྒྱུན་དུ་སྒྲིགས་པ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྤྱོད་ཅིང་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་
 པར་གཟུགས་ནས། མཐའ་དག་སྒྲིལ་བར་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་མཛོད་དུ་
 མཛད་དེ། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་
 བཞེས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་
 འདོད་མ་ལུས་པ་སྒྱུ་ལ་བ། ཐར་པ་སྤྱོད་ཅིང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་མཆོག་དུ་
 བྱུར་པ་བཞེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་ཅིང་པ་བསྒྲོར་བར་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྒྲོར་བ་དེའང་། བཛྲེད་བྱ་བསྐྱབས་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འབྱུར་རོ།
 །རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འབྱུར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་
 ལ་སྦྱོད་པའི་གང་ཟག་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། གཏི་ཐུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་།
 ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དེ་ཆེད་རེ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འང་དེ་

སྟེན་གསུངས་སོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཁྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐབས་ཀྱི་ལེན་ཏེ་
འབྲེལ་པར་བཤད་དེ་ཞེས་རྒྱུ་འཁུན་པོ་བཟུང་། །དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལྡོ་ར་ཆ་སི་བྲང་
སྟོང་རྒྱ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་
བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་ཚོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་
བརྩམས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བད་
མའི་སྟོང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་རྣམས་སུ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བརྩམས་ནས་འཕགས་
པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
དེ་བོ་ནི་གང་། ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ནི་གཉིས་ཏེ། བསྟན་

པའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སོ།
།གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། འཁོར་ལོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛམས་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ལྟར། བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛམས་པར་བྱེད་པ་དང་།
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཕོ་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལས། ཀུན་ཤེས་ཀོང་ཁྱེ་རྩ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཚུལ་
བཞིན་བསྐྱབས་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དེ་
བསྟན་པ་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་འདི་
དག་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་གསུངས་ཤེ་ན། བརྩན་པ་ཡང་དག་བདེན་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བདུན་
ལོན་པ་ན་རོ། །གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ལོན་པ་ན་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱེད་རོ།

།གཞན་དག་ན་རེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མར་གསུངས་པ་ཅམ་དུ་མངོན་
གྱི། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཏུས་ཆོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཏུས་གཉིས་པར་བསྐྱར་བར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། དེའི་ཆོ་ལྷན་གྱི་བརྒྱ་སྟོང་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་
ཏྲིག་གཏྲོར་ནས། སྐད་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། གྱེ་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་ནི། དེང་འཇམ་བྱ་གླིང་
དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ལོ་མ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་བསྐྱར་བར་མཐོང་ཞེས་སྒྲས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་དེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་བྱགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་བྲང་བའི་དོན་ནི་གང་།

ངེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྡེ་པ་དག་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་འདོད་ལ། བདེན་པ་
བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་བར་འདོད་དོ།
།ཅི་ལྟར་ན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པ་
ནས་འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱུས་པ་སྟེ་དང་
པོའོ། །དེའི་འོག་དུ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
ནས། འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་བྱ་བ་
ལ་བསྐྱུས་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །དེའི་འོག་དུ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྐྱོམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བདེན་པ་
བཞི་ལ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱུས་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་
པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འང་མིག་
དང་། ཤེས་པ་དང་། སྒྲོ་དང་། རིག་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་སྐྱེས་པ་ནི་མིག་གོ། །དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཤེས་པ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་རོ། །ཡང་ན། ཆོས་བཟོད་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་བཟོད་
དང་། རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ན་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲོར་ཞེ་ན།
བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བོ་དང་། བྱ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱུས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་
བསྒྲོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་དང་བའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་བ་དག་ནི། མདོ་སྡེ་གང་སྟོང་པ་ཉིད་མཁྱུད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་
དང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་གང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དག་ནི་ངེས་
པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་པོ་དང་།
ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རྣམས་པར་བཞག་ལ། ཐ་མར་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བར་པར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་
 དག་ནི། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བཀའ་དང་པོ་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་མཁུད་ནས་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་མཁུད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། ཐ་མར་ནི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་སྟོང་འདོགས་པ་དང་། རྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་
 ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་ཆ་སི་དྲང་སྟོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པའི་རྣམ་
 པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་འབྱུང་བའོ། མིར་འབྱུང་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཆོས་
 དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་པ་ཞིག་རབ་དུ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་འདྲ་སྤྱོད་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་
 སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་

བརྩམས། གླེབ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞེད་མ་ནས་ཞིབ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
པ་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆུད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གཉིས་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་འདྲ་སྟེ་ན་མཆིས་པ།
སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྩམས། གླེབ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་
མཆིས་པ་དང་། གཞེད་མ་ནས་ཞིབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཉིད་
ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ལེགས་པར་རྣམ་པར་
སྟེབ་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆུད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སྟེ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་
པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་
བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། འཆད་

བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། བདེན་བཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་
པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་
དམན་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལའང་། ལྟོན་པ་གང་གིས། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། གདུལ་
བྱ་གང་ལ། བརྗེད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་ཞེས་པ་འོ།
།གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ལྡེ་ར་ཏ་སི་ཞེས་པ་འོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སོ། ཏུག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་དེ་ཉིད་དམན་པར་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་འདྲ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གཉིས་གོང་
ན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྐྱབས་ཡོད་པ་འོ། །དང་བའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལའང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་

བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལའང་སྒྲ་མ་ལྟར་རྟུག་ལས། སྟོན་པ་གང་གིས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཞེས་སོ། །དུས་ནི་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དེའི་འོག་ཏུ་འོ། །གནས་ནི་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རི་ལ་
སོགས་པར་རོ། །བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ཤེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་
བརྩམས་ཞེས་སོགས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ནི། ཆོས་དོ་མཆོར་མྱ་ངུ་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་
བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེའང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ན་
མཆིས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གོང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐབས་ཡོད་པའོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་
པ་མ་ཡིན་པས་དང་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་
འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེས་ནི་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འང་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །
།དང་པོ་ལའང་། སྟོན་པ་གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །དུས་ནི་འཁོར་ལོ་གཉིས་

པའི་འོག་ཏུ་འོ། །གནས་ནི་པད་མའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་འོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཞེས་སོགས་སོ། །གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་
ན་མ་མཆིས་པ་ནི། འདི་འི་གོང་ན་འཁོར་ལོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱབས་མེད་པ་འོ།
།ངེས་པའི་དོན་ནི་འདིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་བསྟན་པས་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །བཀའ་བར་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་
འདོད་པ་དག་གིས་མདོ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཅུང་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་བའི་དོན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་བྱང་
དོན་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ལུང་ནི། འཕགས་པ་
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྤྲོན་པས་སྤྲོན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅུང་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་ནི།

གཙོ་བོ་དང་། རྩལ་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བྱེད་
པ་པོ་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་
དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དང་ནི། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་
བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་པ་འང་ཡོད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་དག་
ལས་གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཅམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་གལ་ཏེ་ངས་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན།
རིགས་པས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བར་རིགས་ན། །འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་རྣམ་
ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བརྟག་མི་བཟོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་འདིར། །བར་པ་བྱང་བའི་དོན་
དང་ཐ་མ་ངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སྒྲག་པ་དག་རིམ་གྱིས་བྱང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ཐ་སྟད་དུ་སེམས་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་
དང་། ཟ་བ་པོ་དག་གི་ཕྱིར་གསུངས་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་ཤེས་ཏེ། རྒྱས་པར་འོག་དུ་འཆད་
པའི་བྱིར་མ་སྟོས་སོ། །གང་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
རྟག་པ་ལས་སྒྲངས་ནས། དེ་ཉིད་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསམས་ནས། ལུང་འདི་ཉིད་

གྱིས་བཀའ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབ་བཅད་མ་གཡར་པོའི་རྒྱན་གྱིས་མངོས་པར་སྒྲོམ་
པ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷགས་དེ་ནི་བཀའ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལྷགས་ལས་
ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པས་ཆོས་
གསུངས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་སྟོས་ནས། དེའི་འོག་དུ་གསུང་རབ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་
ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་
པའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་། ཙ་བའི་བསྐྱབ་
གཅིག་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཙ་བའི་སྤྱད་པ་
པོ་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། ཉེབ་འཁོར་དང་། ཀྱན་དགའ་བོ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོར་མ་འོན་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱའི་
དབྱས་སུ་སྟོན་པས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར། ཐེག་མར་འདི་སྐད་
བདག་གིས་ཐོས་པ་དང་། ཐ་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མདོན་པར་བསྟོད་པ་དང་།
བར་སྐབས་དག་དུ་མཚམས་སྦྱར་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བསྟུན་དེ་ཐེག་པ་

དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གོང་ཁྱེར་དུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་
ཀྱི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་སྦྱང་སྟེ་དེ་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ན།
འཕགས་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྟུན་
སྦྱང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་མཛད་དེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །བསྐྱབ་བ་གཉིས་
པོ་འདི་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་ངོ། །བསྐྱབ་བ་གསུམ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པར་བཟད་
ཀྱི་ལུང་ལས་མི་འབྱུང་ངོ། །བསྐྱབ་བ་གཉིས་པ་མ་བྱུང་བའི་གོང་དུ་ནི་སྡེ་པ་སོ་སོར་གྱེས་པ་འང་མེད་ལ།
དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཆེར་གཡོས་ཏེ་རྩོད་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་བྱུང་བས་སྡེ་པ་སོ་སོར་གྱེས་ཤིང་།
སྡེ་པ་རྣམས་གྱེས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་པ་བྱུང་བ་མཛོན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྷས་ལུང་
བསྟན་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བསྐྱས་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བ་
གསུམ་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་པ་སོ་སོ་དེ་དག་ཀྱང་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་གས། རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་
ཅེ་ན། འདི་ལ་རྟོག་གོ་འབར་བར་ལུགས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཉོག་གིས་
རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར། རྒྱལ་པོ་རྒྱམ་ཨ་ཤོག་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་དབྱེད་པའི་ཆེ། རྩོད་པའི་ཆོས་འགའ་
ཞེག་བྱུང་བའི་དབང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། །དེ་རེ་ཞེག་སྡེ་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་
གནས་ཏེ། དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པའོ། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པའི་སྡེ་
པའང་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པའི་སྡེ་
པ་དང་། ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།
བཏགས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོ་བ་དང་། ལུབ་ཀྱི་རི་བོ་པ་རྣམས་སོ།
།གནས་བརྟན་པའང་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་གྱུར་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་གནས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བརྟན་
པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གནས་མ་བྱུ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་
ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བརྟུར་པ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། ཆར་བཟངས་འབེབས་
པ་དང་། སྤྱི་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གནས་བརྟན་པའི་མིང་གཉིས་པ་ནི་གངས་རི་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། །ཡོད་སྐྱབ་པའི་མིང་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་སྤྱོད་སྟེ་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུར་སྐྱབ་པ་དང་། ལ་ཅིག་ལུ་རུན་

ཏྭ་ཀ་བ་ཞེས་ཀྱང་བེར་རོ། །ཀྱུན་གྱིས་བཀྱར་བ་པའི་མིང་ག་ཞན་ནི། ཨ་བན་ཏྭ་ཀ་པ་དང་། ཀྱ་ཅུ་ཀྱ་ལ་
བ་ཞེས་ཀྱང་བེར་རོ། །ཆར་བཟངས་འབེབས་པའི་མིང་ག་ཉིས་པ་འོད་སྤངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བེར། སྤྲ་མ་
པ་ལའང་། ཁ་ཅིག་འཕོ་བར་སྤྲ་བ་ཞེས་བེར་རོ། །ལྷགས་ག་ཉིས་པ་ནི། བྱེ་པའི་དུས་དང་། གནས་
དང་། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ། ཙ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། འདི་ལྟར། གནས་བརྟན་པ་
དང་། དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲ་བའོ། །གནས་བརྟན་པའང་ག་ཉིས་ཏེ། ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྤྲ་བ་དང་། གནས་མའི་བྱའི་སྟེ་པའོ། །ཡོད་པར་སྤྲ་བའང་ག་ཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་། མདོ་
སྟེ་སྤྲ་བའོ། །གནས་མའི་བྱ་བའང་བཞི་སྟེ། མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་
པོའི་ལམ་པ་དང་། གྲོང་བྱེར་དུག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་བརྟན་པ་ནི་དུག་ཏུ་གནས་སོ།
།དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པའང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོ་པ་དང་། ལུབ་ཀྱི་
རི་བོ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་རི་པ་དང་། གངས་རི་པ་དང་། རོན་གྲུབ་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། བ་
ལང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲ་བའང་བཞི་སྟེ། ས་སྟོན་པ་དང་། འོད་སྤངས་
པ་དང་། ཆོས་སྤྲས་པ་དང་། གོས་དམར་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ལྷགས་གསུམ་པ་ནི། བཙམ་

ལྷན་འདས་མུ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སྐུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ལོན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དག་འཁོ་དང་།
ཡུལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲོང་ཁྱེར་པ་ཏ་ལ་སྤྱི་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པ་
ཕལ་ཆེ་བ་ནི། ཡང་ལོན་པ་མེད་པར་བསེལ་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། འཕགས་པ་འོད་
སྤངས་ཆེན་པོ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲ་མ་དང་། རི་བ་ཏ་ལ་
སོགས་པའི་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ན། བདུན་
སྡིག་ཅན་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱེད་འཛིན་པས་རྩེ་
འཕྱལ་སྤྱོད་ཆོགས་བསྟན་ཏེ། གཞི་ལྷས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། གནས་བརྟན་ལྷ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་དག་གིས་གཞི་ལྷ་སྤྲགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་ལྷ་
ནི། རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་ལན་གདབ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་།
ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། བདག་ཉིད་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་གནས་ཏེ། གནས་བརྟན་པ་དང་།
ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་བར་དུ་དགེ་འདུན་བྱེན་ས་འབྲུག་ལོང་གིས་གནས་

སོ། དེ་ནས་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་འདས་པ་ན། གནས་བརྟན་གནས་
མའི་བྱས་བརྟན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་སོ། །དེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་རྗེས་ལ། དག་འདུན་
ཕལ་ཆེན་པ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་གྱུས་ལ། གནས་བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཙུག་གཉིས་སུ་གྱུས་ཏེ་གནས་པར་
བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཤུག་འོད་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གཞན་བཙུབ་དུན་གྱུས་
པར་བཞེད་དོ། །རྒྱའི་མཁན་པོས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་།
ཕལ་ཆེན་པ་གཉིས་ལ་རེ་རེ་ཞིང་བཙུབ་ཙུའ་གྱུས་པས་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་
དུལ་བའི་ལྟས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་ཀླག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་
མི་འདྲ་བ་བཤད་དེ་མ་གྲིས་སོ། །སྤྱོད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་དང་། མིང་གི་དོན་
རྣམས་ནི་ཞིབ་པར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་
དག་པར་བསྐྱབ་པ་ལའང་། རྩ་བའི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་དང་། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་གནས་
སོ། །དང་པོ་རྩ་བའི་སྤྱད་པ་པོ་ནི། བྱམས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བར། རྩ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་

དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྤྱད་པ་པོར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེ་
དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེན་ལས། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ཕྱིར།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་
དག་ན་རེ། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བགེས་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན།
འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། ངས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
འཛིན་པར་རུས་སོ་ཞེས་པ་ནས། དེས་གསོལ་བ། བདག་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ཐད་དུ་གནས་པར་བགྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ། །གཉིས་ནི་དགོ་སྟོང་དག་ལ་འོ་
ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ན། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་

བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱང་། གཅིག་ནི་སྒྲིགས་བམ་མི་ཉམས་པར་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་
ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་སྤངས་ནས་དེའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པ་ལ་དགའ་
བའི་ཁྱེ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྒྲོ་དུ་གྱུར་པ་སྤྱད་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྤྱས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་པ་ན་དེ་
དག་གིས་བསྐྱས་ཏེ། ཁྱའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་
སྒྲོ་བ་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕེན་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་
གང་ཡིན་ཁྱེ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་མཛོས་ནས།
།ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། འཕགས་པ་ཁྱེ་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱའི་ཡུལ་ནས་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་སྐྱར་བྱངས་ནས། མིའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་
མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་སྐད་དུ་འད་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སྐུ་སྐུ་དན་
ལས་འདས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སྐུ་

ཞེན་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱད་པ་པོས་ཇི་ལྟར་དབབ་པ་བཞིན་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་ན། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་སྤྱང་མེད་པས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་སོ། །བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་ཁྱའི་
འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པར་ཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། དེའི་སྣོད་དུ་གྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་
བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྟབ་ཀྱིས་དེ་དག་ནས་བསྐྱས་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བྱུང་བ་དང་། ཡུལ་གང་དུ་
བསྐྱས་པ་ནི། ཁུངས་ཐུབ་པའི་ལུང་གསལ་པོ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་དགའ་བར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་
ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཤད་བློ་རྟོ། །དེའི་འོག་དུ་བསྐྱས་
པའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཞིག་
བཅོད་པར་བྱའོ། །དེ་འང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་
སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་པའི་ཐོག་མའི་གཞུང་ནི། ཆོས་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་། བསྟན་འཆོས་བྱེ་བྲག་དུ་

བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ནི་མདོ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་
ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་ཆོ་བསྐྱེས་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་།
དེ་དག་མདོ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་བ་དག་མི་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་མངོན་ལ། བྱེད་པ་པོ་འང་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། མདོ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་
བཤད་པ་འང་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་དང་། དབྱིག་བཤེས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་འདོད་ཀྱང་
འཕགས་པ་དག་གིས་མ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེ་བ་གཉིས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པར་སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉན་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
པར། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་བྱམ་གྱུར་ཅིང་། །དབང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་འདས་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་
མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །རྟོག་གོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་འདི་བཀྲུགས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དེ་འང་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ལས་ནི་ཉི་འོག་པ་དང་། ཁ་ཆེབ་གཉིས་སོ།
།འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྦྱ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་

བར་སྒྲ་བ་དང་། གནས་སྒྲ་བས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་
བ་སྒྲ་བཞིའོ། །སྒྲ་བ་དཔོན་ནི་དབྱིག་བཤེས་དང་། ཆོས་སྒྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་། འདུས་
བཟང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། རྒྱ་ཁོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བའི་
སྒྲ་བ་དཔོན་དུ་མངོན་ནོ། །གཞུང་ཡང་སྒྲ་བ་དཔོན་དེ་དག་གིས་མཛད་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་། མངོན་པ་
མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །བསྟན་བཅས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པས་ཅེ་ཞིང་རྒྱུ་ལ་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་
ཞེས་བེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བྱུང་བའི་དུས་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མཚུངས་པར་མངོན་ཞིང་།
མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་དག་གི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་འཛེག་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བེར་རོ། །སྒྲ་བ་དཔོན་ནི་ཀུ་
མ་རྟ་དང་། ཤི་རི་རྟ་དང་། བཙུན་པ་རྟ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་རང་དགའ་བ་
འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། འདོད་པ་ཕལ་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་། ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་
ལས་འབྱུང་ངོ། །སྤྱིར་བཤད་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་གཉིས་པོ་འདིར་
ངས་སམ་ཞེ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་ངས་པར་བཤད་ཀྱང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།

གནས་མའི་བྱ་པ་དང་། བཟང་པོ་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྲ་
 མ་པ་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འདོད་པར་བཤད་པས་དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཉིས་པོར་
 མ་འདུས་པར་མཛོན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀའང་བདག་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན།
 སངས་རྒྱུས་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། །ཡིད་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྡོན་མཐོང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ལ་སོགས་
 པའི་ལམ། །བཤད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བ་པོ། །ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞིར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉིས་པ་མེད་དེ། གང་ཞིག་བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་
 ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྡེ་པ་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པར་བསྟུས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 བསྟན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུན་པ་མ་ཉམས་
 པའི་ཕྱིར་ཀུན་གྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པར་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གང་དག་ལྟ་བ་རྣམ་

པར་དག་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ཐ་དད་པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷག་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྡེ་པ་བཙུག་ཡིན་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཏུ་སྣ་བའི་སྡེ་པ་
དེ་དག་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བྱངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པར་བསྐྱས་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ན་བསྟན་པ་
ལས་ཕྱི་རོལ་པའང་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྣ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་མུ་ངན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལོན་པ་ན། བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྡེ་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
གྱུས། ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་པས་བྱིང་བྱིང་པོར་གྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་
གཡེངས་ཏེ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་ཀྱིས། །ང་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་འོག་ཏུ། །ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་གྱུར་པ་དེ།

ཁྲོ་ཕྱོགས་བེ་རྩེ་ཡུལ་དུ་ནི། འདག་སྒྲོང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། འདེམ་པ་ལྷན་ཞེས་བོད་པ་སྟེ།
འཕྲོ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་གྱེད། འང་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་ན། ཁྲོ་མེད་ཐེག་པ་གཙུག་བསྟན་
ནས། འར་བ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། འབདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་འོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲིལ་བུ་
ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་གྱོན་ཏེ། ལྷའི་ཡུལ་ལ་
སོགས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་སྒྱུན་
བྲངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་འཆོས་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
མཛད་ནས། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། མཐའ་བུལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ཆ་འབྲེལ་
པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྒྲིད་པའི་ཆ་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་གནས་སོ། འད་པོ་ལའང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་
འདོགས་གཙུག་པའི་བསྟན་འཆོས་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་གཉིས་སོ།

།དང་པོ་ལའང་། རོག་སྒྲ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་གྲས་པ་
སྐྱེད་པའི་གཞུང་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་
རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྟག་ཆད་དུ་སྒྲ་བ་མཐའ་དག་རིགས་པས་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་
རིན་པོ་ཆེའི་སྤེང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཞན་ལ་ཟབ་མོ་འདོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྟོད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་
གཙུག་ཆེར་ཟབ་མོ་གསུང་ཞིང་། ལུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟོད་པའི་ཆ་འགྲེལ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་
དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་
སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པ་དང་།
སྐྱབ་བྱེད་རྟག་གའི་རིགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། གཞན་ལུགས་ཡོངས་གཅོད་དུ་
སྒྲ་བ་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་རྣམས་བཅད་ཅིང་སྒྲས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལའང་། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་མོད་དུ་དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་བྱེད་བྱ་ཏུ་

དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་འོ།
།གཉིས་པ་ལའང་། སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱས་པ་ལ་རིགས་པ་ནང་འགལ་བ་སྤང་བ་རྩོད་པ་སྒྲིག་
པ། བྱུང་པར་དུ་འདུས་བྱས་སྒྱེ་འཇིག་མེད་པར་སྦྱས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་
པ་དང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་དབུ་མ་འི་བསྟན་འཛུང་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་
འབྲེལ་སྤྱི་ལ་བརྩམས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་
ཡན་ལག་གི་བསྟན་འཛུང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་རྩོད་པ་སྒྲིག་པ་ནི་
རྒྱུན་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ནི་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་
བྱེད་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་རྟོག་གའི་རིགས་པ་འགོག་པ་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་
འཐག་པ་སྟེ། དེས་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གའི་རིགས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་ལའང་། ཕྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ། ནང་རྩི་རྩི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་གསང་བ་འདུས་པ་རིམ་པ་ལྷ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མ་འི་བསྟན་འཛུང་

མཛད་པའི་རྗེས་སུ། འཕགས་པ་ལྷན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་
འཆོས་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་འཕགས་པ་ལྷན་སྒྱུ་བ་
ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་
བའི་འབྲེལ་པ་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་འབྱུང་དུ་བཀྲལ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་
གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ། རང་གཞན་
གྱི་སྒྲེ་པ་དག་གི་འོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་འཆོས་རྩ་བ་དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་དང་།
འབྲེལ་པ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་རང་
གཉིས་སུ་གྲེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་བྱོན་ཏེ། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་
ཅི་མ་འོག་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་
ཕྱིར་དབུ་མ་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་བ་མཛད་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོན་
བརྗོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་རྩ་བའི་

རིགས་པའི་ཁ་བསྐྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་སྦྲ་
བ་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་འདི་མཛད་དོ། །ཐལ་རང་འདི་དག་གི་འདོད་པའི་བྱད་པར་རྒྱས་
པ་ནི་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱོ་སྒྲུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། མཐའ་བྱལ་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་
མཛད་པའི་འོག་ཏུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་
བསྒྲུབས་པས་འཕགས་པ་མ་ཐམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་
བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡན་དག་ཀྱང་ཁུས་ཏེ། སྤར་ཡང་འཇམ་གླིང་དུ་བྱོན་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱས་
པའི་བསྟན་འཆོས་ས་སྡེ་ལྡན་དང་། བསྟུས་པའི་བསྟན་འཆོས་སྡེ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་འཆོས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་
ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་སྦྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་

འོག་ཏུ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉིན་དང་། ཆོས་སྐྱོང་དང་། བྱོན་གས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་སོགས་པས་དེའི་
གཞུང་བཟུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་པས། འཕགས་
པའི་ཡུལ་དུ་འང་། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་གང་རུང་གི་གཞུང་ལ་མི་བརྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་
དཔོན་སྐུ་འཇུག་མ་གྱུང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་
འདོད་པ་དག་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་འདྲིས་ཤིང་དགོངས་པ་དབྱིས་བྱིན་པར་བྱས་
ནས། གཤོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་གྱི།
གཞན་དུ་ན་ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་ལོང་བ་གྲ་ཆོམས་སུ་གོམ་པ་འདོར་བ་ལྟར། གཤོད་མི་བླ་བར་གཡང་
ས་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་འགྱུར་དོ། །ཡང་རྒྱུ་འཛིམ་ཁན་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྟེ་སྟོན་
གསུམ་པ་དག་གི་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་འང་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལོན་པ་ན། སྟེ་པ་ཉི་ཤུའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་སོ་སོ་ནས་རང་གི་
དེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་

ལས་འདས་ནས་ལོ་གཉིས་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ན་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འགྲེལ་བ་དང་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྤངས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་
གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་ཅིང་སྟེལ་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་དན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་
ཟབ་མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་
འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་དང་། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་
མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་སྟེལ་ཏོ། །དེའི་ཆོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རོ་གཅིག་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་དེ་དག་ལ་རྩོད་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་དུས་ཅི་ཅམ་དུ་རྣམ་པ་དུ་
ཞིག་བྱུང་བའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གནས་སམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་པོ་དག་གི་གཞུང་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཇི་ལྟར་ཚེད་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་
ཀྱི་དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གནས་ན། གསུང་རབ་རྣམས་དགོངས་པ་ནང་འགལ་བར་ཅི་ལྟར་
མི་འགྱུར། གསུང་རབ་ནང་འགལ་བའི་སྣ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་ལ་
སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཞི་ན། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ཁོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་ཀྱི། གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས། ལུང་དང་རིགས་པས་དགག་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་གཞན་གྱིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་
དག་གི་དགོངས་པ་རང་གཞན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་བཀག་པར་འགྱུར་
བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་བྲང་དོན་དང་ངེས་

དོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱི། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པས། གྲུབ་མཐའ་
སྒྲིབ་བཞི་པོ་འང་རང་གང་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་བསམས་ནས་གཞན་
གྱི་འདོད་པ་རྣམས་དང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་རྣམས་དང་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ཐུག་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་
ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ནི་དང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་ལ་སྒྲིབ་ཐུག་པའི་མཐའ་པར་ཞེན་དུ་མི་རུང་བར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དགོངས་པའི་དོན་འགལ་
བའམ། འོན་ཏེ་མི་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན། བཀའ་ལ་ནང་འགལ་པའི་ཉེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་། ཕྱོགས་
གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་གི་ལུགས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་འཐད་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་
ནི་དང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་ཅི་ལྟར་རིགས། དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་
མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་

དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོལ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
རབ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟོན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་
བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་བསྟན།
།མདོ་སྡེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་འབྱུང་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་ཕྱིས། །དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །ཅེས་
གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་བསྟན་པར་
སྟོན་པའི་ལུང་མ་ཡིན་གྱི། །འོན་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་བཞི་འོང་པར་གཟིགས་ནས། དེའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་སློ་གོས་དམན་པ་དག་
ཚུལ་དེས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་དང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་
སོ་སོའི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཁས་ལེན་པ་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེ་ཁས་ལེན་
པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱགས་པ་ཅི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་
འཇོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་བཀའི་དགོངས་པ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་གྲུབ་

མཐའ་སྐྱབ་བཞི་པོ་སྐྱེ་ཡིང་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་བྱིར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་མཐའ་བཞི་ལས་གང་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་
 པ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་འབའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའི་དགོངས་པ་འབྱུང་པ་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་གཞན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་འདི་ཉིད་དུ། འཕགས་པ་སྐྱབ་
 ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རྩལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་
 ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་ཐར་པ་འབྱུང་ཡོད་མིན། །ཅིས་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་དག་གི་འདོད་པའི་དུས་གསུམ་རྫས་སྐྱབ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་མི་ལྡན་
 པའི་འདུ་བྱེད་རྫས་སྐྱབ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ཤེས་པ་རྣམ་ལྡན་དང་། དེའི་རྒྱ་དོན་སྒྲིག་ན་
 མོ་དང་། སྡེ་པ་གཉིས་ཀའི་བྱམ་མོང་གི་འདོད་པ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་འདོད་
 པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་པ་རྣམས་གལ་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལ་རིགས་པས་

གཞོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་བཀའི་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་ན། རྣམ་རིག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པར་ཇི་ལྟར་
འགྱུར། ཅི་སྟེ་འདི་དག་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དག་གི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོག་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པ་མན་
ཆད་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོག་གྱི་བདེན་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གཞན་ཡང་རྒྱུ་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དག་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོག་
དཔྱད་ཐ་དད་པས་བསྟན་པ་ཅི་མ་མ་གཏོགས། དགོངས་པའི་དོན་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསུང་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་ཅིང་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གྲུབ་
མཐའ་ཐ་དད་ནང་འགལ་བ་རྣམས་རྒྱུ་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་གཅིག་ཕུ་འདི་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དེ་
དག་ནི་རེ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཟབ་པ་དང་སྐྱེ་ཆེ་བའི་

ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དོན་དམ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་དེ་བཅོས་པའི་ཕྱིན་ལས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་གཞུང་འདིར་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་
དགོས་པ་གཉིས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། བཟོད་བྱ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་
དང་། གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་
བཅུགས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱབ་བ་དག་རིགས་པས་སྐྱུ་ཕྱུང་པ་ན། སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་འབའ་
ཞིག་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེའི་གཞུང་དབུ་མ་སོགས་ལ་གུས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྲེལ་
པར། དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བཞེས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འདིའི་བསྟུས་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན། བྱ་
བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལའང་། དག་ལེགས་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་དེ་
ལ་བསྟོད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་
ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྟོང་རྗེའི་སེམས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་འདིས་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་
ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེད་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་

ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅིང་ལོག་པར་གསུང་བར་འགྱུར་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
དེ་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་རང་གི་ལྷག་པར་མོས་པའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་
རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་བར་རིགས་ན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་
བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐོས་ཏེ། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་བློན་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་
ལ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
བཞིན་དུ་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འང་གལ་
ཏེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་ཕྱད་ན་རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པར། དེ་

ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། ཁྱུ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྦྱོལ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར།
འདས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བཟད་པ་ན། འང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཉིན་པ་མེད་
ལ་རབ་དུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཉེ་བར་མི་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་རི་
ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་སྦྱོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སོ། །ཡང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་པ་
རྣམས་ལ་སྦྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ལྡན་དཀར་པོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་
ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་སྒྲ་ཡང་རབ་
དུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་རྣམས་ལ་འང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི།

རྩེས་སྤྱ་མཐུན་པ་ཅོམ་ཡང་མི་སྤྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་འདི་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཅར་ལའང་འཇུག་ལ། དེས་ན་
རང་སངས་རྒྱས་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་
པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འབྲིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་
ནི་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་
ཅིང་། བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་

ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའང་དེའི་བཀའ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་གང་ལས་བལྟམས་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་འབྱུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་
མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
འབྱུངས་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱ་
གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་
དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། ས་བཙུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་རྗེ་རྩ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྔོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་གྱུར་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་
ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱབ་པ་
དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་
འཛིན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལུང་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱབས་པར་མཛད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

ཇི་སྒྲིག་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརྒྱུང་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱ་ལ་མཚན་པར་བཟློད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་པར་དོན་གྱི་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། ཇི་
ལྟར་སྒྲན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བའི་ཐུག་ནི་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱ་
བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲན་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐུག་ཡང་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱུངས་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་
པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
དག་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
གྱི་སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་
བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
བྱ་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་བཟློད་ཅེ་ན། གང་

ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་ནན་ཏན་
བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པོ་འདི་དག་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ལས། གསང་བའི་བདག་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། སྟིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་། །རི་དབང་རྒྱལ་
པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱར་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་གསུམ་ཆར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་
ན་ལ་བསྟོད་ཅེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་འང་སྟིང་རྗེ་
ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྟིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་འདི་ལྟར། གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད་རྒྱལ་
བའི་ལོ་ཐོག་འདིར། །ས་བོན་དང་ནི་རྒྱ་དང་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྟོན་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟར་བྱུང་བ།

།དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྟིང་རྗེ་བསྟོད་པར་གྱི། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་དང་གིང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ལུན་
 ལུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དང་། རྩུ་དང་། སྟོན་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཚོགས་གཅིག་
 ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། བ་མ་གསུམ་
 དུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་བཅེ་བ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་
 རོ་ཐོག་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་མར་བྱང་རྩུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཟུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པས་ས་བོན་དང་། བར་དུ་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་རྩུ་དང་།
 བ་མར་ཡུན་རིང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་
 བསྟོད་པར་བགྱིའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟིང་རྗེ་ཉིད་ས་བོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 བྱང་རྩུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། སྟིང་རྗེ་
 ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པ་

མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱེལ་
ལས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ་སྟུང་དུ་གདོན་མི་བླ་བར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པ་འདིའང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་མི་
འགྱུབ་པས་དེའི་འོག་དུ་གདོན་མི་བླ་བར་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆུ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚུ་གུས་འབྲས་བུ་
ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་པར་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཉི་
ཞོར་མི་འགྱུར་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་བློན་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྟོང་རྗེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བཅུས་ན་གཞན་དོན་དུ་ཆོག་གས་
གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིད་ལུག་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཆོག་གས་ཡངས་པ་མ་
བསགས་པར་འདི་གདོན་མི་བླ་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་རྗེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆུ་དང་

ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟན་འདས་
རྣམས་ནི་རང་དོན་སྒྲིས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། འཕགས་པའི་
ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་མཛོན་པར་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྙིང་རྩེའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འབྲས་བུ་
ཡངས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
ཡོངས་སྟོན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་མཛོན་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྙིང་རྩེ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་
དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་སྙིང་རྩེ་ལ་
བསྟོད་པ་ནི། སྙིང་རྩེ་དེ་འང་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་རོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
ཅན་རྩིས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་རྟུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཕུང་པོ་ཚེས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་
དང་བྲལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་མང་འོ། །ཞེས་ཉན་རང་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དག་གི་བཞེད་
པ་འོ། །འདིར་ནི་སྟིང་རྩེ་ཐ་མ་གཉིས་དེ་བོ་གཅིག་ལ་སྤྲོག་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང་། དེའང་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྟིང་རྩེའི་རང་གི་དེ་བོའི་བྱད་པར་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ཕྱག་འཆའ་བ་
ཅོམ་པར་འདོད་ནས། དང་པོར་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གི་
ཞེས་བཟུང་བས། །ཟོ་རྒྱན་རྒྱད་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། འགྲོ་ལ་སྟིང་རྩེ་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད།
།ཅེས་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལ་འདུད་ཅེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྐུལ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་
རྒྱ་ལས་བསྐུལ་པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟིང་རྩེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འོ། །འགྲོ་བ་ཅི་

འདྲ་བ་ཞིག་ཅེན། ཟླ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་འཕྱན་པ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མཐུས་རང་དབང་མེད་པར་
ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འཕྱན་པ་ཞིག་གོ། །རྒྱ་གང་ལས་འཕྱན་ཞེན། བདག་གིར་མདོན་པར་
ཞེན་པའི་དང་པོར་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་མདོན་པར་
ཞེན་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ཏུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གི་འོ་ཞེས་བཟུང་བས་འཕྱན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཅི་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་འདི་ཟླ་ལྷན་
གྱི་རྒྱུད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེན། རྣམ་པ་རྒྱག་གིས་ཆོས་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཟླ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ཆོས་རྒྱག་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། ཐག་པས་བཅིངས་པ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་མཁན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
གྱུར་པ་དང་། ཁྲོན་པར་འཁོར་བར་བྱེད་པ་དང་། འོག་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འགྲོ་ཞིང་སྤྲེང་དུ་འབད་པས་
དྲང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་དང་། བར་གྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་མི་ཟིན་པ་དང་། ཉིམ་རེ་རེ་
ཞིང་འཆག་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཟླ་ལྷན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རྒྱག་དམིགས་པ་ལྟར་
འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་དག་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། བདག་དང་བདག་གིར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་བསྐྱམས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་འབྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་པ། འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་པའི་
ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པར་བྱག་པ་བཟབ་པར་བར་མེད་པར་འབྱུན་པ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་བྱར་དུ་རང་
གི་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་ལྟ་དང་མིའི་གྲོན་དུ་འབད་པས་དྲང་བར་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་
དང་། སྐྱེ་བའི་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། སྡེ་མ་དང་། ཕྱི་མ་དང་། བར་གྱི་རིམ་པ་ངས་
པར་མི་བཟོ་བ། ཉིམ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། འབྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དག་གིས་
གཙོག་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ཆུན་རྒྱུད་མའི་གནས་སྐབས་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ། དེ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་
པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྩམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་སྟེ་ཕྱག་
འཆིལ་བར་བཞད་ནས། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུན་ཆེན་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་མཐོང་
བ་ཡི། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་སྒྱུར་རོ། །སྒྲིང་རྩེར་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཞེ་
ན། རྒྱུད་གིས་ཅུང་བཟད་བསྒྲིབ་དེ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྲུང་བའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་
ལྟར། འགྲོ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྩམ་པ་ཅན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་ཆུན་ཆེན་གི་

ལྷ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་ཤིན་ཏུ་དྲང་བ་རྒྱུད་དུ་གཤོམ་
ཡིན་པས་ཆུ་ཤས་བརྒྱབས་པས་བྱུང་བའི་ནང་དུ་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ན། དམ་པ་དག་
གིས་གཉིས་པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་མཐོང་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་
པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྩེ་འགྲུག་
དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོ་མ་རིག་པའི་རྩ་སྟོན་པོ་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ནང་དུ། རང་གི་ལས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་མི་རྟག་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་ཐོག་ཏུ་
འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་གི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་སྐལ་དུ་བྱུང་བའི་འབྱུང་གནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་རྩེ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་བུ་རི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་རྩེ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་འབྲས་སྟེ། སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི། བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེས་
ནས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ལྟར། བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་སྟེ། ལུ་བའི་ལུས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་དང་། ཤའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྤ་
བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལུས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། རང་
བཞིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཏེ། བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་མ་དག་
པའི་ས་བདུན་ཆོས་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་གསུམ་སྟེ།
དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཆུ་དང་ཞེང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའོ། །དེ་དག་དང་དག་པའི་ས་གསུམ་ཆོས་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བླ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་
སུ་བློན་པ་ནི་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་པ་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་མེད་ན། ཅི་ལྟར་ས་བཅུར་དབྱེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
རང་གི་ངོ་བོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱངས་དང་།
མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཁྲགས་པ་དང་།
རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། འི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་
དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། སྦྱང་དགའ་བ་དང་། མདོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་
གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་སྒོ་གོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་རྣམ་པ་བཅུར་རྣམ་པར་
གཞག་གོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རབ་དུ་དགའ་བ་ནི་དོན་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར། བྱུང་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འགྲོ་བ་སྦྱོལ་
ཕྱིར་སྦྱིང་རྗེའི་གཞན་དབང་གིས། །ཀུན་དུ་བཟང་པོས་སྦྱོན་པས་རབ་སྦྱོན་ཅིང་། །གང་གི་སེམས་ནི་
རབ་དགའ་ལ་གནས་པ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་དང་པོར་བརྗོད། །ཅེས་སྦྱོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་གི་སེམས་ནི་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

གནས་པ་དེའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོར་བཟོད་དོ། །ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
དེ་བྱུང་པར་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཇེ་རི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། འགོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་སྒྲོན་པའི་
སྒྲོན་ལམ། གང་ཡང་དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་རྒྱལ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བྱེ་བྲག་
རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབུམ་ཕྱག་
གངས་མེད་པ་ཕྱག་བཅུ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་ཅིང་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བཟོད་དོ།
།གཉིས་པ་ལའང་། བྱང་ཆོས་པལ་པ་དང་། གཙོ་བོ་སྐྱེན་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ལ་རེ་ཞིག་མིང་བྱུང་པར་བ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཐོབ་གྱུར་བས་དེ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྤྲུལ་བསྟན་དོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲོ་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་

པས། དེའི་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་འདས་ཏེ་འཕགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཙམ་ལྟན་
འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་
དཔའི་ཆོག་སླ་དུགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པ་རོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་
ཤེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་ལོག་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཆེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དེ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་བཞུགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་བཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྐྱེས་ཏེ། །འདི་ཡི་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་
པོ་སྤང་པར་གྱུར། །དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་རུས་
པའང་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་

འགྲོ་བའི་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དཔའ་འདིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་
བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། རྩལ་བྱིམས་དང་། བརྟལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་
པོ་འང་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དཔའ་
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་སྦྱར་བ་འཆང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་
དུ་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་
བྲལ་བས་སྤྲོ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བའི་བྱད་པར་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་ས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་རུས་པའང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ས་ནས་སར་གཞོན་
གོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་ཅིང་། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཟད་
འགྱུར་ཏེ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན། །འདི་ནི་ས་འོག་མ་ནས་ས་གོང་མར་གཞོན་
ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པ་ལ་སྦྱོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་འདིའི་རྒྱུད་ལ་མི་

དག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་
ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་རྒྱམས་ཀྱང་བཅད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་འཕགས་པ་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་རྒྱམས་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ལས་
སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདིའང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཆོམས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱོན་བཅད་པ་
འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་ཀྱང་། རྩབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་རྒྱམས། །བསོད་
ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་བྲས་རྒྱམ་འཕེལ་ཞིང་། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་
གྱི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། རྩབ་
པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་རྒྱམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་
རྒྱམས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱམ་པར་ཕམ་ཞིང་

ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མངའ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་
བར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེ་
དག་ལས་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞིང་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་
ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་
མཆན་དང་ལྡན་པས་ནི། སློན་པོའི་ཆོག་ས་རྒན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་ལ་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
པས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་
ཆངས་པར་སྦྱད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་
དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱག་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱུད་གི་ཤྱགས་དང་མིག་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཆོག་ས་མ་ལུས་པ་རྒྱས་པར་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་
དག་པར་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱག་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གི་གཤེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་མིག་གི་ཡིན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། དོན་དམ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
རང་དག་ལའང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་བྱེད་
ཅེ་ན། མོས་སྟོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རིགས་སུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚན་དང་མི་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཕལ་པ་བཞིན་

ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་
དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་གྱི་ཆོ་སྒོས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་ཞེ་ན། རིང་དུ་སོང་བར་སློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ནི་གང་གི་ཆོ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་སོན་པ་དེའི་ཆོ་སྒོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་
དག་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དེར་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་
རེ་ཞིང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་རྣམས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་
རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྒོན་
པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྒོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་

སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་
ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་འདི་ལས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་གསལ་བར་ངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ཉན་རང་དེ་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱི་སློའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་
། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རིགས་པའང་ཡོད་
དེ། གལ་ཏེ་ཉན་རང་དག་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་ན། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་
གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྦྲོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་

པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤངས་འབྱོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་འདུང་པོའི་གནས་ལྷགས་
ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
ཞེན་པ་ལྟར་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར། མི་རྟག་པ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་
རྟག་པ་སོགས་སྤྲོགས་པས་མི་སྤྲོང་ཡང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
པས་སྤྲོང་བའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་
གདགས་པའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་
སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་པ་ལས་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་
ཀྱང་ནི་སྦྱོང་བ་ཡིན། །ལས་གསུམ་ཐོག་མ་དབྱས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི།
།འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་བའི་འཕྲག་པ་ལས་
བརྩམས་ནས་སྤང་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་སྦྱོང་བའི་རྩ་བར་བསྟན་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་

རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་
 ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་འཁོར་བའི་ལྷོག་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་ཡི་མཚུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟངས་། མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།
 །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྟེ་དག་ལས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
 གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་
 བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཉིམ་འི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཞེས་
 ཕྱང་པོ་ལྟ་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཀྱང་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྐྱེ་མེད་བརྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་

དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཡང་། བཙམ་ལྷན་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་
 པས་ཆོས་སྟོན་པར་ཅི་འུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཅེན། དེ་ནི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་པ་
 སྦྱང་པའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེག་པ་དུག་ཅུ་པར། སྐྱེ་བ་དང་
 ནི་འཇིག་པ་དག །དགོས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་
 པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་འརྟག་པ་ཤེས། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ཤེས་ཀོ་རུ་ཤི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བསྟན་པ་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་དག་གིས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་
 རྣམ་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་

རྒྱལ་པོ་གིས་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོད་བར་མི་བྱེད་ཅེན། ཆོས་
ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲོད་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལམ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་གྱི། ཆོ་གསལ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཅམ་རྟོན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྡོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་རྟོན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་། རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྲོད་བར་། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོན་ལམ་དང་། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་
སྤུ་བསྡོམ་བཤད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་
སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་བ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་།
།ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་

སྤང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མདོ་ཙམ་བསྟན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། མཆོན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས། །དེ་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་
བོ་ལ། །གཞན་དོན་སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་ཆེད་དང་། །དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་མཐོང་
བའི། །བདེ་བ་དེ་སྤངས་ཞི་བར་འགོ་བས་འབྱུང་། །ཞེས་ཉན་རང་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་མེད་པར་བཤད་ལ། ལུང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་པ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་འབའ་ཞིག་བཟང་
བར་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྦྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལའང་། ས་དེར་སྦྱིན་པ་
ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱུགས་པ་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྫོགས་

སངས་བྱང་ཆུབ་སྒྱུ། །དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བཅུའི་དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་
པ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ས་རྣམས་ས་དེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།རང་ཤ་གཏོང་ལའང་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སྤང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར། །དེའི་ཆེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ལྷག་པར་སྦྱོད་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟོང་བ་
དག་ལ་རང་གི་ཤ་བཅད་དེ་གཏོང་བ་ལའང་གུས་པར་བྱས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་བྱུང་པར་བ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་
གཞན་དག་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བར་རྫོགས་ཏེ་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་མ་འགྱུར་ན་གཞན་དོན་དུ་རང་གི་ཤ་སྟེར་བ་ལ་གུས་
པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱབས་པ་ལའང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྦྱིན་པའི་
བསྐྱབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་བྱུང་པར་དུ་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མཛོན་འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་བ་འད་ལོངས་སྤྱོད་མེད་
མིན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་བྱུང་མཁུན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་
དོ། །ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་བགྲུས་པ་དང་། །སྒྲིམ་པ་དང་།
ཆ་གང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་མཛོན་པར་འདོད་ཅིང་མི་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་དེ་འད་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེད་ག་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་པ་
ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བར་མཁུན་ནས། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་མཁུན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
སོགས་པའི་དང་པོར་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཏམ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་
པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་རིགས་ཀྱང་། །གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་
བསམ་པ་སྤངས་ནས་རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ནོར་རྒྱུད་བཏང་ནས་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་དག་གི་སྦྱིན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། །དེ་ནི་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་

མཐུན་ཡང་། སྦྱོན་པས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིང་རྗེ་
དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་སེམས་ཅན། །རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་། །དེདག་གི་ཡང་འདོད་
པའི་ལོངས་སྟོད་རྣམས། །སྤྱག་བསྲུལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྦྱོན་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཏོང་
བ་པོ་སྦྱིང་རྗེ་དམན་པས་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་སྤང་ཞིང་ཁྲོ་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་
སེམས་ཅན། །རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེདག་གིས་ཆོང་པ་བཞིན་དུ་ལོར་ཅུང་
ཟད་བཏང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་ལོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདོད་ནས་བཏང་བས་སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ན་བཀའ་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྲུལ་
ཉེབར་ཞི་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྟོད་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རུ་འབྱུར་རོ།
།དེདག་གི་ཡང་སྦྱོན་བྱུང་དངོས་པོ་རྣམས། །སྤྱག་བསྲུལ་ཉེར་ཞིའི་ལོངས་སྟོད་རྒྱ་རུ་འབྱུར། །ཞེས་
པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་མཛོན་པར་མཐོང་བའི་རྒྱར་བསྟན་ནས། དེས་པར་
ལེགས་པའི་རྒྱར་ཡང་འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། འདི་ཡང་སྦྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ། །འཕགས་
པའི་སྦྱོ་བོ་དང་ཕྱད་ཐུར་དུ་ཐོབ། །དེ་ནས་སྤིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་

བར་འགྱུར། །སྦྱོན་བདག་གཏོང་བ་པོ་གང་གི་ཐད་དུ་དམ་པ་དག་གིས་བགྲོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་འདིའང་སྦྱོན་པ་ལ་མོས་པ་ན། སྦྱོན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་
དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་འཕགས་པའི་སྦྱེ་བོ་དང་ཕྱད་པ་ཟུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་དེས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་ངི་མ་མེད་པ་མངོན་སུམ་
དུ་བྱས་ནས་མ་རིགས་པ་སྤངས་ཏེ། སྦྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྲིད་པའི་
རྒྱུན་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། འཕགས་ལམ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཞི་བ་ཟུང་ན་ལ་འདས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་དག་གི་སྦྱོན་པའང་མངོན་མཐོ་དང་། ཟུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པ་བྱད་པར་དུ་བསྐྱགས་པ་
ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། །སྦྱོན་པས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱོན་པའི་རྣམ་སྟོན་ལ་རེ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པ་དང་དུས་གཅིག་ཁོ་
ནར་སྦྱོན་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་སྦྱོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྲིད་ན། འགྲོ་བ་མཐའ་
དག་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱོན་

པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་སྒྱུན་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྒྱུན་པའི་རྣམ་པར་
སྒྱུན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་གཞན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྒྱུན་པས་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་
པར་སྟོང་མོ་བ་དག་ཆོམ་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྒྱུན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྟིང་རྩེ་ཅན་དང་སྟིང་རྩེ་མེད་པ་ཡང་། །དེ་ཕྱིར་སྒྱུན་པའི་
གཏམ་ཉིད་རྩ་བར་འདོད། །སྟིང་རྩེ་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། །སྟིང་རྩེ་མེད་པ་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་འང་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་སྒྱུན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་ལ་
བསྐྱགས་པའི་གཏམ་ཉིད་དག་ལེགས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བར་འདོད་དོ། །གང་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་སྒྱུན་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བ་སྟོང་མོ་བ་རྣམས་ཡིད་ཆོམ་པའི་བཞིན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་བྱད་པར་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅིན། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་
སྒྲ་ཐོས་སེམས་ལས། །རྒྱལ་སྤྱས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱབ་རྣམས་ལ། །ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བར་
བྱེད་མིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཇི་ལྟར་སྟོང་མོ་བ་དག་མདུན་དུ་
འོངས་ཏེ་བདག་ཅག་ལ་ལྷས་དང་འོངས་སྟོང་གི་བྱད་པར་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་དག་བྱིན་ཅིག་ཅེས་

པའི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ། འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སྤོང་བ་པོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རྒྱལ་སྐས་
 རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པས་ཀྱང་བདེ་བར་མི་བྱེད་ན། ཕྱི་ནང་གི་
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྤོང་མོ་བ་རྣམས་ཆོམ་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འབྱུང་མཐོང་བ་དང་
 ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བའི་བྱང་པར་ཆད་ཅི་ཅུམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་
 ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་
 དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བཅས་
 པའོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མེད་པ་
 རྣམས་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ། ལུས་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཤིང་སྤྱ་
 ལ་ཆེན་པོའི་ཆེལ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྤྱ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན་དེར་ཤིང་སྤྱ་ལ་

ལྷག་མ་དེ་རྣམས་འདི་ནི་བཅད་པ་འོ། །བདག་ཅག་རྣམས་ནི་མ་བཅད་པ་འོ་སྟེ་མ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་དེ
དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྟོང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་
རིང་གནས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པའི་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་མོད། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ནི་སྟོང་
རྗེས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འབྱར་ཏེ། །འདི་ལྟར། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་
བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱག་བསྐྱེད་རང་
རིག་ཉིད་དུ་མ་ཐོང་ནས་དེ། །གཅད་པར་བྱ་བྱིར་དེ་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་
བཅད་དེ་སྟེར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན། དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔགས་
ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་

འདི་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འབྱུང་གིས་སྟག་གོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་གི་སྟག་བསྐལ་མི་བཟོད་
པས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟག་
བསྐལ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་དེ་དག་གི་སྟག་བསྐལ་དེ་རྒྱན་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ནི་བརྩོན་པ་ཆེར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱིན་པ་སྐྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་
པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱིན་པ་འདི་འང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཡོངས་སུ་
ཟིན་ཏེ། སྐྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོས་སྟོང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་ལ་མེད་
དོ། །གཞན་ཡང་། གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པས་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་
བསྟན། །སྐྱིན་པ་གང་ལ། སྐྱིན་བྱ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་། གཏོང་བ་པོ་དང་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་

པ་སྐྱེས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། འཁོར་
 གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་མ་བསྐྱས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚུག་བསྐྱབ་བསྐྱན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྐས་ཡིད་ལ་
 རབ་གནས་ཤིང་། །དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་པའི། །དགའ་བ་འདི་ནི་མོར་བུ་རྒྱུ་ཤེལ་
 བཞིན། །ལུན་སྒྱུག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ས་རབ་
 ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུན་པ་སྒྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་
 རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་བར་ཞེ་ན། མོར་བུ་རྒྱུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩྭ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཡོངས་སུ་རྩྭ་གསལ་པ་བཞིན་དུ་རོ། །ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་འདྲ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅིན། སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་། དམ་པའི་རྟེན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཆགས་ཤིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་མངོན་པར་
 གྱུར་པ་ཞིག་གོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ༥ ། །དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་

པ་གཉིས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲིན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་སའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བསྟན་པ་དང་།
སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཚུལ་ཕྱན་ཚོགས་ཡོན་
ཏན་དག་ལྟན་ཕྱིར། །མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་དྲི་མ་སྤངས། །ཞེས་སོགས་སྟོས་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པས་རང་
གི་སའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་འཆལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་ཤིང་མི་སྟོད་ན་སད་པའི་ཆེ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། ངོ་བོ་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་དགེ་བའི་
ཅ་བ་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་སྟོང་དང་བཅས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་འེ་རང་བཞེན་
དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་པ་དྲུང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤྲིག་པ་མི་འབྱུང་བས་སེམས་ལ་ཡིད་གཅག་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། བདེ་
བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ།

།འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་མི་དག་གི་བཅུ་འཕྲི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱམས་
སོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས། །དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་
སོག་པར་བྱེད། །ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་
ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པར་གྱུར་པས་དམ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་དག་
བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ཆར་རང་གི་དང་གིས་སོག་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་བ་དྲང་ཞིང་གཡོ་མེད་ལ་སྦྱུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་
འདུན་དག་ལ་བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་
འདི་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོག་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་
སོག་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། དག་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་། །དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་གིན་

ཏུ་དག་པར་འགྱུར། །དག་བའི་ལས་འདི་ལམ་འདི་བཅུ་ཆར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ཙམ་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། རྟོན་
 ཀའི་ཁྱེ་ལྟར་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ། །ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ནི་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་རྟོན་ཀའི་ཁྱེ་བ་ལྟར་ཏུ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མས་རྣམ་
 པར་དག་སྟེ། དབང་པོ་བསྐྱམས་པས་ཞི་ཞིང་། འོད་ཆགས་པ་ལྟར་ལྟམ་མེར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་པོའི་གང་ཟག་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་
 སྤངས་འདི་ལ་དག་སྟོང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་བར་པའི་སྟོམ་པས་

བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཚོག་དང་སྒྱུད་ཡུལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱ་བ་ཅམ་ལའང་
འཇིག་པར་ལྟ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་ལུས་དང་དག་དང་
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བ་
ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅས་པ་དང་པོ་འོ།
།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་། །གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་ཡང་
དག་བྲལ་བར་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཞི་གང་ལས་
སྦྲང་བ་དང་། གང་ཞིག་སྦྲང་བ་དང་། གང་གིས་སྦྲང་བར་བྱེད་པ་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་ལའང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏྲན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་འགྲོགས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་འོ། །དང་པོ་འོད་བང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་པ་ཆག་གྱུར་

ན། །སྒྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགོར་ལྟར། །ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་ཏེ། གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྱིན་པ་ལས་ནི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་
སྤྱོད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གཏོང་བ་པོའི་སྒྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀར་པ་ཆག་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བར་གྱུར་ན། སྒྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ལྟ་
དང་། ཡི་དུགས་རྩུ་འཕུལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགོར་ལྟར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་སྒྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྱིན་པ་ལས་ནི་ལྟ་
དང་མིའི་ཡུལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ན། སྤྲུལ་ཡང་སྒྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་སྒྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀར་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྱིན་པ་ལས་ནི་
ལོངས་སྤྱོད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྱེད་བཅས་རྩ་བ་ལོངས་སུ་བྱུང་པས་
ན། །ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ངན་སོང་དུ་སྒྲེས་པ་རྣམས་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་ལ་སྤོངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་གྱི་སྒྱིན་པས་འབྲས་བུ་སྒྱེད་དང་བཅས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཅམ་དུ་
བྱུང་གི། ཕྱི་མའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྒྱིན་པ་གཞན་སྟེལ་བར་མི་བྱེད་པས་ཕྱི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་

ཡོངས་སུ་བཅད་པས་ན། ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱི་ཀླད་པ་དང་བྲལ་ན་ཕྱིན་ཆད་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཅད་གྱི། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ན་
ངན་སོང་ལས་ལྡང་བར་ཡང་གིན་ཏུ་དཀའ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་
ཡུལ་གནས་པ། །དེ་ཆེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་
འགྱུར་པ། །དེ་ཆེ་དེ་ནས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་
གནས་པ་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་ལམ་
སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལམ་ཉེན་ལྷ་དང་མིའི་འགོ་བར་གནས་པས་དེའི་ཆེ་སྐྱེས་བུ་
འདི་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ངན་འགོ་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་
ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་ཏེ་རི་སུལ་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་སར་ལྷུང་
བས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཉམ་ང་བའི་
གཡང་ས་དེ་ནས་ཐབས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པས་གཏམ་མཛད་ནས།
།ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྲིག་པའི་

ཆོས་མཐའ་དག་པམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱགས་
པའི་གཏམ་མཛད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་མི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱགས་པའི་གཏམ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་སྦྱོང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པར་འཕེལ་བ་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་
འབྲས་བུའི་ཆོག་མཆོད་པོ་ཡུན་རིང་པོར་ཉེ་བར་འོངས་སྦྱོང་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར། སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྦྱོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་།
།རྒྱས་ལྟས་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་། །ངེས་ལེགས་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།
།སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་དང་། རྩལ་པའི་གསུང་ལས་སྦྱོས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་ལྟས་
རྣམས་ཀྱི་མཛོན་པར་མཐོ་བ་འཁོར་བའི་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་། །ངེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བའང་མ་ཡིན་
སྐྱག་བསྐྱེལ་བའང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པའི་རྒྱ་ནི། །དགེ་བ་བརྒྱུ་འཕྲོ་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་

རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དག་བ་རྒྱུད་དུ་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་སྦྱད་པ་ལས་ནི་ཡི་དྲགས་དང་། རུད་འགོ་དང་། དམུལ་བ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ཁྱོད་བར་འབྱུང་ལ། དེའི་གཉིན་པོ་དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་དུ་སྦྱད་པ་ལས་ནི་ལྟ་
དང་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བབྱང་སྟེ་འབྲིང་དུ་སྦྱད་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ལ། སྙིང་
རྩེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱང་སྟེ་ཆེན་པོར་སྦྱད་པ་ལས་ནི་སྒྲིན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་འགོགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། །བཀྲ་ཤིས་སྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཚུལ་
ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ། །དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཞག་ཏུ་མི་གནས་ཤིང་། །བཀྲ་ཤིས་པའི་དག་མཚན་སྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་པ་བཞིན་དུ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་

པར་མི་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྲོད་བྱེད་པ། །གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་
དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བཤད། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས། སློག་གཙོད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་
བ་གང་ཞིག་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཞི་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན།
ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་པ། །གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྲོད་དེ་
འཇིག་རྟེན་འདས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཟིན་ཏེ། གསུམ་པོ་འདི་
ཉིད་ལ་ཆགས་པས་སྤྲོད་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཆུག་བསྟུ་བ་ནི། སྲིད་མིན་སྲིད་པའི་དཔལ་གྱུར་རྒྱལ་
སྐས་ཀྱི། །ཁྲི་བ་ལས་གྱུར་ངོ་བུལ་ངོ་མེད་པ། །འདི་ཡང་སྟོན་ཀའི་ཁྲི་འོད་ཇི་བཞེན་དུ། །འགྲོ་བའི་ཡིད་
ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་ཡིན། །འདི་ནི་འཁོར་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྲིད་པ་མིན་ལ། ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་བྱིར་དང་། སྲིད་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་བྱིར་སྲིད་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་ཁྲི་བ་ལས་གྱུར་བ་

དག་པ་བཅུ་ལྔ་ལས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་
འདི་འདྲ་། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་ལྷ་བའི་འོད་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བོའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་བའི་ཚུལ་བླིམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པ་འོ། ། ༥ །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་ཅན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། བྱང་གཞི་
སའི་ངོ་བོ། བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ། །འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི། །འོད་
བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྟོས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་
བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་འདི་དག་ནི་ས་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་
ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་སྐྱས་པོ་ལ། །དེ་ཆོ་ཉི་འོད་ཟངས་འདྲའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་།

།བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པ་པོ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་ཉིམ་འཆར་བའི་སྤྱི་
 རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འོད་ཟངས་ཀྱི་མདོག་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ས་
 གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆེས་གསལ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
 པ་ལ། གཙོ་བོ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བསྟན་པ་དང་། ཕལ་པ་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
 བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ས་དེར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། ཞར་ལ་བཟོད་པའི་
 བསྟན་པ་བསྟན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །དེ་ཡི་ལྷས་ལ་རུས་པ་དང་
 བཅས་ཤ། །སྤང་རེ་ཡུན་རིང་དུས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་། །གཙོད་བྱེད་དེ་ལ་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྤྱོ། །ཞེས་
 སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁོང་ཁྱོ་སྤྱོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་འང་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུག་ཅིང་ཁྱོ་བ་སྤྱོ་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་དཔའ་དེའི་
 ལྷས་ལ་རུས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤ། །སྤང་རེ་རེ་ཞིང་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་གཙོད་པར་
 བྱེད་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སེམས་འབྱུག་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་

མ་བཟད་ཀྱི། ལས་དེའི་རྒྱ་ལས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ་
སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྦྱང་མེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྦྱེ་བར་བསྟན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་ཅེས།
།གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར། །མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།
།ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔས། གཅོད་པ་པོ་གང་གིས། གཅད་བྱ་གང་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་བཅད་ཅེས་
འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་དཔའ་དེས་གཞོད་པ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ།
།འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱན་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྐྱགས་པ་བསྟན་
པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་བ་ལས་ལྷོག་པར་རིག་པར་གདམས་པ། གཉིན་པོ་བཟོད་པ་ལ་འཇུག་
པར་གདམས་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །དེ་ལ་

བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ཕྱོག་གམ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད། །འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དེར་བཀོན་ཅིང་ཞེ་བཀླམ་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ལ་ཞེ་བཀོན་ཅིང་བཀླམ་ལ་ཁྲོ་བར་
བྱས་པས་སྐྱར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཕྱོག་གམ་ཅི། གང་གིས་ན་དེ་ལ་ཞེ་བཀླམ་པར་
བྱེད། དེའི་ཕྱིར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དེར་ཞེ་བཀོན་ཅིང་ཁྲོ་བར་བྱས་པ་ཆེ་འདིར་ཡང་དོན་མེད་དེ། བྱེད་
རྒྱ་སྐྱར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཞེ་བཀོན་པ་ཆེ་འདིར་དོན་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
མ་བཟད་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོང་ཁྲོའི་དབང་གིས་རྣམ་
སྒྲིན་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་རང་གི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་
བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་གཞོད་
ལན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྒྲོན་བྱས་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་།
།ཟད་བྱེད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ། །གཞན་ལ་གཞོད་དང་ཁྲོ་བས་སྐྱབས་བསྐྱུལ་བྱིར། །ས་བོན་
ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱིད་པར་བྱེད། །འགའ་ཞིག་ལ་མཆོན་ཆ་རྣམས་ལ་བབས་པའི་སྐྱབས་བསྐྱུལ་དག་

དག་གིས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་རང་གིས་སྡོན་བྱས་པའི་སྲོག་གཙོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པས། སྡོན་བྱས་པའི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལྷག་མ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་
མི་ཤེས་པར་འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། ད་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་
ཆེས་ལྷག་པའི་ཕྱི་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱི་ས་བོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ཁོ་
བས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་རན་སོང་དུ་ཁྱིད་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོན་པས་ནད་གསོ་བའི་ཕྱིར་བཅགས་ཆ་
རྣོན་པོས་མ་འབྱོན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་འཕྲལ་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་བཟོད་པར་
བྱ་བ་རིགས་སོ། །མི་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་
དུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཡུན་རིང་པོར་བསགས་པའི་དགའ་བ་ཟད་པའི་རྒྱ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་
ཕྱིར་རྒྱ་ལ་སྤྲས་རྣམས་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས། །སྦྱོན་དང་ཁྱིམས་བྱུང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར། །བསགས་
པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་
ཐུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱ་ལ་བའི་སྤྲས་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་བདེན་པའམ་བདེན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་ཁྱོས་པ་ཡིས་ཀྱང་། སྦྱོན་པ་དང་

ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པ་རྣམས་འཛམས་པར་བྱེད་ན། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁོ་བ་བསྐྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། དེའི་
 ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཚད་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ཉུས་པ་ལྟར། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 མཚམས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་ཉུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་
 འཛམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིག་པ་ནི་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཁོང་ཁོ་བ་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། མི་སྡུག་གཟུགས་བྱེད་དམ་པ་མིན་པར་ཁྲིད། །རིགས་དང་མི་རིགས་རྣམ་
 དཔྱེད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྦྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྦྱར། །ཁོ་བས་ནི། ཁོ་གཉེར་སྦྱད་ཅིང་
 བཞིན་རས་ནག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ལ། དེའི་དབང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་
 འཇུག་པས་ན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྲིད་ཅིང་། ཁོ་བས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པ་ནི་སྤང་དོར་ལ་ཚོངས་པར་
 འགྱུར་བས་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱང་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་
 ཟད་རིས་མཐུན་བཏང་ནས་ཀྱང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ།
 །གཉིས་པ་བཟོད་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་

འགལ་ཡོན་ཏན་བྱེད། །ཅེས་སོགས་སྒྲིབ་སོ། །བཤད་ཟིན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན།
མཛེས་ཤིང་དམ་པའི་སྐྱེ་བོས་འདོད་པ་དང་། །རིགས་དང་མི་རིགས་ཤེས་ལ་མཁས་འབྱུང་ཞིང་།
།འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲ་མི་དག་ཏུ་སྐྱེ། །དེའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི། །ཁྱོད་དང་བཟོད་
པའི་སྐྱེན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ། །མི་བཟོད་སྤངས་པའི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །བསྐྱགས་པའི་བཟོད་
པ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་པའི་སྐྱེན་དང་། །རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་རིག་པར་བྱས་ནས་མི་བཟོད་པ་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ནས་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱོས་ཀྱང་། །གསུམ་
དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ། བཟོད་པ་གང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་
བསྐྱོས་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་དང་། གང་གིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་པོ་
འདི་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དམིགས་པ་མེད་
ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་གསུང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པས་ཡོངས་སུ་བྱིན་ཏེ་འཁོར་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་
 པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་བྱུང་ཆོས་པལ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
 བསྟན་པ་ནི། ས་དེར་བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་
 ཟད་པར་འབྱུང་། །དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རུས་
 པར་འབྱུང་། །ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་
 རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་
 མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་པལ་ཆེར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་
 འབྱུང་རོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་འི་དབང་པོར་སྐྱེ་བ་འཛོན་ལ། །དེས་
 ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པར་རུས་པར་འབྱུང་རོ། །ད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་གསུམ་
 གྱི་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཚོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། མཐུས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་

གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་པལ་མོ་ཆེར། །བདེ་བར་
 གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
 །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་ལས། སྤྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་པལ་ཆེར་བདེ་
 བར་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་
 གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་སྐྱབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་དག་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་
 ལ། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་
 རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་སྐྱབ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་ཅན་ཆད་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སློ་ནས་མཛུགས་བསྐྱེད་བ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐས་ཉིམ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། །རང་རྒྱུད་
ལུན་པ་དང་པོར་བསལ་བྱས་ནས། །འགྲོ་བའི་ལུན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་ཉི
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་འདི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུན་པ་དང་པོར་རང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསལ་བར་བྱས་ནས།
དེའི་འོག་ཏུ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སློ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུན་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་འདིར་རྩ་
བར་གྱུར་ཀྱང་ཁོ་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་
ཉིས་པའི་ལུན་པ་བཅོམ་པས་ཉིམ་འོད་བྱེད་ལྟར་སློ་གོས་ཤིན་ཏུ་རྩ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་
སྐྱེ་བོ་ལ་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་གོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤིང་རྗེས་རྒྱུད་སྐྱུམ་པར་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཛུགས་པ་ལས། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་
པའོ། ། ༥ ། །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་འོད་འགྲོ་བའི་མིང་ཅན་བཤད་པར་བྱ། འདི་འང་བཙུན་

འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་སའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། སའི་མིང་དོན་བསྟན་པས་མཚུག་བསྟུ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་། །བསོད་
 རམས་སྒོ་གོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །བཙུན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ས་དེ་བཞི་པ་
 འོད་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་འོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙུན་
 འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་ལྷན་པ་ལས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་
 ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 །དེའི་ཕྱིར་བསོད་རམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སྒོ་གོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འདྲ་
 བཙུན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བཙུན་འགྲུས་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒོ་ནས་ས་གང་དུ་འབར་ཞིང་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་ས་དེ་ནི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་
 བ་ཞེས་བྱ་འོ། །སའི་མིང་དོན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་ལ་
 རྫོགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྒྲོམས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡི། །སྤྲང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་
 འབྱུང་ཞིང་། །ས་བཞི་པ་དེར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་

ཅུ་ཙ་བདུན་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་སྤྲར་བཤད་པའི་བཅས་ཀྱི་འོད་ལྷ་བྱ་བས་
 ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོམས་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཅད་ཀྱི། བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བཅད། །ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཅན་དང་སློག་དང་སྐྱེ་བ་
 དང་གསོ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་འབྱུར་
 རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། ། ༥
 །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བ་སྤྲང་དཀར་བའི་མིང་ཅན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སའི་མིང་དོན་བསྟན་
 པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྲང་
 དཀར་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། །བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་པམ་པར་རྣམས་མ་ཡིན། །སྤྲང་དཀར་
 བའི་སར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
 ཅད་ན་གནས་པའི་བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་པམ་པར་བྱེད་མི་རྣམས་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་བདུད་ཀྱི་

བཀའ་ཉན་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ།
 །གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་
 རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །ས་དེར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོ་བཟང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་འཕགས་པ་
 ལས་གཞན་གྱི་སྟེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཞིབ་མོ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་བོ།
 །དབུ་མ་ལ་འཕྱག་པ་ལས། སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་པའི་བཤད་པའོ། ། ༥ ། ༡༥
 ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་ཅན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེའང་ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་
 དང་། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཚུག་བསྐྱབ་གསུམ་གྱིས་
 རིགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལའང་། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །རྟེན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །ཤེས་རབ་གནས་པས་
 འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོན་ཏེ། ས་ལྟ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་

དག་པས་ས་རྒྱག་པ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ། ཉེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བློ་མོ་རྒྱུན་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གནས་པས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེའི་སྔ་རོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བས་ནི་འགོག་པ་
ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་
བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ལྷ་པར་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་
ན། ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །ཞར་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟེན་པའི་ཆེབ་བརྗོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་སྤྲུག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྟེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་
པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྟོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་ཁྲིད།
།ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་ཀྱང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་སྤངས་

ཏེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་མིག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདྲིར་ཡང་སྒྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་མིག་ཉམས་པ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་
 འོད་ཅེས་བྱ་བར་ཁྲིད་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་ལྡན་ནི་དཔུས་ལོང་དང་
 འདྲ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིག་བུ་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་
 བགྲོད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདྲིར་ས་རོལ་ནི་བགྲོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 སའོ། །འདྲིར་ས་རོལ་དེར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །འདྲི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྡན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཟིན་པ་ན་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱར་འབྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེད་གཞི་ནི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་

བས་པ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཇི་ཅུམ་གྱིས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བརྟེན་ཅི་ན། གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱུང་
པའི་སེམས་སྒྲོས་པའི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་ཆོ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག་སྒྲོ་ཡི་མདུན་
ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
ན། ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་རིགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་
འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅི་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅི་འདུལ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནི་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་བཀག་པ་ཅུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུས་སུ།

གང་གིས་ན་གཉིད་ལ་སོགས་པའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར། འོན་ཅི་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་
ཐོག་མར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དཔྱད་དོ། །དཔྱད་པ་ན་
ཆོས་གང་ལའང་རང་བཞིན་རྣལ་ཙམ་ཡང་ཉེ་བར་མི་དམིགས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་གོ། །བཞག་པ་ན་ཇི་ཞིག་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཆོས་ཉིད་
དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་ནས་ཤེས་པའམ། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་ཅིའང་མི་
དམིགས་སོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་ན་འདི་སྟམ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟར་སྦྱོས་
པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
མངོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་འདྲེས་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས།
མཐར་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཉམ་གཞག་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་བྱས་
པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར་ཡང་། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་
ལུས་པ། །བསྟེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པའང་མེད།

།སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་སྟོན་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་
གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་སེམས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་
འདོགས་པ་ཅུང་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་
མེད་པ་དང་། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི། རྗེས་ལས་ཐོབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་འདི་པ་ཅུང་གི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་མིང་
ཅན་གང་ཡིན་པ་འོ། །ས་བཙུན་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་

གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་དུ་འགོ་བར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡིད་དོ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་པོ་དེའང་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་
 དང་། ཆོས་གང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། ཤེས་
 རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་སྒྲུས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དེ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་
 པའི་ལིང་ཐོག་མཐུག་པོས་སྟོ་གོས་ཀྱི་མིག་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི། གང་
 དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མིག་སྒྲུན་གྱིས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་བསལ་པས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྒྲུན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་

ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལུང་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདག་ཅག་ལྟ་བུས་རང་དབང་དུ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཀྱི། ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བཤད་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅག་གིས་དགོངས་པ་ངེས་པས། དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དེ་
 ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་
 ལྷ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་ལས། །ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རིལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆེས་ཟབ་པའི་ཆོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་པས་ངེས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། དེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ནི་
 འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་
 པ་དང་ལུང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་

འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལས་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གསལ་བར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལྷགས་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ།
།འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་
ཞེ་ན། ལུང་ལས་ཏེ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བི་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དག་
སྤྱོད་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་བྱེད།
།ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ།
།བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་
བོ་ལི་རྩོ་བྱི་གཞོན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ད་ལྟ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ནས། ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་
རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་མཐར་གྱིས་དྲུང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོད་པ་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་

ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལའང་། ཉན་པ་པོའི་སྒྲོན་བརྟག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
འདིའང་སྤར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་
པར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རེས་འགའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་
མོས་པས་དེ་སྤངས་ཏེ་དན་འགོར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །རེས་འགའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པར་
བཟུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྟོན་པ་པོས་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱད་པར་རིག་པར་བྱས་ནས། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར། འདི་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་སོ། །འདི་ལ་ནི་མི་འོས་སོ་
ཞེས་ཤེས་པར་རུས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆོན་མ་དག་ལས་ངེས་པར་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ཉིད་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཐོས། །ནང་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆིམས་
མིག་གང་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ལྡང་འགྱུར་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་ཡོད།

།དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་
 ནའང་གཞན་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཅམ་ཐོས་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱག་ཅིང་། ནང་དུ་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་དབང་གིས་མཆིམས་མིག་གང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་ལྡང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ལ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་
 པའི་སྟོང་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་འགོ་འཁོར་ཏན་འབྱུང་།
 །དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་མི་འབྱུང་
 བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པ་ལ་གཏིར་རྟེན་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཤིང་། དེ་མི་
 ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཏག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞིང་
 སྦྱིང་རྗེ་བརྟེན་པར་བྱེད། །བཅོད་པ་སྦྱོམ་ཞིང་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགོ་བ་སྦྱོལ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྡུ་
 བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད། །དེ་འདི་སྟམ་དུ། བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་

འཆལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་རིག་
ནས་རྟག་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྦངས་ཏེ་གནས་སོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་
སྦྱིས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། དབུལ་པོར་གྱུར་ན་བས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཚོལ་བ་ལྷུར་བྱེད་
པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིག་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོང་རྗེས་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྟོང་རྗེ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱོ་བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་
རྒྱུན་གྱིས་འཕགས་པ་དག་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ།
།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མ་བསྡོམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་
འགྱུར་བས་དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བར་
བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་བསྟན་མི་རྣམས་སོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་
དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་མཉེན་པར་གདམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁའས་

པས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པས། །དེ་དོན་གཉེར་པས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས།
།ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོ་བར་མེད་པར་དག་བའི་ཚོགས་བསགས་པར་གྱུར་ནས། ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཏུས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ས་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག གསུམ་པ་ཆོས་གང་བཤད་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་སྒྲིམ་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་།
སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་འོ། །དང་པོ་
ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་རེ་
ཞིག་ལུང་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གཏོད་མ་ནས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། རྩ་ཟླ་དང་།
གཟུགས་བརྟན་དང་། སྦྱལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་
པ་ན་རྟོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་
ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ལའང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རྗེས་སུ་
བརྟེན་པ་དང་། དེ་སྦྱོབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐྱད་བཤད་པའི་མཉམ་
པ་ཉིད་བཅུ་འི་ནང་ནས། ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རིགས་པས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་བརྟན་པར་སྦྱ་བར་དགོངས་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་ཀྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་
ན་ཡང་། །སློབ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེབར་བཀོད་དོ། །འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་
སུ་བརྗོད་ནས། དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མིན།
།གཉིས་ཀ་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་སྟོས་སོ། །ཅིད་མ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་བསྐྱབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེབར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་
པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་གཞན་སླེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་གཞན་མ་བསྟན་ལ། །འདིར་
ནི་དམ་བཅའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། །གཞན་སླེ་ལའང་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་སླེ་སོགས་ལ་རིགས་པ་སྟོན་
པར་མི་མཛད་ཅེན། །བདག་ལས་སླེ་བ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་ཀྱང་
རང་གི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྤར་བཀལ་ཟིན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཡང་བརྗོད་པས་
ཅི་བྱ་ཞེ་ན། །འདིར་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་པོ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སླེ་བ་འགོག་

བ་ལ་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྒྲིམ་ཤེ་ན། སྐྱེ་བ་བདེན་པ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞི་པོ་འདི་
 ལས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞི་པོ་འདི་དག་དོན་དམ་དུ་འཇུག་པ་
 སྟེ་དུ་འགོག་ཅིན། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་འད་འགོག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རིགས་
 མིན་པས། །ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་
 དུ་འད་མེད་པར་འགྱུར་སྟེ། སྐྱེ་བ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་
 དཔྱད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞི་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། ཐ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་འདིར་མ་ངེས་ཏེ། འཇིག་
 ཉིན་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་མེད་པར་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་དང་
 ། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
 བཀག་པས་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་སྟོན་
 པའི་སྐྱེ་བ་དག་ག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཐ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་བྱ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྟན་བཅས་ལས། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད། །དེ་ནི་ཏེན་ནས་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དུ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱ་བ་ནི་ཏེན་འབྲེལ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་
 འབྱུང་སྐྱ་བ་ལ་ནི་མཐར་ལྗུང་གི་ཁས་ལེན་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏེན་འབྲེལ་ནི་མཐར་འཛོལ་གྱི་ལྟ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྟན་བཅས་ལས། གང་ལ་བརྟན་ནས་
 གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པར་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་དུ་འད་། དེའི་ཕྱིར་ཏེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་ང་
 བ་མཐའ་དག་འཛོལས་པར་བྱེད། །ཅེས་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ནི་
 མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པས་ཏེན་འབྲེལ་དུ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ཏེན་འབྲེལ་དུ་
 སྐྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་པའི་ཤུལ་
 ཆེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་
 ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྤྱག་བསྐྱེལ་

རང་གིས་བྱས་པ་དག །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉི་གས་བྱས། །རྒྱ་མེད་རྟོག་གོ་བ་ཡིས་བརྟགས།
།ཁྱོད་གྱིས་བརྟན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཞེས་པས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་དུ་སྦྲ་
བ་དང་། མཐའ་བཞིར་སྦྲ་བ་མི་འགལ་ན་ནི། ཐུབ་པ་རྟོན་འབྲེལ་གསུངས་པས་མཐའ་བཞིར་སྦྲ་བའི་
རྟོག་གོ་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་འང་
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་སྦྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་རྟོན་
འབྲེལ་དུ་སྦྲ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་ལྟར་བས། གང་ལ་འང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟོན་དང་འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྟད་
ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན། །གང་ལ་
སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྦྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་ཅི་འང་
བཀལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད།

།དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲིན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་མེད་ན་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་ཅིའི་ཕྱིར་
 འཛིན་ཅི་ན། འདི་དག་ནི་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲིབ་ར་སྒྲིབ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རོང་དམ་
 བཅས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་བདག་ལས་སྒྲིབ་སོགས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱ་མེད་པ་ལ་འང་དགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་གཅད་དུ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་རང་གི་རིགས་པ་འཕམ།
 འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡིན། གལ་ཏེ་རང་གི་ཡིན་ན་ནི། དེས་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་མེད་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཇི་ལྟར་མི་
 འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་གྱི་རིགས་པས་
 གཞན་ཇི་ལྟར་འགོག་ཅི་ན། ཁས་སྦྲངས་ནང་འགལ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་སྟེ། རང་གི་རྣམ་
 གཞན་ནང་འགལ་བར་མཐོང་བ་ན། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་

གི་རྣམ་གཞག་འགལ་བར་མཐོང་ཡང་དབུ་མར་སྒྲ་བ་ལ་གུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་
སྒྲ་བ་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ལྷུང་གི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཞག་
ནང་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་ལོག་པ་ན། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིས་པས་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་
སྒྲ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། ཀྱན་རྫོག་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་
པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་སྐྱེ་དག་ག་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་་
ཀར་དུ་དག་ག་པ་དང་། བཀག་པའི་མཚུག་བསྐྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དག་ག་
པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དག་ག་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་
ཡང་མེད། །སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྒྲིས་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་
ཀྱི་ཚུ་གུ་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་པ་
སྐྱར་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདག་ལས་སྐྱེ་ན། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེ་འང་

རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱུ་ལ་པ་སྐྱར་ཡང་རྒྱུ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ནི། ལྷ་གུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལ་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱུ་ལ་
སྐྱར་ཡང་རྒྱུ་བར་རྟོག་ན། ལྷ་གུ་དང་སྡོད་བུ་དང་སྐྱབས་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
རྒྱུ་བའི་གོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་། ལྷ་གུ་དང་། སྡོད་བུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་མ་
སྐྱ་མའི་གནས་སྐྱབས་མ་འགགས་པར་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱུ་བ་མ་མཐོང་ལ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་
བདག་ཉིད་ལས་རྒྱུ་ན་རང་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་ན་མ་ཡང་མ་ཆོང་བ་མེད་པས་ས་བོན་འགག་པའི་གོ་སྐྱབས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷ་མཆོན་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན། ས་བོན་རང་ཉིད་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱུ་བར་ཡང་
འགྱུར་རོ། ཁྱི་རྟེ་ལྷ་གུ་ལྷ་ལྷ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལྷ་དང་དུས་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་ལྷ་གུ་ལྷ་གནས་
སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་གུ་འང་རང་གི་བྱེད་པ་པོས་ས་བོན་དང་ལྷ་ལྷ་ཅིག་གནས་པར་
འགལ་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་
མེད་ལ། ས་བོན་དང་ལྷ་གུ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་མི་རྒྱུ་བའང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདི་འང་
མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རང་གི་
བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །རང་གིས་རང་འཛིག་པར་བྱེད་ན་ནི་ནམ་ཡང་མི་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་
སྟེ་ཆུ་ལུང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ས་བོན་འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ། ས་བོན་དང་ཆུ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་ན། ལྷ་གྲུ་བཞིན་དུ་འཛིག་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། གཞན་ཡིན་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །ཐོ་བ་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཡིན་
ཡང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།མཐོང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
དག་ནི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་
གྱིས་ལས་ལྷ་གྲུའི་དབྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རོ་རྩས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ས་
བོན་དང་ལྷ་གྲུ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན། བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་རྩས་
པ་དང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་དང་། ལྷ་གྲུའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་རྩས་པ་
དང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་པར་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཐ་དད་པར་ཡང་དམིགས་པ་

ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོག་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལས་ཟུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་མུ་གུ་ལྟར་བདག་ཉིད་
གཅིག་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་སྤར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་བཏང་ནས། །གཞན་གྱི་ངོ་བོར་
འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །གལ་ཏེ་ས་བོན་རང་གི་སྤར་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོངས་
སུ་བཏང་ནས་གཞན་མུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས། ས་བོན་དེ་ཉིད་མུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོམ་ཅི་ན། དེ་ལྟར་ན་མུ་གུ་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་བཏང་ནས་གནས་
སྐབས་གཞན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་མུ་གུའི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྫས་
ཐ་དད་མ་ཡིན་ནོམ་ཅི་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་སོགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྫས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་ས་བོན་མུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན། །ས་བོན་བཞིན་དུ་མུ་གུ་གཟུང་
དུ་མེད་པ་འཇམ། །ཡང་ན་དེ་བཞིན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་གཅིག་པར་
ཁས་མི་སྦྱང་། །གལ་ཏེ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར། ས་བོན་དང་མུ་གུ་གཞན་མ་ཡིན་
ན། ཇི་ལྟར་མུ་གུའི་གནས་སྐབས་ན་ས་བོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མུ་གུའི་རང་
གི་ངོ་བོ་འང་གཟུང་དུ་མེད་པ་འཇམ། །ཡང་ན་མུ་གུའི་ངོ་བོ་གཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་འང་

གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་དང་མུ་གུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་བཟུང་མ་བཟུང་
ཆ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སྤང་བར་འདོད་པས་ནི་
ས་བོན་དང་མུ་གུ་གཅིག་པར་ཁས་མི་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྟད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་
རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གཅིག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མེད།
།གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཅིང་འགགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་དང་མུ་གུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་མེད་དེ། དེ་དག་
གཅིག་ཡིན་ན་ནི་མུ་གུ་བཞིན་ས་བོན་ཡང་མཐོང་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་
ལས་འབྱུང་ཞེས་བརྟགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་འང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཀག་པའི་
མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། བདག་སྐྱེས་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་

ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི། །གཅིག་ཉིད་མིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱང་བར། །བྱ་མིན་སྐྱེ་ཆེར་
བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་དང་
སྐྱེད་བྱེད་དང་། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་འང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། །དེ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་
མིན་ཏེ། །ཕ་དང་བུ་དག་དང་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། །གོང་
དུ་སྐྱེ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ།
དགག་པ་དངོས་དང་། །ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་འང་། བྱོགས་
སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། །དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །རང་གི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། །འདིར་དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །འདི་སྐད་དུ།
གཞན་ལས་ཀྱང་མིན་ཞེས་སྒྲས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་སྐྱེ་དང་།
དེ་མ་ཐག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་། །བདག་པོ་འི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་རབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁས་སྦྱང་བར་བྱེད་པོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་དུག་གི་ནང་ནས་བྱེད་སྐྱེ་བོར་

མིང་ལྟར་བ་གཞོན་ཅུ་སྒྲོ་གྱིས།

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་
 དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མ་རྩ་བར་རྒྱུ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
 བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་སྒྱུར་དགག་པ་ཅུ་ཞིག་བསྟན་གྱི། སོ་སོར་དགག་པ་མ་མཛད་དོ།
 །གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་
 སྤང་པ་འོ། །དང་པོ་ལའང་། དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་
 །རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཟྩོ། དོན་གཞན་མིན་པར་བསྟན། མཐའ་བཞིར་བརྟགས་
 ཏི་དགག་པ་འོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི།
 །མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ལྷན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏི་གང་
 གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ཀྱན་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ལྷན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏི། དེ་དག་ཀྱང་
 གཞན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་
 དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འབྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་

པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་
བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྩེ་ལྟར་སྤྲུའི་ས་བོན་སྤྲུའི་ཐུག་གུ་ལས་
གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུའི་ཐུག་གུ་འི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་ལའང་སྤྲུའི་ཐུག་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་
ཀུན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་བྱ་མིན་པ་ཀུན་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་ཀྱང་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ་བཤད་དོ། །གཞན་གྱིས་ཏ་ཅང་ཐལ་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བར་འདོད་ནས།
རབ་ཏུ་བྱེད་པར་རུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངེས་བཟོད་ཅིང་། །གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་རུས་པ་དེ་ནི་གཞན་
ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ། །རྒྱ་དང་གཅིག་ཉོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤྲུའི་ཐུག་གུ་ནས་
ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཅེན། །ཞེས་སྟོས་སོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་ཏུ་
བྱེད་པར་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་བཟོད་ཅིང་། གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་རུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ན་གཞན་བྱེད་པར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི།

གཞན་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་གཅིག་དྲ་གཏོགས་ཤིང་རིགས་འདྲ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་སྐྱ་ལུ་འི་མུ་གུ་འཕ། རྒྱ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེད་
 བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་བྱད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདི་དག་ཀྱང་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་མ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས། །རྩས་པ་མེད་དང་རྒྱད་
 གཅིག་མིན་དང་འདྲ་བ་མིན་པ་དག །སྐྱ་ལུ་འི་མུ་གུའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སྐྱ་
 ལུ་འི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་ནས་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ལུ་འི་མུ་གུ་སྐྱེད་
 པ་ལ་རྩས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་མིན་པ་དང་། རིགས་འདྲ་བ་མིན་པ་དང་། སྐྱ་ལུ་འི་མུ་གུའི་
 སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱ་ལུ་འི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་། སྐྱ་ལུ་འི་མུ་གུ་ལ་རྩས་པ་མེད་པ་
 དང་། རྒྱ་གཅིག་པ་མིན་པ་དང་། རིགས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ལུ་འི་མུ་གུ་
 ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀེང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཉིད་

དུ་ལས་ལེན་པ་ལ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་བྱང་པར་བའི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱན་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་རྒྱ་འབྲས་
 གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་འང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལས་
 གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་
 པ་ཅུམ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་འགའ་ལ་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བསྐྱབས་པ་མེད་ན་ངེ་
 ལྟར་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པའི་ཐལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སློ་གྲོས་ཚུང་བ་དག་
 རམས་ཏེ། སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྤྲོ་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བར་ཡང་མི་རུས་
 ལ། ལན་ཡང་དག་པར་སྤྲོ་བར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བསྐྱན་བཅོས་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ཆོ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྤྲོ་བྱེད་པ། །དེ་
 ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཤད་བྱས་ཆོ། །གང་ཞིག་སྦྱོན་འདོགས་སྤྲོ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་བཏགས་མིན། །བསྐྱབ་
 པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་

མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཟུ་གུ་ས་བོན་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་
 གཞན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེས་ན་ཟུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་མིན་པས། །གཞན་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཕྱོགས་འདི་གཏོང་བར་བྱོས། །འདི་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་ལྟར་དུས་མཉམ་པ་དག་ཁོ་ན་མན་
 རྒྱུན་ལྟེ་ས་ནས་གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛེག་ན། ཟུ་གུ་དང་ས་བོན་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཟུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེད་ག་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པས་ས་བོན་
 ལས་ཟུ་གུ་གཞན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཟུ་གུ་ས་བོན་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་འགྲུབ་པ་མིན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏོང་བར་བྱོས་
 ཤིག །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་ཟུ་གུ་དུས་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་དེ་
 མི་རིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་དང་དམའ་བ་དག །དུས་མཉམ་
 མ་ཡིན་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་དག་གི་དུས་མཉམ་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཇི་
 ལྟར་སྤང་གི་མདའ་མགོ་མཚུག་གཉིས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་མིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་བྱ་ཟུ་གུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འང་དུས་མཉམ་པར་

འགྱུར་བས་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་འད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་ལ་འདྲ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཡིན་ཡང་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་
ལ་སྐྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྐྱོགས་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་འདི་
དག་ཇི་ལྟར་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་དག་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་དུས་གཅིག་
པ་ཡིན་ཡང་། ས་བོན་དང་ཕྱ་གྲུ་འདིར་ནི་དུས་གཅིག་པ་མེད་དེ། ཕྱ་གྲུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
དུ་སྐྱོགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་འཇིག་པ་ལ་མངོན་
དུ་སྐྱོགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། ཕྱ་གྲུ་དང་ས་བོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
འདི་དག་ཇི་ལྟར་ན་སྤང་གི་མཐོ་དམན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་ས་བོན་དང་ཕྱ་གྲུའི་ཆོས་དག་
དུས་མི་མཉམ་ཡང་། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་བྱ་བ་དག་དུས་མཉམ་མོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལས་ཐ་
དད་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཕྱ་གྲུ་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པའི་ཆོ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཆོ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པོ་སྟེ་རྟོན་ཕྱ་གྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བཞིན་པའི་ཆོ་སྐྱེ་བཞིན་

པའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་ས་བོན་འགག་
པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཟུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འཕགས་པ་སྐ་ལུའི་ལྡང་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
མ་བརྟགས་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ས་བོན་
ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །ཟུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེ་མ་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ་གསུངས། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་ཟུ་གུ་ལྟ་བུ་དུས་མི་མཉམ་པ་དག་
གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་དང་ལྟན་
ཅིག་པ་རྣམས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་
མཉམ་པ་དག་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་གཞན་སྐྱེ་འབྱུང་བོ་ཞེ་ན། དེ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་
རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། མིག་གི་སློལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།
།མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་ལས། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་

རེད་མཛའ་བ་གཞིན་ལྷོ་ཕྱོད།

སྐྱེད་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་
 པའམ། མེད་པའམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་གང་། རྣམ་པ་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ།
 སྐྱེས་ཟིན་སྐྱུར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་འདྲ་སྐྱེད་བྱེད་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་
 ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་དེ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་དེ་བོ་
 ཉིད་མེད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 གཉིས་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་
 རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དེ་བོ་གཉིས་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་གཅིག་ལ་སྤྱི་
 པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ཟུང་ན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་།

།དངོས་མེད་གཉིས་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་། །དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྤང་བ་དང་ནི་སྤོང་བ་
 བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་དང་འབྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ལའང་རྒྱུན་
 རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གང་གི་ཆོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ། དེ་དག་བཀག་པའི་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་
 པ་མ་ཡིན་པའང་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་བསྟན་བཅས་ལས། དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་
 མིན་པ། །མྱ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ། །དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དག །གྲུབ་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་
 འབྱུང་། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྐད་དུ་བཀག་པ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་།
 ལན་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རིགས་པ་གང་དང་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་
 ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་པས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མེ་སྟོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱུལ་བས་
 ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མ་བསྟན་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

།འདི་ལྟར་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཛིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །འདིར་ནི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཞན་ལས་བྱུང་བའང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འབྱུང་ཏེ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་
ཡོད་འདིར་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །འཛིག་རྟེན་པ་འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་རང་
གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་། བྱས་པ་ལྟར་དོན་ཡང་ཐོབ་པས།
འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་བརྗོད་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བའང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བས་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་མེད་པར་ཡང་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པས། གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་འདིར་རིགས་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ་ཞིང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བས་གཞོད་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་
ལ། ཞར་བྱུང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དཀྱུས་མ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཞིག་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཐོག་མ་མེད་
པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་མ་བུལ་བར་ཐོས་པ་ན། འཛིག་རྟེན་
པའི་གཞོད་པའི་སྒྲ་བརྗོད་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་བྱུང་ཚུལ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བསྟན་

པར་འཇིག་རྟེན་པའི་གཞི་དཔེ་སྤྱོད་པའི་སྒྲ་བཤད་ལས་སྒྲིག་པར་མི་རྩམ་པས། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་གཞན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོ་སོ་
སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་དངོས་དང་། ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་ཆེད་རོ་བོ་གཉིས་ནི་
འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་འཁྲུལ་པ་ཀྱན་རྫོག་བདེན་
པར་གསུངས། །ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །འདི་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཆེན་པ་སངས་
རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་རོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་
ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པ་དང་། ཀྱན་རྫོག་བོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཆེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཀྱན་རྫོག་ནི་སོ་སོ་སྒྲི་
བོ་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་མཐོང་བ་མ་རིག་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཆེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རང་གཞན་དེ་གཉིས་ལས། ཡང་དག་པ་
མཐོང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་

དང་། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐ་སྟད་ཅིང་གདགས་སུ་
 མེད་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་དུ་བྱས་སོ། །མཐོང་བ་འབྱུང་པའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་པ་དང་
 ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་གང་ཟག་དང་། ཆོས་སུ་ཐ་སྟད་བཏགས་ཤིང་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཇི་སྟེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བྱབ་པས་གསུངས་
 སོ། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེན། གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་གང་ལ་སྟོས་པ་དེ་ནི་དེ་
 དང་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཉིད་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་པ་པོ་མ་གྲུབ་ན་སྟོས་ས་ལས་གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། གྲུབ་ན་གཞན་ལ་
 སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་
 ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་མིན། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཇི་སྟེད་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་ཅེན། བདེན་པ་

ལ་ལྟོས་ནས་བརྟུན་པར་རྣམ་པར་འཛིག་ལ། བརྟུན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡི་གེར་མ་
བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་མཐོང་བ་འབྲུལ་པའི་དབྱེ་བ་ལའང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།
ཡུལ་བརྟུན་པའི་དཔེར་བཟོད་པ། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་ཏེན་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཐོང་བ་འབྲུལ་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་
དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་ནོ། །སྟོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་
ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་སྟོས་ཏེ། མཐོང་བ་འབྲུལ་བའང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་
དུག་པོ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་གསལ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དུག་པོ་
ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱད་པ་སྟོན་ལྡན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་གྱི་
ནད་དང་། རྩ་རྩུར་བོས་པ་སོགས་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་ནང་ན་ཡོད་པའོ།
།ཏིལ་མར་དང་། རྩ་དང་། མེ་ལོང་དང་། འག་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉིམ་འི་བེར་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་ནང་གི་

འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་བརྟན་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། བྲག་ཅ་དང་། རྩ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲུང་བ་འབྲུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འབྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་སྒྱུར་བའི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ལ་
སོགས་པ་འང་ཕྱི་རི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པས་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་
ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲུལ་རྒྱུ་རི་རྒྱུན་དང་ལྟན་པའི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་
ཕྱི་ནང་གི་གཞོད་པའི་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ལོག་
པའི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅིག་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་སྟོན་ས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་བདེན་པ་དང་བརྟུན་པ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྩྱག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
རྟོགས་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་
བཞག །ཅེས་སྟོས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྩྱག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་
བའི་དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་དག་གིས་བདེན་པར་མཛོན་པར་

ཞེན་པས་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྟུ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གི་འཕགས་
པ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་དེ་དག་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ལྷག་མ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་
སྟེ། དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས། སྤང་དོར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཐ་
སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བརྟུན་པའི་དཔེར་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་
ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་སྟེ་གསུམ་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།
།སྦྱ་མ་སྟོག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་
སྟོས་སོ། །གནས་ལུགས་ལ་ཚོངས་བའི་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་མཐུག་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་བརྟུབས་
པར་བྱས་པའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟེ་གསུམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གཞུང་ལུགས་དག་ཏུ་བདག་དང་།
གཙོ་བོ་དང་། དབང་ལྷག་དང་། རུལ་ཕྱན་དང་། ཀྱན་གཞི་ལ་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་
བརྟགས་པ་དང་དབང་པོ་བསྐྱད་པའི་སྤང་བ་སྦྱ་མ་དང་སྟོག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཀྱན་

བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་
 དག་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་མེད་ཅེན། བྱི་ནང་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྤྱོད་པ་བྱུང་ནས་ཡལ་ག་བྱི་མ་
 བསྟགས་ཏེ་མ་ཟིན་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་པར་འདོད་པས། དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་
 གནག་རྒྱུ་ལྡན་པར་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འཇིག་པ་སོགས་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། རྟོག་གོ་ངན་
 པས་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་བྱུང་གས། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་ཏེ་ལྟ་བ་ངན་
 པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་
 པ་ནི། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། ། རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར། ། དེ་
 བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པ། ། དེ་མེད་སྤྱོད་པ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ། གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་
 དག་ག་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དག་ག་པ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དག་ག་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རབ་

རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ལ་གཞོན་
པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲིམ་མེད་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་
འཇུག་པའི་སྒྲོས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སྟབ་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་། མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲིམ་མེད་
པའི་འཕགས་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་སོགས་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མར་བྱེད་པའི་པ་རོལ་པོ་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་
གད་དུ་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། དེ་ཞིག་ཀྱན་རྫོང་གི་
བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོང་སྟེ། །དེས་གང་བདེན་
པར་མཐོང་བའི་བཅས་མ་དེ། །ཀྱན་རྫོང་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅས་མར་སྟུར་པའི་
དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོང་ཏེ། །འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིངས་པར་བྱེད་པས་གཏི་
མུག་གོ། །དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་
སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོང་ཅས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱན་རྫོང་དེས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བདེན་པར་མཐོང་ཞིང་
ཞེན་པ་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་བཅས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུབ་པ་དེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེའང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གི
བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཙམ་དེའང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དང་བཅས་
པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་གི་མཉམ་བཞག་
གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བ་མེད་པའི་སྦྱོད་
ཡུལ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོས་པའི་མཆོན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་

འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བར་མདོན་པར་ཞེན་པ་འི་སྒོ་
ནས་འཁོར་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་སུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་འི་སྒོ་ནས་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྒྲུབ་བ་སྒྱེད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གོམས་པས་སྤྲོད་དོ།
ཁྱིམ་ནི་ཆོས་སུ་བདག་མེད་པ་གོམས་པས་སྤྲོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ནི་
བདག་མེད་པ་གཉིས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟོག་ལ། དེའི་ཕྱིར་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཅི་འད་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ལ་འད་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་བ་མངའ་ན་འབྲུལ་བ་མ་སྤངས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཡུལ་བརྟུན་པ་
སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་འི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲུབ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་འི་
ཕྱིར་འབྲུལ་པར་མི་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁར་སྐྱེ་ཤད་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་
པ་མཐོང་བ་ན། འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པ་འི་སྐྱེ་ཤད་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་ཏུ་
མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་མ་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཅི་སྟེ་གཟུགས་སོགས་མ་

དག་པའི་སྒྲུང་བ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྒྲུང་གི
གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་འབྲུལ་པ་མངའ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་དང་ཞིང་སྒྲོའི་བོ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་པ་གང་དག ཁ་བ་རྒྱ་སྒྲོས་མེ་ཏྲིག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་ལྷ་ཏྲིག་མདོག་
།གདུགས་བཀའ་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅིས་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་བཀའ་བ་ན་གདུགས་དཀར་པོ་གྲེན་ལ་བསྐྱངས་པ་འདྲ་བའི་ཐར་པ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་
པས། བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འབྲུལ་པ་མ་སྐྱངས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བརྩུན་པ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་
འབྲུལ་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་

ཅད་མི་མངའ་ན། ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་མེད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ལ་
སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་སྔོན་ལམ་དང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ལས་འབད་པ་མེད་
པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷའི་རྩ་བོ་ཆེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འབྱུང་བ་དང་། དག་པའི་ཞིང་འགའ་ཞིག་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་སྔོན་གྱི་སྔོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རྩི་ཤིང་ནགས་ཆེལ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
མེད་པ་དག་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྔོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
ཀྱིས་སྐྱ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་གཞུང་ནས་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
མ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། དེ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཤེས་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཉམས་སུ་
ཁྱོད་བའི་དཔའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་
པའི། །དོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཏགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་

སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་
པའི་བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་
རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དེ་བསལ་བར་འདོད་པས་སྟོད་དེ་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་པར་ཆོགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ།
འདི་ཅི་ཞིག་བྱེད་སྒྲུལ་ནས་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གམ་དུ་བྱིན་ནས་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་
ཀྱང་སྐྱེ་ཤད་མ་དམིགས་ཤིང་། དེའི་རྟེན་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་མ་
གང་དུ་འང་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་རབ་རིབ་མེད་པས་རབ་རིབ་ཅན་
གྱིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས། དེའི་ངོར་བྱས་ནས་སྐྱེ་
ཤད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པ་སྤྲོས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི་བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་
གང་དུ་མིག་དག་པས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་

རྫོག་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། མིག་
དག་པས་སྒྲ་ཤད་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཅི་འད-
མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་བདེན་
པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལྟས་དང་དག་
དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་
འགོ་སྟེ། ཀུན་རྫོག་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པར་མ་སྒྲིམ་པ། མ་འགགས་པ། སྒྲ་
བར་བྱ་བ་དང་སྒྲ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་པ་འོ། །སྤྱི་བའི་ཆོས་སོ། །ལྷ་འི་བྱ་དོན་དམ་པ་འི་བདེན་པ་ནི་བརྟན་པར་
མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པ་འི་ཆོས་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་འོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་འི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མ་
སྐྱེས་པ་འི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་
བརྗོད་ནས། དཀྱུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་ལ་
གྲུབ་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་ལ་འང་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པ་འི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་
འཕགས་པ་འི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྤྱོད་པོ་ཆད་མར་རིག་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དཔྱོད་པ་འི་སྐྱབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བས། །དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྟོན་པ་ལ་འཕགས་པ་གཞན་བསྟོན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་
ཉིད་མཁས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་སུ་བློན་ཀྱང་། །མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཕགས་

པའི་ལམ་ལ་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་གཞན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་
ཏེན་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྱུན་པོ་འཛིག་ཏེན་པ་ཆད་མར་རིགས་
པ་མ་ཡིན་པས་འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་འཛིག་ཏེན་ཆད་མིན་
དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཛིག་ཏེན་གཞོད་པ་མེད། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིག་ཏེན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་
གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དོ། །འཛིག་ཏེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཛིག་ཏེན་གྱིས་
གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཛིག་ཏེན་དོན་ནི་འཛིག་ཏེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཛིག་
ཏེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །དཔེར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྩལ་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། ཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་རྩལ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་སྒྲིམ་པ། བུ་མ་པའོ། །བུ་མ་པ་ནི་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་བུ་མ་པ་བཞིན། ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་
ན་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ཆེ་འཕགས་པའི་
གཟིགས་པ་ལ་གནས་ནས། མཁས་པ་ཆོད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་ལ་འང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་
ཅམ་བཟབ་ནས། །བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྟམ་དུ་
སེམས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དག་
མའི་མངལ་དུ་བྱའི་ས་བོན་མི་གཙང་བ་སྟགས་ནས། ཕྱིས་ཀྱི་ཁྱེུ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གིས་བྱ་
འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་གི་ས་བོན་ཅམ་བཟབ་ནས། ཕྱིས་ཀྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་དམིགས་
ནས་འདི་འང་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་
གྲུབ་ན། ས་བོན་ཅམ་བཟབ་ནས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་འདི་དག་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་
ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་མེད་དོ།

།གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་མྱ་གུ་ས་བོན་
ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་མྱ་གུ་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།
།མྱ་གུ་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་མྱ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ནི། མྱ་གུ་སྐྱེས་
པའི་ཆེ་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་མིན་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་འང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་མྱ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་དེ།
གང་གི་ཕྱིར་མྱ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ཆད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
ཡིན་ནོ། །མྱ་གུའི་ཆེ་ས་བོན་རྟག་པར་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མྱ་གུ་ས་བོན་
དང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་རྟག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་མདོ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱ་གུ་རི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་མྱ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་
གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མྱ་གུ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་རྣམ་པ་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གམ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ན། གང་གི་ཆེ་ས་བོན་དང་མྱ་གུ་གཉིས་

ཀའང་སྒོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཅུང་བཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་ལམ་
གྱི་ས་བོན་དང་མུ་གུ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཤོན་མི་བཟང་ལས་
སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་འབྱུང་ན། །དེ་ལ་སྐྱུར་པས་དངོས་
པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་
ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་རྣམས་སྒོས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན། གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས། ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པས་བྱམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལྟར་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། །འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱ་
མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ།

ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ།
ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པར་མེད་པར་མི་
བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་
རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་མོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་འད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཉིས་མེད་
མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འད་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་དེ་ཉིད་དང་།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་
དེ། འདི་ལྟར། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ།
།གནས་སྟེང་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། །གང་གི་ཕྱིར་
གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་
གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དང་

འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཚུ་རོལ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་
ཅན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལ་
སོགས་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་
ཅམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་
ལྟར་ལྷ་ལྷོ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པར།
།འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་
སྙད་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། དཔེར་ན་གིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།
།ལག་པའི་རྩྭ་ལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན། །སྒོག་བྱེད་པི་ཤང་སྤིང་བུ་ལ་སོགས་ལས། །དེ་དག་
ལས་སྐྱེས་སྐྱ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟགས་བྱས་སྟེ། །དེ་ནི་གང་ནས་
འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ན། །སྐྱ་ཡི་འོང་བའམ་
འགོ་བ་ཆེད་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་དང་ནི་རྒྱེན་དག་ལས། །འདུ་བྱེད་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བ་སྟེ། །ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི། །འདུ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་། །ཕྱང་

པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། ཁང་ཡང་སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ། ཁམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའི་དེ་བོ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱར་འབྱུང་བས་རྗེས་འགའ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་བ་དེ་འང་ཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། བྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འབྱུང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བདག་དང་གཞན་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པར་བྱུང་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་འང་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་པས། བྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་འབྱུང་པར་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་འང་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། འདྲ་པོ་

ལ། གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་དེད་ག་གི་སྐྱེ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཕྱིར་ཇི་
ལྟར་ན་དེད་ག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་
བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་སྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་
བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ན་ཡང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའང་མ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་དེའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཤེས་པས་གཟུགས་བརྟན་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ནའང་། རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་
རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་
གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། མེ་ལོང་ཤིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྟག་
པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཟུགས་བསྟན་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་བཞིན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་
རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་པོ་སྤྱི་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
།ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི། །ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་གསུང་བ་དྲུག་དོན་དུ་བསྟན་
པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་ཉེས་པ་རིང་
དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྟོན་མེད་ན་འང་ལས་དང་
འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་
ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་

དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །འདས་པའི་ལས་འགགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་
འབྱིན་པར་འབྱུང་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། ལ་ཅིག་ནི་ལས་འདས་པའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཀུན་གཞི་
ཉོག་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་བུ་ལོན་གྱི་བང་རྒྱ་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་ཆུད་མི་བླ་བ་ཉོག་པར་བྱེད་དོ།
།གཞན་དག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་ཉོག་པར་བྱེད་དོ།
།འདིར་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ལ། མ་
འགགས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བས། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མེད་ཀྱང་། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་དུས་ལ་
ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
འགལ་བ་མེད་པར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་དེའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད།
།འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།
ཕྱིས་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །སང་ཀྱང་སྒྲིན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འབྱུང་བ། །དེ་

བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
སྒྲིམ་ཏེ། མི་ལམ་དུ་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་མཐོང་ཞིང་མིས་ནས།
སྤར་སད་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་འགགས་སུ་བེན་ཀྱང་། ལྷན་པོ་འགའ་
ཞིག་གི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འགགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་ཞིང་
རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་
པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་
སྒྲིན་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་ལྷུང་བེན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འབྱུང་ཏེ་མ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྒྲིན་
ལས་སྤར་སྒྲིན་མིན་ཤེས་གྱིས། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སོགས་སུ་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་
མཐོང་གི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། །རྣམ་སྒྲིན་

ཕུང་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་ལས་དག་ཀྱང་མ་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྒར་
འབྲས་བུ་བུང་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲར་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་ལ། སྒར་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་
པའི་ལས་ལས་སྒྲར་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་
འདི་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་བུང་བ་དང་མ་བུང་བའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲར་འབྱེན་པ་དང་མི་འབྱེན་པ་
ངེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་གྱི། དག་མི་དགའི་རྣམ་སྒྲིན་སོ་སོར་ངེས་པའང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་
ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དག་ནག་པོའི་ལས། །རྣམ་སྒྲིན་དག་ཉིད་དག་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །དག་མི་དག་
མེད་སྟོ་མེད་ཐར་འགྱུར་ཏེ། །ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པར་མཛད། །སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་སྒྲིན་མི་དག་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོའི་ལས་མི་དག་བ་ཉིད་ལས་
ཡིན་གྱི། དག་བ་ལས་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྒྲིན་དག་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དག་བའི་ལས་ལས་ཡིན་པར་
མཐོང་བ། མི་དག་བའི་ལས་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་། མཁས་པ་གང་ཞིག་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་མེད་པ་ཅན་ནི་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་

བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་
བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དེ་དག་མ་རྟོགས་པར་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་བཟབ་ན་ཀུན་རྫོབ་
འཇིག་པར་གཟིགས་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་སེམས་པ་དགག་པར་
མཛད་དོ། །འདིར་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། དབུ་མ་པ་དག་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་གཙང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤྱོད་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་དག་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་གྲོལ་བའི་ལོག་པར་
རྟོག་པ་སེལ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་པར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ན་གཞན་དག་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་
དག་པར་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཚུལ་
སྤྱུ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་བཟབ་པ་ན། དགེ་སྤྲིན་གི་སྤང་དོར་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པས་ངན་
སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་དག་གིས་གཞན་དག་ལས་

འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དུ་དབུ་མ་
པས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
དང་། སྤང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་གཅིག་གིས་རྒྱན་མ་
བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས་འདིས་རྒྱབས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ལ། གཞན་གྱིས་ནི་
དེ་དང་མི་མཛའ་བས་སྤྱད་དེ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་འདིས་རྒྱབས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། གཉིས་ཀའང་རྒྱ་
བྱས་པ་ལ་བྱས་པར་བརྗོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་
བརྟན་དུ་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་གཞི་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་བཅོས་ནས་སྒྲ་བའི་
ཕྱིར་བརྟན་དུ་སྒྲ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་དག་
པའི་རིགས་པས་ངས་ནས་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། མེད་པ་བ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
པ་དག་མཚུངས་པར་ག་ལ་འགྱུར། མེད་པ་བ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་དག་དགེ་སྤྱི་ག་ལ་སྤང་དོར་མི་བྱེད་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལས་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར།

རང་བཞིན་མེད་པའི་དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འགལ་བ་
 མེད་པར་མཐོང་ནས། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་མ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཅིའང་མེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྤང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཀྱན་
 གཞིའམ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། མེད་པ་བ་དག་གིས་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྩོད་པ་སྒྲོག་པར་རུས་མོད། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱུ་བ་དག་ལ་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་མེད་པ་བ་དག་གི་རྩོད་པ་སྒྲོག་པར་རུས་ཞེ་ན། །དབྱ་
 མ་པ་དག་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྤྲོད་བའི་དོན་དུ་ཀྱན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་
 མེད་པ་བ་དག་གི་རྩོད་པ་སྒྲོག་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མེད་པ་བ་དག་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་འདས་པའི་ལས་འགགས་ན་ལས་
 བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་འགགས་ན་ལས་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའམ། ཡང་ན་ནམ་ཡང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལས་

འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་གདོན་མི་བ་པར་འགག་པར་འགྱུར་ལ། འགགས་པ་ན་འང་ལས་བྱས་པ་
ཆུད་ཟོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ན། ལས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་
གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་སྐྱེས་པས་མི་འཆི་བ་བཞིན་ནོ། །མི་འགགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཆུད་
ཟོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་མ་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་
ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འགག་དུ་ཆུག་མོད། མ་སྐྱེས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་། ལས་
ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ན་འང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཁྱོད་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་
མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། ཆུ་དང་མེ་ལོང་ཤིན་དུ་དྲུང་བའི་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལས་དེར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་
པ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི།
གཟུགས་བརྟན་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བར་མཆུངས་བཞིན་དུ་གཅིག་ནི་རྒྱ་

ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་གང་ལས་ཤེས། ཅི་སྟེ་གཟུགས་ནི་ཡོད་ཅིང་
གཟུགས་བརྒྱན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཅུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་ལེན་ན་སྤོང་དུ་མ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེའི་རྒྱུ་ལས་
ལེན་གྱི། མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྒྱན་དེའི་རྒྱུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེའི་ངོར་གཟུགས་བརྒྱན་
ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་
དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་
དེའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཤེས་
པའི་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བཞིན་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཟུར་ན་གནས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བཞིན་དུ་དེའི་
ནང་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡང་མཐོང་བར་འབྱུང་ཏེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ཡུལ་ཅིག་
ན་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེ་ལོང་གི་ཟུར་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་མེ་ལོང་གི་

ངོས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ནི་མེ་ལོང་གི་ངོས་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྒན་ཡུལ་
ཐ་དད་ན་གནས་པར་འགྱུར་ན། དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་གི་རྒྱབ་ལ་སོགས་པར་གཟུགས་
བརྒན་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ལོང་གི་ཁོང་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉེས་
པ་མེད་དོན་ཞེ་ན། མདུན་ནས་ཀྱང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལོང་གི་
གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་དྲུང་བའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིབ་བོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་གཟུགས་བརྒན་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ཁོང་གི་གཟུགས་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ལས་ཆད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ལས་རྟག་པའི་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཏེ། མ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་ཀྱང་རྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བྱས་
པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཚུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། འབྲས་བུ་ཚུང་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གང་ཟག་གཉིས་གཞན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཀྱང་། དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་

རྣམ་མཁའ་མ་དེ་འབྱུང་བའི་མིར་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
 མི་འཐད་པར་སྒར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་མིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་དག་ནི་མེད་པ་བ་བཞིན་དུ་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། དངོས་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་
 ཡང་མི་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་
 མོ་འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་འདབ་མ་
 དང་མི་ལྟན་པ་དག་གིས་ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་འགོ་བར་མི་རུས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་འདབ་མ་དང་མི་ལྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་བདེ་སྒྲག་དུ་འགོ་བར་མི་རུས་སོ། །སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་ཞར་
 ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་འཛོག་ན། འོན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་
 སོགས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་གྱུར་

བ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱབས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱན་གཞི་ཉེ་བར་བསྟན་
 བས་འདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་
 དགོངས་ནས་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར། ཀྱན་གཞིའི་སྒྲུབ་པ་དོན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཇི་བཞིན་པའི་ཀྱན་གཞིའི་ཡོད་
 བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱན་གཞིའི་འབའ་ཞིག་མ་བཟད་ཀྱི་དགོངས་པའི་
 དབང་གིས་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་སྟངས་པོ་ལྟ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་
 ཁུར་པ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལ་སྟངས་པོ་ཅིམ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དེ།
 སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འཕ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་འཕ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་དད་པ་
 དང་རྩལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ཤིང་གོང་དུ་འགོ་བ་ན་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ལྷུང་པོ་
འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་
གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། །མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཀུན་གཞི་དང་། གང་ཟག་དང་། བདག་དང་བྲལ་བའི་ལྷུང་པོ་འདི་
དག་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་མོ་ནས་སྤྲུགས་ཅན་གྱི་
ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པས་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་རིག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ན་སྐྱག་
སྟེ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྲུགས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་
པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ན་སྤྲུགས་པ་
སྤྲུགས་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་
ཉིན་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རུང་དོ་སྦྱུལ་དུ་བསམས་ནས་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱིས་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་རྟོགས་ནས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་

ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྒྲིན་འབྲེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། འཕགས་པ་ལྷས། གང་ཞིག་གང་
གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡིས་དེ་དེ་སྒར་སྒྱུད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྒྲོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུག་པའི་ཐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཇི་ལྟར་ང་དང་
ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅིས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ང་དང་ངའི་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ང་དང་
ངའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྒྱུད་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ང་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་ང་དང་ངའི་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་
དུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཐབས་
སུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་ཅིས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྒེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། གལ་ཏེ་
འཛིག་རྟེན་རྣམས་འབྲེན་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་

དང་། །སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཕུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྤྱི་མཆོད་
རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་པ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
ཡིན། །མིང་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །བསམ་དུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཡོངས་བརྗོད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སངས་
རྒྱལ་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས། །དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདོར་མེད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་
འཇུག་ཡིན། །དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །སྤྱོད་བ་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོག་གསུངས་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྤྱི་མེད་ལ།
།ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱི་ག་པའི་བསྐྱལ་པ་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་
མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
།སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་སྐྱེ་ཆར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། །འདོད་པ་དགོད་པ་དང་
། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དབུ་མ་བ་དག་གིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་

དུ་བསྟན་ཅིང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ན། རྣམ་རིག་པ་དག་ཕྱོགས་དེ་མི་
 བཟོད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པས་སྒྱུར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་དོན་རྣམ་པར་འཛིག་
 པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ། གཟུང་བ་མེད་
 པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས། ཤེས་རབ་ལ་གནས་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེས། རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་རྒྱག་པ་བ་དེས། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་རབ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། གེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འདིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་འཛིན་པའང་མ་མཐོང་ཞིང་། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། གོམས་པ་རབ་དུ་གྱུར་པ་ན་གཟུང་
 འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རབ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་དོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་དུ་

ལྷ་པ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི། །ཆེ་ལས་ཆུ་
 རྒྱབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཀུན་གྱིས་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། །རང་གི་རྩས་པ་རྣམ་ཤེས་
 ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་ཆུ་འི་རྒྱབས་ཆེ་ཆུང་
 རྣམས་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་བཞག་པས་རང་གི་རྩས་པ་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་
 བ་ན། གྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 གཟུང་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་སྒྲུབ་དག་བ་ནི་བ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཆུ་
 ཤེས་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །སྒྲག་ཤ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་
 དབང་ཕྱུག་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་
 དག་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་ཉིད་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་

མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་བྱད་པར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་། །དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་ཞིང་
། །ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུར་ལ། །ཡོད་དང་སྟོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །དེ་
བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་བཏགས་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་བར་ཁས་སྤང་
དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྱུང་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་བདག་དང་ཆོས་སུ་འབྱུང་པར་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྦྱུལ་དུ་འབྱུང་པ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཅན་ནི་ཐག་པ་མེད་པར་མི་རུང་ལ།
བུམ་པར་འབྱུང་པ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཅན་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ནམ་མཁའི་
ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་
ཉིད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོར་འབྱུང་བར་འབྱུར་པ་དང་། བདག་དང་ཆོས་སུ་སྟོ་བཏགས་པའི་གཞིར་
རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོས་པ་སྟོ་རྟོག་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ། སྟོ་དང་རྟོག་པ་
རྣམས་ནི་སྟོ་བཏགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་

འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་རིག་པ་དག་གི་འདོད་པའོ། །དེ་དག་གི་
 པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དག་གི་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྒྱུ་གྱུ་བ་དག་གི་སེམས་
 ཅུམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན། དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པའི་མཐུན་དཔེ་དག་གི་ཕྱི་
 དོན་མེད་པའི་སྒྱུ་བྱེད་གཞན་ཡང་དག་གི་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཡིད་ཤེས་འབྱུང་པའི་
 མཐུན་དཔེ་དག་གི་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་རིག་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་
 ཡོད། །ཅེས་དྲིས་སོ། །སྒྲིབ་པ། ཟླ་ལམ་ཇི་བཞིན་ཅེན། ཇི་ལྟར་ཁང་མིག་གི་ནང་དུ་ཆུང་དུ་འཛིན་དུ་
 ཉལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ན། ཁང་མིག་གི་ནང་དུ་གླང་པོ་ཆེ་འུ་འཁྲིགས་པ་ཟླ་ལམ་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཇི་
 ལྟར་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་མིག་གི་ནང་དུ་གླང་པོ་ཆེ་འུ་མོང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་སྒྱུར་པོ་མེད་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་བྱ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཟླ་ལམ་ན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཅི་འུ་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཆོ་ང་ལ་ཟླ་ལམ་ན་ཡང་སེམས། །ཡོད་

མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། །གང་གི་ཆོ་དབུ་མ་པ་དཔེ་ལྷགས་ལ། སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
མ་ཟད། མི་ལམ་ནའང་སེམས་བདེན་པ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་
མི་ལམ་ནི་ཤེས་པ་བདེན་པ་བསྐྱབ་པའི་དཔེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སད་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་
ཡིད། །ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སད་པའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་
ཁྱོད་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཤེས་
པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་
མཐོང་སྟུང་དྲན་པ། །དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་
ངས་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་ཤེས་པ་དྲན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འང་
དྲན་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབས་དཔེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་
གཞན་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲོ་མི་སྲིད་པས། །ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །དེ་
ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེ་ན། །མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡོད་ན། །གལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་ནང་ན་དེས་
ཀྱགས་པས་མིག་སྒྲོས་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་པས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་

རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་
བ་ཁོ་ན་ཡོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཆོ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་མོ། །དེ་བས་ན་མི་
ལམ་དུ་ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་
འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ། །མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་
མ་ཡིན། །མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས། །གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟུན་པ་
ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སད་པའི་ཆོ་གཟུགས་མཐོང་བ་ན། མིག་དང་།
གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་གྱི་ཆོའང་གསུམ་པོ་དེ་
དག་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དེར་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་བདེན་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་དེས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་སེམས་ཀྱང་བདེན་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་
དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །རྣ་སོགས་ལྷག་མ་
གསུམ་ལ་འང་སྐྱེ་བ་མེད། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུལ་

དང་། དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་འང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་
དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་
རིགས་སོ། །མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱུང་གྱི།
མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སད་འདིར་ཡང་། །དངོས་རྣམས་བརྟུན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྦྱོད་
ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། །ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བརྟུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་། སྦྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་
ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་བྱེད་གྱི་སེམས་དང་། དམིགས་བྱའི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྲིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
།འདི་ལ་སྤྱི་ཡང་མི་འཆི་སྐྱེ་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མིང་དང་སློག་ཀྱང་མི་ཆེད་དེ། །ཆོས་འདི་ཐམས་
ཅད་དབྱ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་
དུ། །མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཅར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་
གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡུལ་དབང་

ཤེས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྲིད་གཉིད་ལས་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་
ཡུལ་དབང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཅན་ཡོད་དེ། གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡོད་ཅིང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཞེན་པ་འད-
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ལས་སད་པར་གྱུར་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར།
ཇི་ལྟར་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཅན་
མཚུངས་པར་ཡོད་ལ། གང་གི་ཆེ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སད་དེ། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་གསུམ་པོ་དེ་སད་པའི་དུས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་
འབྱུལ་བའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་།
དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒྲོ་ཡོད་ན། །དབང་པོ་རབ་
རིབ་བཅས་པའི་སྒྲོ་གང་གིས། །རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲོ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་
ཅན་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། །མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་

དང་བཅས་པའི་སློ་གང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་
མཐོང་བ་དེའང་དེར་སྐྱང་བའི་སློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཅར་བདེན་པ་སྟེ། དེའང་
དེར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གསལ་བ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའང་དེ་ལ་མི་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་
པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་
སློ་ཡོད་ན། །སྐྱ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སློར་འགྱུར་ན།
།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྐྱ་ཤད་མེད་པར་དེར་སྐྱང་བའི་སློ་ཡོད་
ན། །སྐྱ་ཤད་དེའི་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེར་རབ་རིབ་མེད་
པའི་མིག་ཅན་གྱིས་མིག་གཏད་པ་ནའང་སྐྱ་ཤད་དུ་སྐྱང་བའི་སློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་སྐྱ་ཤད་མེད་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་སྐྱ་ཤད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དབང་གིས་དེར་སྐྱང་བའི་སློ་སྐྱེ་བ་དང་
མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱང་རུང་གི་རྒྱུའི་བྱད་པར་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་
འགོ་ག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྐྱང་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་

དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དགག་པ་ནི།
 གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློབ་ཅུས་ནི། །སྒྲིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སློབ་མི་འབྱུང་། །ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་
 བས་མིན་ཞེ་ན། །ཡུལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ནའང་
 ། །འདྲིར་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལས་དེར་སྒྲུང་བའི་སློབ་སྐྱེ། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་དེའི་སློབ་མི་སྐྱེ་བ་
 མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། མ་སྒྲིན་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་བ་དག་ལ་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་སློབ་ཅུས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཞིང་།
 ཅུས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྒྲུང་བའི་སློབ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཅུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་སྒྲིན་པ་དང་། མ་སྒྲིན་པ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་
 བ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཅུས་པ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། །འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་རིགས་པས་ཅུས་པ་མེད་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ངེས་པ་འདི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཅུས་
 པ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱེས་ལ་ཅུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཅུས་ཡོད་མིན། །ཅུས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོངས་སུ་ཏྲོག་ན། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གསལ།

འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྟོག་དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་རྒྱས་པའི་ཞེས་དུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་
ཆོ་རྒྱས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ད་ལྟར་བ་ཉིད། རྒྱ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་ན་དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་
ན་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་རྒྱས་པ་ད་ལྟར་བ་དེའི་རྒྱར་མི་རིགས་ཤིང་རྒྱ་
གཞན་ཡང་ཁས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱས་པ་ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱས་པ་
ལས་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡོད་པས་གཞན་
ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།
ཁོ་གཤམ་བུ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། བྱད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་
པ་མེད་པས་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་མ་བཟུང་བར་

བྱད་པར་གྱི་གཞིའི་སྒོ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདུས་པ་འདོད་ན་
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་འདུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་སྟོང་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པ་དེ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་
 ན་འབྲས་ཆེན་ཆོས་ཤིག སྤྲུལ་མ་འདི་དག་ལ་སྤྲུལ་བྱ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྲུ་བ་བཞིན་ཅེས་འདོད་ན།
 རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་སྟོང་འུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་མེད་པས་
 དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་
 མེད་པར་འདིའི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་
 དཔེ་དག་ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་འགྱུབ་ལ། རྣམ་པ་
 གྲུབ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་པན་ཚུན་ལྟོས་པས་གྲུབ་

པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀྱི་འདུང་རང་གི་དེ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བན་ཚུན་དོན་
ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་པ་ནི། །གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་པ་རྣམས་ནི། རིང་པོ་དང་། སྤང་དུ་དང་། བ་རོལ་དང་། རྩེ་རོལ་ལྟར་དུ། དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
མིན་ཞེས་དམ་པ་མཁུན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྟེན་བཅས་ལས།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། །ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འབྱུང་ན།
།གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འབྱུང་། །ཅེས་དང་། ཡང་གསུངས་པ། དངོས་པོ་ལྟོས་འབྱུང་གང་ཡིན་
པ། །དེ་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་ལྟོས། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་ནི། །རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར།
།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀྱན། །རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རུས་པ་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུས་པ་ནི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་རུས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རུས་པ་ཞེས་རུས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་

གཅིག་མ་གྲུབ་ན་འད་གཉི་ག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདས་པ་ལ་འད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྒྱས་སྒྲིན་ལས་འགྱུར་ན། །གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་
འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགགས་ཤིང་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་རང་འགག་བཞིན་
པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་
བཞག་པའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟག་
པ་སྡུ་མ་གཉིས་ནི་མཐའ་དཔྱོད་པ་ཅི་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་རྣལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྡུ་ཕྱི་རྒྱུ་མ་ཆད་
པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཅན། སྐད་ཅིག་སྡུ་ཕྱི་དེ་དག་ནི་རྗེས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་གཞན་གྱིས་
ལས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་མོད། མི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ།
གལ་ཏེ་གཞན་ལས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

།ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཕྱིར་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
 །ཞེས་ཏེ། འདི་འང་སྤར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །འདིར་སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་
 འདིར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི། །དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཕྱིར། །ཉེས་མེད་ཅེན། གལ་ཏེ་རྣམ་
 ཤེས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཅན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་
 རྒྱན་ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ནི་མ་བསྐྱབས་པས། འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན། ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱན་སྐབས་མེད་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་
 མི་དད་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཇེས་སུ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་འདི་ལྟར། བྱམས་པ་
 ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་བྱམས་པ་དང་
 ཉེར་སྤྲས་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཅིག་
 ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་

གྱིས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་རིག་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་འང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་གཞན་ཡང་དགག་པ་ནི། སྒྲུབ་ཡང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རང་གི་ལྷགས་བརྗེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་
བསམས་ནས་སྒྲུབ་པ། མིག་སྒྲེའི་སྐྱེ་བ་རང་རྒྱས་གང་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
།རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྒྱས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅས་བྱ་བར་རྟོགས། །མིག་གི་
དབང་པོའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རང་གི་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མས་བཞག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་རང་གི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་མིག་ཅས་བྱ་བར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་

པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་སྤྲོས་པ། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག་གི་གཞུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས། རྩོ་
སོགས་སྤྱང་ཉིད་བྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། རྩོ་བོས་ཕྱི་རོལ་གཞུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། འདི་ན་
མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རང་གི་ས་བོན་ལས། རྩོ་སོགས་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བ་
ཉིད་བྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩོ་བོས་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བར་སེམས་
ཤིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། འདི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན། མི་ལམ་ན་ནི་གཞུགས་དོན་གཞན་མེད་པར། རང་ཅུས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་
རྣམ་ཅན་སེམས། འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན།
ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ན་ནི་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རི་ཡུལ་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཅུས་པ་སྒྲིན་པ་ལས་གཞུགས་སོགས་སད་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
དུ། སད་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ། སྡོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཡིད་སེམས་
འབྱུང་དེ་ལྟར། མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི། སྤྲིན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྒྲེ། ཇི་
ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པར་ཡང་མི་ལམ་དུ་རང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལས་སྡོ་
སོགས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་འབྱུང་ན། དེ་ལྟར་དུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་རང་གི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་
ལས་ལོང་བ་དག་ལ་སྡོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཡིད་སྡོ་ཇི་ལྟར་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་
དང་མིག་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་བྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུག་པ་ཡི། ཁུས་པ་སྤྲིན་ཡོད་སད་
ལ་མེད་འབྱུང་ན། གཤམ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་
ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་
གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཁུས་པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་ལ། སད་པ་ལ་མེད་པས་
ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་མི་འབྱུང་ན། དུག་པའི་ཁུས་སྤྲིན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ། གེ་ལྟར་མི་ཆོ་མེད་
ཅིས་ཅིས་མི་རིགས། གཤམ་ཏེ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་ན། རེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་

།ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སང་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་དུག་པའི་རུས་པ་སློན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་
 ཆེ་འང་མེད་དོ་ཞེས་ཅིས་མི་རིགས། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་སློན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཉིད་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་སམ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་
 རྒྱུ་མིན་ལྟར། །མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པའི་སང་པའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ལོང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྡོ་སྔགས་སྒྲུབ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རུས་པ་སློན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མིན་
 པ་ལྟར། མི་ལམ་དུ་འང་། གཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རུས་པ་སློན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་
 སྐབས་དེ་གཉིས་ཀ་འང་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལོང་བ་དག་ལ་མི་ལམ་དུ་སྡོ་
 སྔགས་གསལ་བར་སྒྲུབ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་མིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 དེའི་ཆེ་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མིག་དང་གཟུགས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་སང་པའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། རྒྱུ་གཉིད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟར་སང་པའི་ཆེ་མིག་མེད་པ་དབང་ཡུལ་བརྟུན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། མི་ལམ་
 གྱི་ཆེ་འང་གཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱུར་མི་རུང་རོ། དེ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། སང་པའི་གནས་སྐབས་ན་

ནམ་ཡང་མིག་མེད་པ་ལ་ནི་སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པའམ་བརྟུན་པ་འགའ་
ཡང་སྒྲེ་བར་མ་མཐོང་ལ། སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་ནི་མིག་དང་ལྟན་
པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་ནའང་སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་
སྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་བརྟུན་
པའི་རྒྱུ་འདྲ་གཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་
མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག །བརྟུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྦྱང་། །དེ་བས་ན། མི་
ལམ་དུ་འདྲ་བརྟུན་པའི་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མིག་ནི། བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་
རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མེད་པར་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ། །དེ་
དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་ནས། །རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད། དབུ་མ་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམ་
ཤེས་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟུན་པ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡིས་ཡུལ་བདེན་པར་
མེད་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལན་ནི། སད་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན། སང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་
ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རུས་སྤལ་གྱི་སྤྱི་གོས་བཞིན་ཞེས་
སོགས་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབྱ་མ་པ་དག་གིས་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་
པར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རུས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུད་པ་འདི་རྣམས་སེལ་
བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་བདེན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་གི་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བརྟན་
ཏོ། །རི་སྐད་དུ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོ་འི་ངོ་བོར་ནི། །རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་
བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་བ། །རོ་
དང་འབྲ་བས་འདི་དག་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྤྱས་པ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལས། །ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་། །གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པ་ན། ས་གཞི་
ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་། འཇོག་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། རྣལ་འབྱོར་པས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་མཐོང་བ་དེར་ཡང་
ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འཇོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ལུང་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། འཇི་ནི་
གདོན་མི་བྱ་བར་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲེའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་
བར། རྟེན་པ་མི་སྤྱུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འབྱུར་ན། རྟེན་བཞིན་ཡུལ་དེར་སློབ་གཏང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི། རྟོགས་
འབྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པ་ཡང་མི་འབྱུར། རྟེན་པ་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཀེང་རུས་ལ་
སོགས་པ་མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འབྱུར་
ན། ཡུལ་རུང་བ་གཅིག་ན་གནས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་
ལྟར་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀེང་རུས་སོགས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་
ཀེང་རུས་སོགས་ལྟ་བར་འདོད་པས་སློབ་གཏང་ན་ཅིག་ཤོས་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་དེར་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བརྟན་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ།
རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། རྒྱུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣམས་སྟོ་ཡང་། །རབ་རིབ་
དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུ་འབབ་པའི་རྒྱུ་ཀླུང་ལ་ཡིད་དྲགས་
རྣམས་རྣམས་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་
བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བར་བཞེད་ནས། མདོར་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །སྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་
འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག གཉིས་པ་
གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྫས་གྲུབ་ངོ་བོ་དགག་པ་ལ། ཤེས་བྱེད་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། ཀུན་རྫོབ་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་གཉིས་བྲལ་བའི། །གཉིས་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། །འདི་ཡི་ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་བཟུང་
བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །གལ་ཏེ་གཟུང་བ་དང་། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་གྱི་

དབང་གི་དངོས་པོར་བདེན་པར་ཡོད་ན། འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།
ཡུལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་སྟེ། ༡་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བར་ཁས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཚུང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།
།རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རལ་གྱི་འོས་རང་མི་གཅོད་པ་དང་། སོར་
མོས་རང་ལ་མི་རེག་པ་དང་། མེས་རང་མི་སྲེག་པ་དང་། མིག་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།
།འདིར་རང་རིག་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱབ་བྱེད་སྦྱས་པ། གལ་ཏེ་ཕྱིས་དུས་དྲན་ལས་འགྲུབ་ཅེན། །ཇི་
ལྟར་མར་མེ་ནི་སྦྱེས་པ་ཉིད་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཅིག་
ཅར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་གཟུགས་སོགས་
ཡུལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། གཞན་དུ་དུས་ཕྱིས་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྟུམ་དུ། གཟུགས་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་ཤེས་པ་དྲན་པ་
སྦྱོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ནི་ཚུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཚུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུང་

བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མྱོང་བར་
རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་
མྱོང་ན། དེའང་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་བརྟུན་དགོས་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། ཏུས་ཕྱིས་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྟོམ་དུ་གཟུགས་མྱོང་བ་
དྲན་པ་ལས་ཤེས་པ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། དེའང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རང་
རིག་པ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་པ་ལས་གཞན་དབང་ཡོད་པར་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། དེའང་རིག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། མ་གྱུབ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཡིས། །མ་གྱུབ་འདི་ནི་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་མིན།
།དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་རིག་པའི་རྩམ་དོན་དམ་པར་སྐྱུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་སྒྲིམ་ན།
དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པའི་རང་རིག་པ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བཟོད་པའི་དྲན་པ་འདི་ནི་དེའི་སྐྱུབ་བྱེད་
མིན་ཏེ། རང་རིག་ལྟར་དེའང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་སོགས་ལས་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་པ་སྐྱུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་སྒྲིམ་ན། དྲན་པ་
ཅམ་ཞིག་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་སྒྲིམ། འོན་ཏེ་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྒྲིམ། དང་པོ་ལྟར་ན། མེ་ཅམ་

ལས་མེམ་ཤེལ་དང་། རྩེ་མ་ལས་རྩེམ་ཤེལ་དཔེ་ག་པ་ལྟར། མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་མེད་པར་
ཡང་དྲན་པ་འབྱུང་བར་འོག་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་
དུ་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་འདི་
ནི་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་པ་བཏང་ནས། རང་རིག་ཁས་སྦངས་ཀྱང་དགག་
པའི་ཕྱིར་སྐྱས་པ། རང་རིག་པ་ནི་འགྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་དྲན་པའི་དྲན་པར་རིགས་མིན་ཏེ།
།གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །ཅི་སྟེ་ཤེས་པས་ཡུལ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀ་
མྱོང་བའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་གྲུབ་ཏུ་རྒྱག་མོད། །དེ་ལྟར་ན་འད་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྤར་གྱི་ཤེས་པའི་
མྱོང་བ་དྲན་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྤར་གྱི་མྱོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་རྫས་གཞན་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པས། རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་
རང་རིག་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་སོགས་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྤར་གྱི་མྱོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་ནི་

ཐུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཐུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་
ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་འདིས་ནི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་འཛམས། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་
ཆེག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐམས་ཅད་འཛམས་པར་བྱེད་དེ། འདི་
ལྟར། སྤར་གྱི་ཚྱུང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་ཐུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། ཐུ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུད་ཐ་དད་པའི་ཚྱུང་བ་དང་དཔྱད་པ་བཞིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐུ་ཆེར་དགག་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་དཔྱད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་
གང་གིས་ཡུལ་ཚྱུང་གྱུར་དེ་ལས། །བདག་ལ་དཔྱད་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་
མཐོང་སྟམ་དཔྱད་འབྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །སྤར་གང་གིས་ཡུལ་
ཉམས་སུ་ཚྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དཔྱད་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་གྱི་ཚྱུང་བ་ཞིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཉམས་སུ་ཚྱུང་བ་དེ་དཔྱད་པས་མ་ཚྱུང་
བ་མ་ཡིན་ལ། ཚྱུང་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དེ་དཔྱད་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་འང་མ་ཡིན་པས་
བདག་གིས་མཐོང་སྟམ་དུ་དཔྱད་པར་འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔྱད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་

སྲུང་གི་མྱོང་བ་མཆོད་སྦྱོར་གི་དུས་ལ་སྲུང་པས་སྲུང་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་འཛིག་
རྟེན་གི་ཐ་སྙད་གི་ཚུལ་ལུགས་ཅམ་ཡིན་གི་ཤིན་ཏུ་དཔུང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གི་ཐ་སྙད་
རྣམས་ནི་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཛིག་རྟེན་གི་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་རྒྱུ་ཐ་དད་
པའི་མྱོང་བ་དང་སྲུང་པ་ནི། གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་ཀྱི། རང་གི་སྲུང་གི་མྱོང་བ་དང་།
ཕྱིས་ཀྱི་སྲུང་པ་གཞན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་དེ། རས་སྲུང་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་རང་གིས་སྲུང་མྱོང་བ་ལ་རས་མྱོང་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་
ལ། གཞན་གྱིས་མྱོངས་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བརྟུན་ཞིང་
བརྟགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གི། དེ་སྐད་སྒྲ་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་བརྟུན་ཞིང་བརྟག་པར་གྱིས་
ཤིག་གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ནི་སྲུང་པ་རྣམས་ཡོད་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གི། འོན་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་སྲུང་པ་མི་འཐད་པར་རྟོལ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལ་གལ་ཏེ་མྱོང་བ་དང་སྲུང་པ་ཡུལ་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྲུང་པ་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་ན། ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲུང་པ་མི་འཐད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

།གང་དག་མྱོང་བ་དང་བྲན་པ་གཉིས་ཀ་རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་དག་རྩམ་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྲ་མས་མྱོང་བ་ཕྱི་མས་བྲན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།
།རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ཡང་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་
བཞིན་དུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྲན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་
རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། དབྱུ་མ་པ་ལ་མྱོང་བ་དང་བྲན་པ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
རྒྱུ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སོགས་སུ་མི་འཐད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་
ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཇིན་པར་འགྱུར། །བྱེད་པོ་ལས་
དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་གོང་དུ་བཤད་
པའི་རྒྱུ་མཆོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཇིན་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་འཇིན་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་
པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་བྱ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེ་འདྲ་
རིགས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་དང་། གཙོད་པ་པོ་དང་། གཙོད་པའི་བྱ་བ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་མ་

མཐོང་ངོ། །འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙང་པར་མི་
བྱེད་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ།
གལ་ཏེ་སྒྲིབ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་འདི་དངོས་ཡོད་ན། །གང་གིས་ན་
འདི་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ། །གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། །གཞན་གྱི་དབང་
བདག་དང་། །གཞན་ལས་སྒྲིབ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་ལ། །ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་
མི་ཤེས་པ་ནི་བསྟན་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བ་མེད་ཅིང་གང་གིས་མི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་
གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། །འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ། །བྱེད་
ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ་ནས་ཡོད་པར་མི་འདོད། །དེ་བས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་
དོ་ཞེས་འདི་འང་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། །དེ་ལྟར་གཞན་

གྱི་དབང་བཀག་པ་ན་དེ་མི་བཟོད་པས་སྤྲུང་ཡང་སྤྲུས་པ། གང་ཆོ་གཞན་དབང་ཅུང་བད་ཡོད་མིན་ན།
། ཀྱན་རྫོག་བདེན་པའི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར། །གང་གི་ཆོ་ངི་སྤྲད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞན་
དབང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆོ། གང་བཀག་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོག་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་
པའི་རྒྱུར་གང་ཞིག་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཀྱན་རྫོག་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།
གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་ཀྱང་བརྒྱུག་
། གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྫས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་མདོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གནག་རྗེའི་
བར་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱ་དང་རྟེན་ཀྱན་རྫོག་པ་རྣམས་སྤངས་པས། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་
གཞག་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ བྱོས་ཤིག་ ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་
སོགས་པ་ཀྱན་ཀྱང་བརྒྱུག་ཅིང་འཛིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྲིད་
པར་འགྱུར་གྱི། མདོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གུས་པར་མི་བྱེད་པར་རྣམ་རིག་དང་། རུལ་ཕྱན་དང་། གཙོ་བོ་སོགས་

སྤྱི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ།
བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་
དཔོན་སྤྱི་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། བྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་
དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས་ལ། དེ་ལས་ཉམས་ལ་ཐར་པ་འགྱུར་ཡོད་མིན། །འཕགས་པ་
སྤྱི་བྱུང་གི་གཞུང་གི་རྒྱུ་མི་འབྲང་བའི་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་དེ་དག་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་ཀུན་
བརྟགས་པའི་གཞན་དབང་དང་། རྩལ་སྤོང་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་གྱུར་
པ་ལྟ་ཞོག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འང་འདི་ལྟར། དངོས་པོར་སྤྱི་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། །འཇིག་
རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འཐད་པ་མ་བཅུག་པ་ཁོ་ནར་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཅི་འདྲི་བྱུང་
བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྱུར་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
།དོན་དང་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་

ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བྱབ་པས་བསྟན་པ་ནི། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་
ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་དོན་དམ་པ་སྟོན་ལ། དོན་དམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཀྱང་
ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་
པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།
།ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ལམ་ངན་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་ལམ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉམས་སུ་
བསྟར་བའི་ལམ་ལ་གཞུག་པར་བཞེད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད།
།གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །གང་གིས་
བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། །བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་སྦྱད་དུ། །འཇིག་རྟེན་པན་ཕྱིན་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་བུ་ག་
གང་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དབྱེ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་དང་། །ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་
རྣམས། །མི་ཡི་སང་གས་ཀྱན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་
རྣམས་དང་། །ཕུག་པོའི་བྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་བྱིམ་རྣམས་དང་། །བྲན་གྱི་ཆོགས་དང་དེ་བཞིན་
གཡོག་གི་ཆོགས། །བུད་མེད་ཆོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ཉིད་ཆོགས། །འགྲོ་བའི་བྱད་པར་ཇི་སྟེད་གང་
ཡང་རུང་། །མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་
ཐུགས་རྒྱུད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། །འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་
ན། །འགྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཕྲག་འགྱུར་ཏེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །བསྟོད་
དང་སྦྱད་དང་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཐོབ་པ་ཆེད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེད། །མ་ཐོབ་བྱུར་ན་དེས་

ཀྱང་འབྲུག་པར་འགྱུར། །གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། །ནད་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ
རྒྱན་གཙོད་པར་འགྱུར། །ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཏུ་སྦྱ་བ། །དེ་དག་ནོར་བའི་སློ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ།
།མི་སྤྱག་སྤྱག་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེ་བ་དང་། །བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་། །མི་རྟག་
ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྦྱ་བ་བྱིད་ཅིང་། །དེ་ལྟར་དགའ་སྟེ་མཆོན་མར་གང་གནས་པ། །དེ་དག་བདེ
གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས། །འཇིགས་ཤིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤྲོད་བར་བ་བྱིད། །དེ་དག་བདེ
གཤེགས་གསུང་ནི་སྤངས་གྱུར་ནས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་སྤྲོད། །དེ་དག་
ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཆོལ་བ་བྱིད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་དག་གིས་པས་སྤྲོད་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་
པན་པའི་བསྟན་པ་སྤྲུ་ཞིག་གིས། །མ་རྟོགས་སློ་ཡི་འང་རྣམ་པར་རྟོགས་གྱུར་ན། །སྦྱུལ་གྱི་པགས་པ་
ཆིང་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྲིད་པ་ཀྱན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་དབེན་པ་སྟེ། །སྤྲོད་པ་མཆོན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྦྱེ་
འགྱུར་བ། །དེ་དག་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས།
།ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཆོན་མས་དབེན་པ་དག །ཀྱན་

ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདིའི་བསྟུན་པའི་དོན་ནི་
གཉིས་ཀྱིས་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། བདེན་གཉིས་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །གཉིས་
པ་ལའང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྟན་
བྱ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་
གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལའང་། གང་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ནས།
མཚུངས་མེད་ཁྱད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་
ཅུད་ནས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལའང་། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་དམིགས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ཉེས་དམིགས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལ་དགའ་བའི་ཞེས་པ་ནས། ནད་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བར་རོ།
།གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྤྱག་བསྐུལ་བརྒྱ་དག་ཅེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་། དོན་དམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྟན་བྱ་དོན་
དམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལ་དད་པའི་ཕན་ཡོན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ནི། །དང་པོ་ནི།
འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་ཞེས་པ་ཆོག་པ་སྤྱད་པ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་
པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་ཐོས་ནས་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
རྒྱལ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་སྤྱད་པ་གཅིག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྱོད་པ། གལ་ཏེ་
ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་ན། ད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་བཟོད་
པར་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེན་པ་ཅོམ་ལ་མཁས་པར་མཛོད་པར་
བྱེད་ཅིང་། འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། ད་ནི་བདག་ལས་
མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ་གྲགས་པའི་ཀྱན་
རྩྭ་བ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀྱན་རྩྭ་བ་ཀྱང་ནི་
བདག་གིས་ཁས་མ་སྦྱངས། །འབྲས་བུ་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་
བདག་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཇི་སྐད་བཤད་པས་རིགས་པས་གཞན་དབང་བསལ་བ་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ལ་མི་

འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་བསལ་བས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འདོད་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལྟར་དུ། དབྱུ་མ་
པ་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁོ་ན་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྦྱང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་འབྲས་བུ་འཕ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
རྫོབ་འདི་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་བྱས་ནས་སྒྲ་
བར་བྱེད་དེ། དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚུད་དེ། གང་
འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངའང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་
དེ་ནི་ངའང་མེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་ ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་
སྦྱངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པའི། འདྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་
ན་དེ་བཞིན་འདི། འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲི། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་འི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་

སྤངས་ནས་ཞི་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་འང་མེད་ན་ནི་དབང་བཅོམ་པའི་སྤང་པོ་དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲིལ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་གཞན་
གྱི་འོ་ཁོ་ནར་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་འདི་
ནི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་བརྗོད་
པར་རིགས་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཇིག་
རྟེན་ཉིད་སྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱི། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྩྭ་དྲིལ་ཤིག་དང་། །སྤྱིས་ནས་
སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིར་ཤིན་
ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བར་གནས་པར་གྱུར་གྱི་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་པར་མི་
འགྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དགག་པར་གྱིས་
ཤིག་དང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་འདིར་རྩྭ་
པ་གྱིས་ཤིག་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རྒྱལ་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་གཏན་

ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ན། དེའི་ཆེ་ཤིས་ཏུ་སྟོབས་དང་
ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ན་འང་འཇིག་རྟེན་
བསྐྱོག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་རིགས་པས་སྐྱོག་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་པས་སྐྱོག་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་རྣམ་
པར་དབྱུང་པའི་རིགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་འཐད་པ་མ་བཅུག་པ་ཁོ་ནར་ཐ་
སྟོད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། གྲགས་པ་ཚད་མར་བྱེད་ན་གྲགས་པ་
འགོག་པ་མི་འཐད་ལ། ཚད་མར་མི་བྱེད་ན་དེས་གྲགས་པ་དགག་པར་ཡང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ནི་དགག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར། ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་དབུ་མ་པ་དག་མ་རིག་པའི་གཉིད་མཐུག་པོས་ནོན་པའི་
འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར། དབུ་
མ་པ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་ཀྱི་མཐའ་བརྒྱུད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་
གྲགས་པའི་ཐ་སྒྲིབ་ཅམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་
སྒྲིབ་ཅམ་ཞིག་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཅུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་
དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲིབ་ཀྱིས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་
འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་གྲགས་པའི་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་
སྒྲིབ་གང་ལ་འང་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་། མིང་གི་ཐ་སྒྲིབ་དེ་དག་གི་དོན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། གྲུབ་
མཐའ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་མཐའ་གང་དུ་འང་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཐ་སྒྲིབ་འདོགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བློ་མོ་རྟག་
ཆད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
ལ་རྟོལ་བ་གང་གིས་བརྟགས་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གང་
ཡང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་

ཉིད་ཅན། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་
ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་དུ་མེད་པར་མ་
བཟད་ཀྱི། །གང་དག་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ་མཐོང་འཕྲིན་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་དག་ལ་འད་རྟོག་གི་པ་གཞན་གྱིས་ཅུང་བཟད་ཀྱང་བརྒྱལ་དུ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཡང་མ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་
དག་ནི་ཇི་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟོན་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་
ལ་འད་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། །གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་
ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་ཅན་དག་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་དེ། ཇི་སྟོན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མ་བཟད་པ་དེ་སྟོན་དུ་རྟེན་འདི་པ་ཅོམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལམ་བསྟེན་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་
ཚུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཅི་ལ་འད་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་མཐའ་ལ་མི་
གནས་ལ་སྤང་དོར་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་

སྤྲོངས་བ་དབྱ་མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་མདོན་སྲུང་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། ཅོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པ་མེད་
མོད་འོན་ཀྱང་ཆད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བས་ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཞན་དག་
གི་ཐ་སྙད་དག་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མཚུངས་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་དབྱ་མ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་རིགས་པས་འཐད་པ་མ་བརྟག་པར་ཁས་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབྱ་མ་པའི་རྟོགས་འགལ་བ་མེད་
ཅིང་། དེའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་རྒྱས་པའང་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པའི་འཐད་པ་བརྟག་ནས་རང་གི་རྟོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པས། དེ་དག་གི་ཐ་
སྙད་རྣམས་རིགས་པའི་འཐད་པ་མ་བརྟག་པར་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་ལ། རིགས་པའི་འཐད་པ་བརྟག་
ནས་རྟོགས་འགལ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ནའང་དབྱ་མ་པ་རང་གི་རྟོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་

ཕྱིར་མོར་བའི་དོན་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་གྱི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་
ཐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་གཞན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་
གཞན་ངོར་དེད་ག་གི་ལུགས་ཁས་ལེན་པར་ཡང་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སྒོ་བྲོས་དམན་པ་བསྟན་
པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་ཕྱོགས་ཁས་སྤངས་ནས་འོག་
མ་འོག་མའི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད་ནའང་མི་རིགས་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་སྤྱོད་བ་པོ་དབུ་
མར་སྤྱོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་སྤྱོད་བ་གང་རུང་གི་ལུགས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་གཞན་
འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདི་ནི། དཔེར་ན་སྤྱོད་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ནད་པ་དག་ལ་ནད་སླེན་པ་དང་།
སྤྱད་པ་དང་། རུང་ནས་འབྱེན་པ་དང་། སྤྱར་མི་ལྷོག་པའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཏང་ནས་ནད་གསོ་
བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྟ་བ་མཐའ་དག་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩིའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱུན་
གཅིག་གིས་ནད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རུང་ནས་འབྱེན་པ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་

སེམས་ཙམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བཙུན་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད།
གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱི་འད་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པས་འཇིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོགས་ཁས་ལེན་ན་
ལུང་གི་གཞོན་པས་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་འད་ཁས་སྦྲང་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ས་བཙུན་པའི་མདོ་
ལས། དེ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་
ལག་བཙུག་ཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་སྤྱལ་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཙམ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་
གཟུགས་ཉིད་བཀག་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
རྣམ་རིག་པ་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་གཤམ་པ་ལ་གཉིས། ཙམ་སྒྲིབ་པོ་གཞན་དག་གཤམ་པའི་དོན་
ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མདོའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
བཤད་པ། མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་

གང་རྟོགས་པ། །རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས། །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་
 རྟོགས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ས་དུག་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྗེས་ཐོབ་དུ་བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་
 པོ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས།
 རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཕུང་པོ། སྤྱག་
 བསྐུལ་གྱི་ལྗོན་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་
 སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་ཆེར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་མདོ་

གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ། མདོ་དགོད་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སློ་ལྡན་སློ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །ལང་ཀར་གཤེགས་
མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁུན་གྱིས། །ལུ་སྟེགས་རི་བོ་སློ་མཐོན་འཛམས་བྱེད་དག། རྩོ་རྩེ་འདི་ནི་དགོངས་
པ་གཅད་ཕྱིར་གསུངས། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །སློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཀྱན་མཁུན་གྱིས་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
པ་པོར་སེམས་པའི་ལྟ་བ་དན་པའི་རི་བོ་སློ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ཞིང་ལྷན་སྦྱག་པོ་འཛམས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩོ་
རྩེའི་མེ་དང་འབྲ་བའི་དག གང་ཟག་རྒྱད་དང་ལྷུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྩལ་དག་དང་། །གཙོ་
བོ་དབང་ལྷན་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་འདི་
ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཤེ་ན། །སེམས་ཅམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གཅད་ཅིང་གསལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རི་ལྟར་རང་གི་བསྟན་བཅས་དེ་དེ་ལས། །ལུ་
སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག །སྤྲོས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །རྒྱལ་
བས་སེམས་ཅམ་འཛིག་རྟོག་བྱེད་པོར་གསུངས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་

བསྟན་བཅས་ལས་གང་ཟག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཐ་
སྟོན་དུ་འདྲ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་ཐ་སྟོན་དུ་སེམས་ཅམ་ཉིད་འཇིག་
ཉིན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
མདོའི་ཅམ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དག་ག་པའི་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་འགོག་
པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་ཉིན་ལ། །མདོར་
ལས་སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར། །འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། །ཇི་
ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོག་སྟེ་མ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་
བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་འདྲ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གཙོ་བོ་
ཡིན་པ་བཀག་ནས་འཇིག་ཉིན་པ་རྣམས་ལ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་གྱི།
སེམས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གཟུགས་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།

།མདོའི་དོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 པར། གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཅམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། །དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་
 བོ། །སྤྱར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །མ་རིག་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཅི་ཕྱིར་གསུངས།
 །གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་སེམས་ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་མཁྱེན་ནས་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་
 གཟུགས་ཉིད་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས་སེམས་སུ་བདེན་པར་སྟོན་ན། །སྤྱར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་
 སྐད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་མ་རིག་
 པའོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་
 སེམས་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སེམས་དེ་
 ཉིད་མ་རིག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་
 ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྤྱོད་

གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །སེམས་
 སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་དཔྱལ་བ་ནས་སྤིད་པའི་ཕྱེ་མོའི་བར་གྱི་
 སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུད་གི་
 ད་གྱི་ལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སྤྲོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 སྤྱན་མོང་གི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་འགོད་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་གྱི་དབང་གིས་
 རི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དཔྱལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །མཚོན་དང་རིན་ཆེན་
 ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་
 སོགས་བྱེད་གྱི། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་སོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་
 བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་མོད་གྱི་
 དེ་ལ་ནི། །སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 མོད་གྱི། དེ་ལ་སེམས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལས་སོགས་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅ་

པོ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་དོན་མེད་པ། དེས་
ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ། །བསྐྱོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་
བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་སེམས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་དོ།
།གཟུགས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་
རིགས་པར་མཐོང་ཞིང་སེམས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་སྟེ། སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་གི་གཟུགས་
བཀག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་གི་བདག་པོ་བྱ་བར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཚུང་
པ་ན་གང་རྒྱལ་བ་དེས་ཅིག་ཤོས་འབྲན་སྒྲུ་འདོན་པར་བྱེད་ཀྱི་གཉིག་ལ་མཁོ་བའི་ཕྱིར་འབངས་པལ་
པ་དག་མ་ཡིན་པ་བཞེན་དུ། འདིར་ཡང་སེམས་གཞན་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་གཉིག་ལ་འང་གཟུགས་
མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཏྲག་ཏུ་གཞོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་
པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། །ཡུང་པོ་འཇིག་
རྟེན་གྲགས་དེར་ལྷ་ཅར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་

མི་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་ཅར་ཡོད་དེ། དེ་དག་
འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་དེ་ལྟ་ཅར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོས་པའི་མཆན་མ་
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་
ཡོད་མ་འཇིག་ཅིག །སེམས་ཡོད་ན་ཡང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིག་ཅིག །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་
གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་ལས་
ཀྱང་གཉིག་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་པོ་དེ་དག་ཆོས་མདོན་པའི་མདོ་ལས་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་ལྟ་ཅར་
ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོར། ལྟ་ཅར་མཚུངས་པར་
སྤངས་ཤིང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་

དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ནི་
 བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །གཟུགས་མེད་པར་སེམས་ཅམ་ཞིག་གྲུབ་པར་སྒྲ་བ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་དག་བཞིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གི་ལྷ་མོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་
 དབང་གི་ལྷ་མོ་སྤྲུང་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟ་འི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།
 །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པའི་རིམ་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་ཤིང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མདོ་གཞན་གྱི་འང་དགོངས་པ་
 བཤད་པ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་གལ་ཏེ་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་ལུང་
 གཞན་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་རོལ་སྤྲང་བ་ཡང་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་
 རྣམས་སྤྲུང་། །ལུས་དང་འོངས་སྦྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ལུས་ནི་
 མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །འོངས་སྦྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །

།གནས་ནི་སྒྲོང་གི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་གནས་སུ་སྒྲུབ་བ་སྦྱིབ་ན། ཤེས་
 པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་
 འདི་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ། མདོ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་
 ཤེས་བྱེད་དགོད་པ། ཞར་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་
 རྟོན་ཡོད་མིན། །སེམས་ཉིད་སྒྲ་ཚླགས་སྒྲུབ་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། །གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མདོ་སྡེ་གང་ལས། ཕྱི་རོལ་སྒྲུབ་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མིན་ལ་སེམས་ཉིད་
 ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚླགས་སུ་སྒྲུབ་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི།
 གདུལ་བྱ་གང་དག་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་དེའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། དེའི་གཞི་ལས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་ཞིང་བསོད་
 རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚླགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་

གྱི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའི་སྤྱིར་ཆགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀའང་རུས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་བརྒྱུག་ནས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་དེའང་བྲང་དོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིའང་བྲང་དོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མ་ཡིན་
པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
འདི་ནི་སྟོན་པས་བྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །མདོ་འདི་
འབའ་ཞིག་བྲང་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྒྲེ་གཞན་ཡང་ནི། །བྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་
འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །རྣམ་རིག་པ་གང་དག་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དགོངས་པ་
ངེས་པར་འགྲེལ་བ་སོགས་ལས། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་
བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྱ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྩུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ།
།བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་བྱུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་
རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྒྲེ་གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྒྲུན་པས་སྒྲུན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།

།སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་
ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ནད་པའི་ནད་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྤྲོན་པ་རྣམས་སྤྲོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གཏོང་བ་ལྟར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གསུངས་པ་འང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གསུངས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྤྲུང་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་
པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་བསྟན་ནོ་ཞེས་དེའི་དགོས་པ་གསུང་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་བཞིན་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་
པར་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་
པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་
ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་བྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་ལྟར། ལུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱི་དཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གིས་བྲིལ་གྱིས་ལྗོད་པ།

ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པས་ངི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་ཟུག་པ་ནི་བརྗོད་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་སྣེ་བ་འདི་ནི་སུ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྣེ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
རྟག་པ། བྱེད་པ་པོ། ཡོན་ཏན་མེད་པ། བྱབ་པ། མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྣེ་བ་སྟོན་པར་བབྱིད་
དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་
བསྟན་པ་ནི་སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྦྱིང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
དང་། ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྦྱིས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོར་བསྟན་པར་
བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་སྟོན་པ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་
སྦྱིད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དཔའ་ན་རྩ་
 མཁན་ནི་འཇིག་པའི་རྩལ་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་ལག་པ་དང་། གཞོ་དང་། ལག་གཟུངས་དང་། རྩ་
 དང་། སྤང་བྱ་དང་། ཉན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྒྲིད་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་
 བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་
 ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པའམ། བདག་མེད་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ།
 རྩ་མཁན་བཞིན་དུ། ཚིག་དང་། ཡི་གའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་
 ཕྱིར་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་
 བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་ཅན་
 བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་པའི་
 བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་

འདི་མཛུགས་བ་གཞིན་ཅུ་ལྟེ་གྲོས།

ཡིན་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་
 ལགས་ན། ལུ་སྟླགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དགོངས་ཏེ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ན། དགོངས་གཞི་དང་། དགོས་པ་གང་ལགས་ཞེས་པ་ནི་འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པའོ། །འདི་ནི་
 སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩམས་ནས། དགོས་པ་གདུལ་བྱ་ལུ་སྟླགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་ཟབ་
 མོའི་སྦྱད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ལན་གྱི་
 རོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་ཡིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ནི་ལུ་སྟླགས་པའི་
 བདག་དང་འདྲ་བར་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་འདྲ་མ་གྲུབ་ལ། དགོངས་གཞིའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་
 ནི། སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་
 ཡིན་པས། དེ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་འདྲ་སྦྱོས་པའི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དང་། མེད་
 པ་དང་། ཏྲག་པ་དང་། མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་འདྲ་བར་བརྗོད་དུ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་
 ངན་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དུག་ཆུས་ཕྱོས་པས། སྟོ་གོས་ཀྱི་མིག་ལྟོངས་པ་དག་ནི། བཙམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཐོལ་གྱིས། ཏྲག་པ་དང་། ཟུབ་པའི་བདག་ཏུ་སྒྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་
ལོག་པའི་ལམ་ལ་གནས་ནས། གཞན་དག་ཀྱང་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཞུགས་
པ་དག་ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
བསྐྱན་པའི་སྒྲིང་པོ་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲ་བ་དག་ལ། དངོས་
སྲུ་ཆོག་དོར་དང་། ལྟག་ཆོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་ཆོམས་སྲུ་གོལ་ཞིང་སྒྲོག་ཏུ་ཆད་པ་བ་ཞེས་
ངན་སྒྲས་སྲུ་བྱེད་པ་དག་གིས་དིང་སང་གངས་ཅན་གྱི་བསྐྱན་པ་བུད་ཤིང་བད་དུ་ཉེ་བའི་མེ་ལྷེ་ཙམ་
འདིའང་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲི་མས་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པར་བསྐྱས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་སྒྲག་ཆེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཤེས་
བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཇོད་པ་ཡིན། །ཡུལ་ཤེས་བྱ་
མེད་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་བསལ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཆེད་དེ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་
བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བདག་མེད་པ་ལ་

ཅིས་གྲིས་གཞུག་པར་བཞེད་ནས་དང་པོ་ཁོ་ནར། ཕྱི་རོལ་སྤྲང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱ་
དགག་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་བདག་བཀག་པ་ལ་
བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
ནི། ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་ནི་རུང་བྱད་
ཅིག་ཉི་ལྟར་བསྟན་པས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྲང་རེས་ཀྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷུང་
གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །བྲང་དོན་གསུངས་པ་འང་རྟོགས་
ནས་བྲང་བྱ་ཞིང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་རེས་དོན་ཡིན་ཤེས་གྲིས། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྲང་
དོན་དང་། རེས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མདོ་གང་ཞིག་རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་
སུ་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན། དངོས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཅན་བཤད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་བྲང་དོན་
དུ་བྲུང་བ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བྲང་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་འང་རྟོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་

ཅན་དུ་བྱང་བར་བྱ་ཞིང་བཤད་པར་བྱ་ལ། མདོ་གང་ཞིག་དངོས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དོན་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དངོས་
པོའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བྱང་དོན་དང་། དེས་དོན་གྱི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་།
འཕགས་པ་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །དེས་དོན་
མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བ་སྟུན། །ཆོས་འདི་ཐམས་
ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སློ་གོས་མི་བད་པས་བསྟུན་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་གང་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གསུངས་
པ་འདི་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་གང་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་མདོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ཏེ། །མདོ་གང་ལས་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་
ཆོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་ལས་བབ་པ་ལྟ་དཀའ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་
དཀའ་བར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོ་གང་ལས། བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་།
སློག་དང་། གསོབ་པོ་དང་། སྐྱེས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། བྱེད་པ་

པོ་དང་། ཚོར་བ་པོའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྒྲ་ཚོགས་པ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
གསུངས་པ་དེ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོག་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་བྱང་དོན་དང་། ཀྱན་བརྟགས་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ལུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་བཀག་ཅིང་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
མདོ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རྣམས་སྟེ་གྲུབ་པ་སྤར་ལུང་
དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་གང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་

རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རིགས་
པས་གཞོད་པ་དེ་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་
དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་
སྤྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཐག་པ་བསྡོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ཐག་
པ་ལ་སྤྱལ་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོའང་ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་སྤྱལ་དེ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱལ་ལ་སྤྱལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཆོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་
ཆོའང་ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
སྟེན་དུ་རང་བསྟན་བཅོས་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།
།ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་དངོས་

ཡིན་ཏེ། ཚེས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དང་། གནས་ལྷགས་དང་། མ་བཅས་པའི་ངོ་བོ་
ནི་ཀུན་རྫོག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་རིག་པ་དག་ན། དོན་
གྲིས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་གྲིས་གཤོད་མ་ནས་སྟོང་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
གཞན་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་སྦྲ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཀུན་
བརྟགས་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། གཞན་དབང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཉིད་ལ་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྦྲ་བ་དག་
གིས་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་པ་

དག་གཞན་དབང་ཇས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་བརྟགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་འཆད་ཀྱང་། གཞན་དབང་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་སྒྲར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་སུ་འདོད་
པའི་གཟུང་འཛིན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི། ཀུན་བརྟགས་
མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་དག་ལས། ཀུན་བརྟགས་པ་མཆོན་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་
དབང་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡང་དབུ་མ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་
དུ་འང་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟར་
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་གྱི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འང་ཡིན་ལ་མི་བསྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འང་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་རིག་པ་དག་གི་ལྟར་ན། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལས་

སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། དཀི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ལའང་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཅེར་བྱ་བ་དག་ན་
རེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།
འཇིམ་པའི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུ་བྱ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། རྩམ་ཁན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་
བར་འདོད་པ་ན། འཇིམ་པ་དང་། བྱམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་
བ་ཡིན་ལ། རྩམ་ཁན་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱམ་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་སློག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་
འདི་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སློག་གཉིས་གཞན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར། བ་མ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་

བའམ་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།
 གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་
 རོ། །བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོགས་གཉིས་
 ཀ་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་འདྲིའང་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམ་པ་དང་བྱམས་
 པ་འཇིམ་པ་དང་སྟོག་གི་བདག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་
 འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་རྩ་
 མཁན་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། དབྱ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ནི།
 འོ་ན། །མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚུག་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འཐད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་
 རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་འབྱུང་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་དུ་འང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། རེ་རེ་ལས་སྐྱེས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།

།གཞན་ཡང་། དཔེར་ན་ཏིལ་གཅིག་གི་འབྲུ་མར་འབྱིན་པ་ནི་མང་པོས་ཀྱང་འབྱིན་ལ། བྱེ་མ་རེ་རེ་ལ་
རྩས་པ་མེད་པས་མང་པོས་ཀྱང་མི་རྩས་པ་བདེན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་
འབྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་གཤམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྒྱ་མེད་དུ་དགག་པ་ལ།
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སྤྱིར་དགག་ འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྩིས་ལས་འབྱུང་ན་བདག་གམ་གཞན་ནམ་
གཉིག་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྐྱེད་ས་
པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བད་མའི་ཁྱབ་དང་། འདབ་མ་དག་གི་རྩལ་པ་དང་། འཇམ་པ་དག་
འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་། ཟེའུ་འབྲུ་དང་། རྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་དང་། མཐིང་རིལ་དང་།
བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་འང་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས། ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་འགོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་

བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་
 ཆོ་ཀུན་ལས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཕྱིར་ས་བོན་
 སོགས། །བརྒྱ་ཕྱག་སྒོ་ནས་སྤྲད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་
 ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་བ་ན་སའི་ཤིང་ཐོག་རང་གི་ས་
 བོན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཨ་མ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་མ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྤྱིན་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ལ་ལྟོས་པ་དེ་འདྲ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ལ་མི་ལྟོས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་རིགས་པ་
 དང་འགལ་བར་མ་ཟད་མཐོང་བ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་
 ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་འདི་དག་ཤིང་ཐོག་དང་འབྲུལ་སོགས་པ་འདི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འདི་རྒྱ་ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སྒོ་ནས་སྤྲད་ཅིང་

འབད་པ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བྱེད་པ་འང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོ་
 བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཉུང་
 ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འང་ཡིན་དེའི་
 ཕྱིར། །རང་གི་སྟོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཤེས་གྱིས། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ཉུང་ལ་གྱི་དྲི་དང་མདོག་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་འདི་
 དག་ནི། རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་འཇིན་པར་ཡང་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རྒྱུང་འཕལ་
 རང་གི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་སྟོ་རྣམས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། དེ་
 དག་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ནི། འབྱུང་བ་རྒྱུར་
 སྐྱབ་དག་ན་ཟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུར་པ་དག་གི་རྒྱ་མཐོང་བཞིན་པ་
 ལ་ནི་བསྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་
དང་རླུང་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པའི་བྱེད་པར་ལས་པ་དང་མ་དང་། བལ་པོ་སིའུ་ལ་སོགས་
པ་དག་དང་། མ་བྱ་དང་། བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
མཐོང་བཞིན་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། སྟོའི་དངོས་པོ་དེ་ཁོ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་
སུ་གཙོད་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དཔེར་ན་ཆང་དང་པགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱད་
པའི་འབྱུང་བའི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ལས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་སྟོས་པར་བྱེད་པའི་རྩས་པ་སྐྱེ་བ་
དེ་བཞིན་དུ། ཁུ་བ་དང་ཁག་གི་རྩར་རྩར་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ལས་
སྟོ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ལ། དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བར་དུ་འང་འབྱུར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཅི་མ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་དག་
བའམ་མི་དག་བ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་འདི་འཇམ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྦྲིན་པར་འབྱུར་བའི་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟེར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་མེད་པར་གང་ལས་ཤེས། དེ་ནི་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་

རོལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མམ། འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན། མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་
ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
ན། འགའ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མེད་པས་དངོས་པོ་འང་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
དེའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་སོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་
མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་
རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་འང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་ཅུམ་དབང་པོའི་སྒྱུད་ཡུལ་བ། །སྒྲིམ་བུ་འང་དེ་ཅུམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲུས་པ།
།དེ་དག་སྒྱུར་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པ་འདི་རིག་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། འགྱུར་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞེག་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེའི།
།ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན། །གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་མཐུག་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།
།དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་
ཅན་གྱིས་ནམ་མཁར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ་གཉིས་སྒྲུང་བ་ན། དེ་ལས་གཞན་པ་སྐྱེ་ཤད་དང་སྒྲུང་མ་

ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཕྱི་
དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་ཏུ་རྒྱུང་འཕམན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་
འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་ས་སོགས་དེ་དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་འབའ་
ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་ས་རྩོལ་སོགས་པ་ལའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུང་འཕམན་གང་ལ་
མི་ཤེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་པ་མཐུག་པོ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
མངོན་དུ་རྒྱུར་པ་དག་ལའང་ཡོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལྷའི་མིག་གི་སྒྱུད་
ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱས་ཏེ། །དེ་
ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཕྱིར། །གང་ཆེ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།
།རྒྱུང་འཕམན་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་བདེན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོན་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱུང་འཕམ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་
པའི་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་པར་
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་སྟུམ་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དེད་ག་ཇི་ལྟར་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་ཕྱིར། །མ་
བཤད་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་དེད་ག་ཇི་ལྟར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་ཟིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གོང་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མོང་དུ་
རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་
བཤད་པའི་འབྱུང་བ་བདེན་པ་བ་ལྟ་བུར་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་

འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རུས་དང་། རུལ་དང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་
 པར་སྐྱ་བ་ན། རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་རྟུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འགོག་པའི་རུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་
 བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཕྱིར། །གང་ཆེ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་
 སོགས་འདོན་པ་བསྐྱར་ཞིང་སྐྱར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་
 དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་འདི་ཁྱོད་ལ་འང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁོ་བོ་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་མེད་པར་མ་བཟད། འཇིག་རྟེན་གཞན་ཉིད་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ།
 །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཕྱིར། །གང་ཆེ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་
 བཞིན། །ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པར་
 རིགས་པས་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱབ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་

བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྤྱེ་ན། ཇི་ལྟར་སྤྱེ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ན་
བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱེས་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་མེད་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ།
།གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྤྱེ་དགོས་ན་གང་གི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱེ་བ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་བཞིན་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་མཐའ་བཞིའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བོར་ནས་ས་བོན་ལས་
ཐུ་གུ་སྤྱོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་འདི་པ་ཙམ་ནི་དགག་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་ཐུ་གུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱེ་བདག་ལས་སྤྱེ་བ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་མི་འདའོ་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་ཐུ་གུ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཅིག་
ཡོད་ན། གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་མི་འདའ་བར་རིགས་ནའང་། འདི་དག་ནི་མི་
ལམ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་རང་བཞིན་མེད་ན་སྒྱ་གྲུ་མེད་པ་ལས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ས་བོན་རི་བོང་གི་
རྩ་ལྟར་གཏན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཀྱང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི་
གཏན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དབུ་མ་པ་དག་གིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། གཏན་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་མ་ཡིན་
གྱི། འོན་ཀྱང་སྒྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་
རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ན་འད་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བར་བརྩད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་འདི་དག་
མདུན་དུ་སྤང་ཞིང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཏི་ལུག་སྒྲུག་པོ་སྤྲོན་ཆོགས་ལྟ་བུས་
འཇིག་རྟེན་དག །བསྐྱེབས་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པར་སྤང་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་རང་
བཞིན་སྐྱེབ་པར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲོན་གྱི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་གཏི་ལུག་གི་ལུན་པ་སྒྲུག་པོས་འཇིག་རྟེན་པ་
དག་གིས་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་གྱིས་པ་རྣམས་

གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལེགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་གིས་བསྐྱབས་པའི་དབང་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ་རག་མོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་
པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའང་དེ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རབ་
རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ཤད་ཆེ་གཉིས་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་འཛིན་
བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས། །སློ་ཡིས་འདུས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་ཉིད་
ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་གྱི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱེ་ཤད་དང་ཆེ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་མི་
མཁས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་སྒྲོས་ཕྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལས་
ནི་གཏི་མུག་བརྟེན་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ། །མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་ཉིད་
ལ། །སློ་བཟང་ཉིམས་སྤྱན་པ་སྤྱག་པོ་རྣམ་བསལ་བའི། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་
གྲོལ་བར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་དངོས་

པོར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པར་
མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། །མི་གཡོ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་
མུག་མེད་པར་ལས་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་ཁོ་ནས་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་ཡང་དག་
པར་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཤིང་མདོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་གྱི། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིམས་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་སྦྱག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་མ་རིག་པ་སྟོང་ཞིང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩྱུང་
པ་སྦྱང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། །ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན། །དེ་དག་

མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་ཅེན། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འང་མེད་
པར་འགྱུར་ན། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེན། འདི་
ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་པ། །སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་
སྐྱེས་པས། །རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱ་སྟེ། །ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལ་འོ། །གང་
དག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་
སོགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པས། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གིས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རེ་
ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ལ། །ཕྱིས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྟོའི་མིག་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་
བརྟེན་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་

རྣམས་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཞིང་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཆད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློ་གོས་ཀྱི་མིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་སྤང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་
བྱ་སོགས་མི་སྤང་བ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེན་
པའོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་པར་འདུག་ཅིག རེ་ཞིག་འདི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བརྒྱལ་
ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་དེ་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་བཅས། །སྤྲིག་རྒྱུ་འི་ཆུ་
དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས། །སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ལ་
ཇི་ལྟར་དེར་འབྱུང་དེ་མི་རིགས། །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་མི་ལམ་དང་། །དེ་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་

མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་ན་མི་ལམ་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་
མ་ཡིན་པ་དེར་འགྱུར་ཞེས་རང་ལ་བརྟལ་ཞིང་བརྟག་པ་གྱིས་དང་། ཕྱིས་ནས་དེད་ལའང་བརྟལ་
ཞིང་བརྟག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
དང་ཡོད་མེད་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་མེད་
ཀྱང་། །མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་འདི་མ་དེས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲར་བཤད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་
མ་བཞག །མི་ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད། །ལོག་པའི་སྒོ་ལྟར་མདོན་པར་ཞེན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཇི་ལྟར་སྒྲུང་གྱུར་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཅམ་
ཞེག་གིས་རབ་དུ་བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །ཁྱུ་ཡི་འདུ་ཤེས་
ཅན་གྱིས་ནི། །མཐོང་ཡང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཁུ་མེད། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དཀྱུགས། །སྤྱག་པ་
མིན་ལ་སྤྱག་པར་རྟོག །མེ་ལོང་ཤིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་
བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། ཐ་སྙད་
དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྒྲ་བ་འདི་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་མ་ངེས་པར་བསྟན་
ནས། ཐ་མས་ནི་ལུང་གི་སྒྲོ་ནས་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
སྒྲོ་ནས་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱར་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འད་། །ཡོད་མེན་དེ་
བཞིན་དངོས་འདིར་ཀུན་རོབ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། །ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ཀྱང་རོབ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་ལ་མ་

ལྟོས་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་འདི་
 ལྟར་ལྟན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོངས་སུ་བྱ་བ་
 འདས་པ་གསུངས་བྱུང་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་བྱ་བ་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་
 མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པར་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 རྣམས་ཞི་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདོད་མ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་འང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ལུང་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་
 སྒོ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་བསྟོད་དོ། །གཞན་

ཡང་རང་གི་སྒྲེ་པ་མདོ་སྒྲེ་པ་དང་། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
མེད་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མེད་དོ་ཞེས་སྐལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
གྲགས་པའི་དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་
རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །མོ་
གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཁྱེད་རང་གི་ལྟར་ན་འང་བུམ་པ་དང་། ནགས་ཚལ་ལ་
སོགས་པ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས་ན་དོན་དམ་མེད་
ན་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
བུམ་པ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་ཚུལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པར་བཏགས་པར་
རིགས་ན། གང་གི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བཏགས་པའི་
རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཐལ་བར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་འང་མི་རིགས་ཏེ།
བཏགས་པའི་རྟེན་ས་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར། ཇེ་བཞིན་རྒྱང་སོགས་མ་གཏོགས་པར།
།གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇེ་བཞིན་དུ། ས་ཆུ་མེ་དང་རྒྱང་རྣམས་ནི། རེ་རེ་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་མེད། །གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན། །སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཇེ་འི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མེ་ལོང་
དང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྟན་
བཏགས་པ་ཅམ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་དུ་
བཏགས་པ་དང་། ཇེ་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་བཏགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མུ་གུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཇེ་བཞིན་དུ།
དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་པ་འང་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་
རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྟན་བཅོས་ལས། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྦྱལ་པ་ནི། །རྩུ་འཕྱལ་བུན་སུམ་ཚོགས་
སྦྱལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་ཟེ་ཤོ་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། །སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་

བར་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ན་མ་
རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་། ས་བོན་སོགས་ལས་སྐྱུ་གུ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེ་
བ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤིང་། འདི་ལ་བརྗོད་པ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་ །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་
བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་
དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། རུལ་
དང་། རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བྱ་དང་། སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་
གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་སྐྱང་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་དག་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ཅུམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་།
འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

དང་། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། འིང་པོ་ཡོད་ན་བྱུང་ངུ་བཞིན། འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་
དཔེར། མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་བཅས་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་
ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར།
འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། འདི་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ།
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། འདོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་སོ། འདི་ལ་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གང་འབྲས་བུ་གང་གི་
རྒྱུར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མི་སྣང་བའི་དབང་ལྷག་དང་། རང་བཞིན་དང་།
རྩལ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་། ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་རྒྱ་རྣམས་དང་འབྲེལ་
བར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། འདིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་དག་ནི། རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་གྱི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དེ། མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཉམས་པ་འང་དབུ་
མ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་པ་ནི་

གང་ལ་འད་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་ལྟོས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་འབྲེལ་དུ་
མི་རུང་ངོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན་དུས་མཉམ་པའི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་
ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཡིན་ན་འད་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་
ཡིན་ན་འད་ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་
ལ་འད་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། །དེ་
ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་འད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་མིན། །ཞེས་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་ལྟོག་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་
རུས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་རན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད།
།གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་

ཅམ་ཞིག་གིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་ན། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་།
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་
པ་དེའི་ཕྱིར། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ནི། མཐར་འཛིན་
པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་འདི་ལྟར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
འབྱུང་ཞེས་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁས་ལེན་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་
ལ་འང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མ་སྦྱངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རྟོན་
འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་
སྦྱེས། །དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་
སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་
འབྱུང་བ། །རང་གི་རོ་བོར་དེ་མ་སྦྱེས། །རང་གི་རོ་བོར་གང་མ་སྦྱེས། །དེ་ནི་སྦྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ། །ཞེས་
དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་
སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་གང་གི་ཆོ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་ཆོ་མཐའ་གང་དུ་འང་བརྟག་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟོག་
རྣམས་དངོས་པོར་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན། །དངོས་པོ་མེད་
པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར། །བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའམ། བདག་དང་གཞན་དང་
གཉིས་ཀ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་
པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མེད་
པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲར་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐར་འཇིག་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།
།བཞི་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་
བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣམས་འབྱོར་པ་ནི་གོལ་འགྱུར་པས། །རྟོག་རྣམས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཏེ།
།རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བུའི་ཁ་ཁྱུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པས་

བཅིངས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་མཐའ་གང་དུ་འང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལྟོག་པར་
 གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་
 འབྲས་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྟོང་མཐོང་
 ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པ་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་རྩྭ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་
 རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མའི་སྟོན་ས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩྭ་ལ་ཆགས་ཏེ། གཞན་བེལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པས་མ་མཛད་དོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོན་ས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་
 ཞེས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལ་བ་གཞན་གྱི་

བརྟགས་པ་རྣམས་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་ཀྱི་
འཇུག་པ་ནི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་
གཞག་ཅིན། རྣམ་པར་དབྱད་པ་ནི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
བདག་ཉིད་ཐེན་མི་ཚུགས་ཤིང་། སྒྲུང་བ་ཉེ་བ་ན་སྟན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་རང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟུ་པ་ལས། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།
འཚུངས་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་ལྟར། །འདི་ཡིས་ཕས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་
སྟེག་ །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པར་
གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། དེགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྟོག་པར་མ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར།
རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་

མ་ལོག་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམས་
བསལ་ཏེ། །རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་མ་
བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་རྣམ་པར་
བསལ་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་གནས་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མུར་དུ་གྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་ལས། ཚུད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་
ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་དགའ་ན། །མྱ་ངན་
འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། །གཉིས་སྦྱོད་ཞི་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་
། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད། །ད་རྒྱལ་
རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པས་ཏེ། །ད་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་རྗེས་སུ་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པའི་སློ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འང་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དགག་པ་

དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚྲིགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་
 མཐོང་བྱུང་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་འདི་
 འགོག་པར་བྱེད། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་ན་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་ནི། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་
 ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་
 བའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀླན་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ།
 །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ནི་འཇིག་ལྟ་འདིའི་ཡུལ་
 ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་
 ལུས་པ་སྤང་བར་འདོད་པས་ནི། དེ་དག་གི་རྩ་བ་འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་འང་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྤང་བར་འབྱུང་བས། ཐར་པ་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་
 ཁོ་ན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། བདག་རྗེས་ཡོད་དག་ག་པ་དང་། གང་ཟག་

རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་དགག་པ་དང་། སྤང་
པོ་དང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་སྟོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེའི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་
ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བཟོ་བྱ་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟོགས་རྣམས་
ཀྱིས་བརྟགས། །དེ་དབྱེ་ཅུང་བད་ཅུང་བད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟོགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་
འགྱུར། །དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་དག་ནི། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་
བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྦྱོར་བུ་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི། སྦྱོར་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྟོད་པར་འདོད་པའི་དུས་སུ། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བུ་ལོངས་སྟོད་བྱ་རྣམས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་དང་། ང་
རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་པོ་ནི་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སྟོས་ནས་དེ་དག་སྦྱོད་པར་བྱེད་པས་རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་བཅུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་

སྟེ། བཅུ་དྲུག་པ་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
འགྱུར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་འདིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས་
པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ལོངས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་
རྣམས་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུད་བར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཤིང་ལྷ་འི་མིག་ཡང་དག་
པར་སྤངས་ཏེ། ལྷ་འི་མིག་གིས་རང་བཞིན་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་པ་ན་རང་བཞིན་སྐྱེད་ས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་
བདག་ལ་མི་འགོ་ཞིང་། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་སྒོ་
ནས་དེ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གོལ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་ཉེ་བར་ཞིར་བཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རྟག་དུ་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ།
།བདག་ནི་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྩལ་ཐུན་པ་སྤྱིང་སྟོབས་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགོ་འོང་སོགས་གྱི་

བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་སྒྲིམ་བུའི་བྱ་བ་པར་རོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་གང་
ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྩལ་དང་མུན་པ་དང་སྒྲིང་སྟོབས་
རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སོ། །མུན་པ་ནི་སྤྱི་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །རྩལ་ནི་གཡོ་བ་
དང་འཕྲག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྒྲིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ནོ། །བདེ་བ་དང་རྩལ་བསྐྱེད་དང་གཏི་མུག་གསུམ་ཡང་འདི་དག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་
མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ།
།རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ད་རྒྱལ་ལོ།
།དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་ཅན་དང་། སྒྲིང་སྟོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལས་
ནི། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི། འབྱུང་
བ་ལྟ་སྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །ད་རྒྱལ་གཉིས་པ་ལས་ནི།

ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། རག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་རྒྱབ་དང་འདོམས་དང་། སློའི་དབང་པོ་ལྟ་
བུ། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་སྒྲེ་དང་པགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ། དེ་
ལྟར་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ། །ལུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི། ང་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་འཕྲག་པ་བྱེད་དོ། །གངས་
ཅན་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་འདོད་ལུགས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། བྱེ་བྲག་
པ་རྣམས་ནི། སློ་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེལ་དང་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་འདུས་བྱས་པའི་ཤུགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུར་སྦྱ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཇི་
སྟོན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་
སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་གི་ཆེ་སྦྱེས་སུ་འདི་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་སྦྱག་
བསྐྱེལ་དུ་རྟོགས་ཏེ། སློ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་གཙོད་པ་དེའི་
ཆེ་བདག་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཡན་གར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་
པ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྟོང་པོར། སློ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅད། །རྟུངས་ནས་ཕྱུང་

བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་གནས་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་ཡི་ཐར་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །བདག་དེ་སྤངས་མེས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། རྟག་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་།
 རྣམ་སྤྲིན་བྱ་བ་པོ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྲོད། །ཁ་ཅིག་ནི་བསྐྱུམ་པ་དང་རྒྱུང་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་
 སྤྲོད། །རིག་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་དག་ནི་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་ཐ་དད་པའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟར་
 བདག་གཅིག་ཉིད་ལུས་ཐ་དད་པས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ག་
 པ་ལ། བདག་གི་ངོ་བོ་དག་ག་ ཁྱད་པར་དག་ག་ ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།
 །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
 རྟག་པ་དང་བྱ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་བའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་འདི་ནི་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་
 རྣམ་ཡུལ་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་

དུ་མི་རུང་བར་མ་བཟད་ཀྱི། ཀྱམ་ཚོ་བ་ཏུ་འང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དགག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་བསྟན་བཅས་ལས་དེའི་ཁྱད། །ལྷ་སྟགས་
རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀྱམ་ལ། །རང་གྲགས་མ་སྦྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ། །དེ་ཕྱིར་དེའི་
ཁྱད་ཀྱམ་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
བསྟན་བཅས་དེ་དང་དེ་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་རྟག་པ་དང་བ་བོ་ལ་སོགས་པ་གང་བསྟན་པ་དེ་
ཀྱམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ཞེས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྦྱིས་
པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཁྱད་པར་ཀྱམ་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་
ན་བདག་ནི་རྟག་པ་དང་། བ་བོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་
བཞིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དག་མེད་དེ། །སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།
།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལས་རྣམ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་
པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ན། སྤང་བོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

བདག་དེ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤང་པོ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སློ་ཡི་རྟེན་
 དུ་ཡང་། །མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བདག་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངར་འཛིན་གྱི་སློ་སྟན་སྦྱེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་དེ།
 བདག་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་རིག་པ་མིན་པའི་བྱིས་པ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་འང་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མ་སོགས་ལ་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་སྟུམ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།
 གང་དག་དུད་འགོར་བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་
 འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འག་འང་མེད། །སེམས་
 ཅན་གང་དག་དུད་འགོར་ལ་སོགས་པ་ངན་འགོར་བསྐལ་པ་མང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པར་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་
 བསྐལ་བར་གྱུར་པས་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མ་སོགས་སུ་བདག་རྟག་པ་སོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་

གོམས་པར་མ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་
འདི་མ་མཐོང་དུ་བྱིན་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལ་ངར་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་འང་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
ཅན་སུ་ཞིག་བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེ་བས་ན་སྤང་པོ་ལས་
གཞན་པའི་རྟག་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྤང་པོ་དང་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་
ལ་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བཅོམ་པ་ནི། སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་
སྤང་པོ་ཁོ་ན་འོ། །རང་གི་སྤྱེ་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ན་ཟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་སྤང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་།
ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི། །ལྡ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཁ་ཅིག་ནི་
བདག་ལྟའི་རྟེན་ནམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་སྐྱུར་པའི་བདག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྡ་ཆར་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་ངམ་བྲམ་བེ་གང་སུ་དག་ཅིག་
བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྡ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་

ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་ཕུ་
ཉིད་བདག་ལྟ་འི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི།
།གཞན་ནི་སུ་ཞེས་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱུང་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན།
ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་འདུལ་རྒྱུའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་སེམས་འདུལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་བྱུང་བས་ནི་བདེ་བ་
འདྲེན། །ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། དག་ག་པ་དངོས་དང་། བཀག་
པའི་མཚུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་། གཞོད་བྱེད་བརྗོད། སྐབ་བྱེད་དག་ག་ བརྟེན་ནས་བཏགས་
པར་བསྟན། བདག་ལྟ་མི་སྦྲང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་
བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །བདག་ནི་རྩལ་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། །རྩལ་ལ་འཇུག་
པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ལྟར་ན་

སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་འང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་སམ། སྐད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་མང་པོར་འབྱུང་རོ། །ཇི་
སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའི་ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ནི་བདག་མང་པོར་འདོད་
པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་
དད་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཕུང་པོར་བརྗོད་ཅིང་ཕུང་པོ་བྱོད་བདག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྣམས་
སྲུ་གྲུབ་པར་འབྱུང་ན། དག་སྟོང་དག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཅིམ་ཐ་སྟོད་ཅིམ་བཏགས་པ་ཅིམ་སྟེ།
གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཟླ་ངན་ལས་
འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།
།བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱ་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ལས་ན་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྣམས་སྲུ་ཡོད་ན། བདག་དེར་ལྟ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་ཡོད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་པ་ལྟར། འཇིན་སྟངས་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་

མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་མི་རྣམས་པའམ། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་
སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཟླ་ངན་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་
འགྱུར། །ཟླ་ངན་འདས་སྡོན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི། །སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་
གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤང་པོ་
ལྷག་མ་མེད་པར་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་ལྔ་ཆར་རྒྱན་ཆད་པས་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་ན་ཆད་པའི་མཐར་འཇིག་པས་མཐར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱོད་ཅག་གིས་
ནི། འཇིག་ལྟས་བདག་ཉིད་དུ་གང་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཇིག་པས་མཐར་འཇིག་
པར་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྡོན་རོལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་
ཏུ་ཇི་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་
པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་
ལུས་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ལུས་གཞན་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་

ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར།
།ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་
འཇིག་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་ན་
མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་སྔོན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྟེན་
མེད་པས་ལས་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་སྔ་
མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འོངས་སྟོང་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པ་གཞན་གྱིས་འོངས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་
ལས་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཆུད་བོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པར་
འབྱུང་ཏེ། ཇི་སྐྱད་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འབྱུང་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་
འབྱུང་བར་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། །ཆད་དང་ལས་
རྣམས་ཆུད་བྱ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་ཁྱུང་བ་དང་། །དེ་
ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ཞེས་བྱ་

རེད་མཛའ་བ་གཞོན་ཅུ་སྟོ་གྲོས།

པ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་། བརྟེན་པའི་པོ་འདི་དག་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལ་གལ་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་ན་བདག་གི་སྒྲིམ་སྤང་པོ་རྣམས་འཇིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་སྤང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ལུང་སྟོན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཟུང་ན་ལས་འདས་
པའི་འོག་རོལ་ཏུ་སྤང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བརྟེན་པར་
ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པར་
ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་
རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་
རྣམས་སམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཆོ་ངོས་པར་
དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་
སྤྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་
བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྤྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་
ལ་འཇུག་ལ། གང་གི་ཆོ་བདག་མེད་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པ་
པོའི་སྤྱིས་བྱ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ནང་གི་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱིས་བྱ་
དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་ཅིམ་མཐོང་གི་ གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་
སྟུམ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ། བདག་རྟག་སྤྱིང་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྤང་པོ་བདག་མི་
འགྱུར། །གང་གི་ཆོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས་ནས། བདག་གི་སྤྱིས་བདག་རྟག་པ་ཉིད་
འཇིན་ཅིང་བདག་མེད་མཐོང་བ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་སྤྱིང་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་
སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྤྱི་སྤང་པོ་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན་
གཞན་དུ་འང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་འདིར་
ཡང་འདོད་པར་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་

སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་
སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་
ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ནང་གི་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་ན། །ཁྱེད་ཀྱི་
ལུགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆགས་སོགས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གཏི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མ་
ཡིན་ལ། ལུང་ལས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་
ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དགེ་སྤྱོད་
དག་དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྲུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་

ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ་འོ་ཞེས་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་དག་འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །མདོ་འདིས་ནི་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། །མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མདོར་བསྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་བདག་མིན་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་བདག་མིན་ཞེས་པའི་བར་དུ་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་དོན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱར་གྱི་མདོ་ལས་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པར་བསྟན་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་སོགས་

བདག་ཡིན་པ་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་མ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པས་
ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གང་ལས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཕུང་པོའི་ཉིར་ལེན་ཅན་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་སྐྱབས་སུ་
བབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དག་སྟོང་དག་ཅས་པའི་མདོ་སྡེ་མ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངས་ཀྱང་། ཕུང་
པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པར་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཕུང་པོ་བདག་ཅས་བརྗོད་ཆེ་ཕུང་
རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན། །དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན། ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་ནགས་ཚལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
དུ། ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེའང་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་
གྱི། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་ནའང་བདག་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར། མགོན་མིན་འདུལ་མིན་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །དེ་མེད་བྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་

དག་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ངན་པར་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་
བདག་ནི་མགོན་ཉིད་དང་། དཔང་པོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི།
།མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འདུལ་བར་ཡང་གསུངས་ན། །ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་རྫས་
སྤྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མགོན་ཉིད་དང་། །འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་
པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། །དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས། །ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་
ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་
བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་
ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྒྱུད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།
།ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས་ལ། །དེའི་ཕྱིར་
གང་གི་ཆོ་ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་གཟེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྩ་དེའི་ཡན་ལག་
ཚོགས་པར་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྩ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། །དེ་འང་མི་རིགས་ཏེ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་
རྩ་ཡིན་པ་འོག་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། །མདོ་ལས་ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་
བཏགས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཞིག་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚྲིགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་བཏགས་མོད་ཀྱི་དེ་དག་འབྱུང་བ་འདུས་ཙམ་མ་ཡིན་
པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྲིགས་པ་ཙམ་གིང་རྟ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འཕང་ལོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དབྱིབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་གིང་རྟའི་མིང་རྟེན་པར་འབྱུར་རོ།
།དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཙམ་བདག་ཡིན་གྱི་ཚྲིགས་པ་
ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དབྱིབས་ཤེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །དེ་
དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་བྱོད་འདོད་ཀྱི། །སེམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི། །བདག་མིན་
འབྱུར་ཏེ་དེ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཕྱིར། །དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་བདག་ཡིན་ན་དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་བྱོད་འདོད་པར་འབྱུར་གྱིས་

སེམས་ལ་སོགས་པ་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བདག་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་
དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྤངས་བྱ་
དངོས་ཅིག་ཏུ། །མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འགྱུར་ཕྱིར། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་དང་ཉེ་བར་
སྤངས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན།
དེ་འདྲ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་དང་། བྱམ་པ་དང་། རྩེ་མཁན་
དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་
མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེ་དང་ཤིང་གི་བདག་དང་ནི། །ཉེ་
བར་སྤངས་བའི་རིམ་པ་ཀྱན། །བྱམ་སྐྱམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།
།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ། བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟེ་སྐྱེས་སྤོ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་
པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི། །ལས་སུ་གྱུར་པ་གཟུགས་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུས་
པ་ཅོམ་ཡོད་དོ་སྟེ་སྐྱེས་ན། མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་
རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གང་དུ། བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་

ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འང་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ནི། བྱེད་པ་པོ་བདེན་པ་བཀག་པར་
ཤེས་པར་བྱ་རི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བཀག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱ་བ་འང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྐབ་པས་བདག་དེས་རྒྱུ། །རྒྱུ་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་
ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་རྒྱག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི། །རྟེན་རྒྱག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་
ཅིང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བབྱུང་ནས། །དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་
དང་། །དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཆོགས་ཅམ་ཉིད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ངར་མི་རིགས། །གང་གི་
ཕྱིར་སྐབ་པས་མདོ་སྤེལ་ས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི། ཁམས་རྒྱག་དང་། །རེག་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་རྒྱག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙེ་བརྒྱད་དེ་ཞེས་བདག་དེས་དང་རྒྱལ་སོགས་པ་ཁམས་
རྒྱག་དང་། །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རེག་པའི་རྟེན་རྒྱག་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཅིང་། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྒྱག་ལ་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་དང་།

ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
བཅོ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་
བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁམས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ་ཞེས་
ངེས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་དེ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཆོགས་
ཅིམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་བདག་ཏུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།
ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
ལ་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་
པས་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་བདག་གི་བ་ཡང་སྟོང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ།
འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ། ངེས་པར་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ཆེས་མཛེས་སོ།
།བཞི་པ་བདག་ལྟ་མི་སྟོང་བར་ཐལ་བ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །འདི་ནི་
ངར་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་

ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ཕུང་པོ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་འདི་ནི་
འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངར་འཇིན་གྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་ཀྱི། ཕུང་པོ་ངར་འཇིན་གྱི་ཡུལ་དུ་
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ས་བོན་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཏེ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་ཁྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྒྲུལ་གནས་
མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་འང་སྤྲོད་བར་
བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འབྱུར་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་
ཅིག་ཕྱག་ན་སྒྲུལ་འབྲེལ་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་ཅེས་སྒྲུལ་གྱི་དོགས་བསལ་ནས་
སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་ལྡན་གཞན་གྱིས་གནམ་པོར་ཏེ་བཞུད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་
འབྱུར་བ་ཉིད་དེ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པས་ནི་དེའི་སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སེལ་བར་མི་རུས་སོ།
།དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདིའི་ལྟར་ན་འང་རྟག་པའི་བདག་མེད་

པས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་བསལ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་འཁོར་བ་ཉམས་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཛུག་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
དགག་པ་ནི། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་གི་ཕྱིར།
།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདིར་རྟོག་པ་འོ། །ཕུང་པོ་
རྣམས་ལ་བདག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་འང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་བརྟེན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་འཁར་གཞིང་དང་ཞོ་ལྟར་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། ཕུང་པོ་དང་བདག་ནི་གཞན་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ལྡན་པ་
དགག་པ་ནི། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལྡན་དོན་སྦྱར་བ་མེད་དེ་བ་ཅན་དང་།
།གཟུགས་ཅན་ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བརྗོད་ལ། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་མེད་ཕྱིར།
།བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ཕུང་པོ་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲ་
སྦྱར་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ལྡན་པའི་སྒྲ་དེ་འང་ལྟས་བྱིན་བ་ལང་ཅན་ཞེས་པ་དེར་ནི་ཐ་

དད་ལ་ལྟན་པའི་སྐྱབ་བཅོམ་པར་དམིགས་ལ། ལྷས་བྱིན་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་དེར་ནི་ཐ་དད་མིན་པ་
 ལ་ལྟན་པའི་སྐྱབ་བཅོམ་པར་དམིགས་ན། བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པའི་སྐྱབ་བཅོམ་པར་དམིགས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་འཇིག་ལྟའི་རྣམ་
 གངས་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྟན་མིན། །གཟུགས་ལ་བདག་
 མེད་བདག་ལ་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་པོ་ཀྱན་ཤེས་བྱ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 ཉི་ཤུར་འདོད། །གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་
 ལ་དོ་ཤལ་བཞིན་དུ་བདག་གཟུགས་དང་ལྟན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ།
 །འི་འི་སྤུལ་ན་སང་གེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་བདག་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གནས་པའང་མེད་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་
 རོར་ལྟར་བདག་ལ་གཟུགས་དབང་བསྐྱར་བྱར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་
 རས་མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་ཀྱན་ལའང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་ལྟ་བདག་དང་
 བྲལ་བ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་རས་བདག་ཉིད་དུ་བབྱང་བ་ནི།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བའམ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཐའ་ཉི་ཤུར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྔ་མིན།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྔ་ལྔ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
ཕྱིར་འདི་ཆ་ཉི་ཤུ་ལྔ་འགྱུར་ན་ཇི་ལྟར་ཆ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་ཞེ་ན། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་དེ་དག་ནི་
མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། །འཇིག་ལྟས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་བདག་ཏུ་མདོན་པར་
ཞེན་པར་མི་རུས་པས་གཟུགས་བདག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་
རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ །འདི་ལྟར། ཕུང་པོ་མ་བཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་འང་བདག་ཏུ་
མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལྔ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། ལྔ་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི་ཕུ་
སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་
ངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེན་ཡིས། །བཅོམ་པའི་བདག་དང་ལྷན་
ཅིག་འཇིག་འགྱུར་པ། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རིབ་རྟན་པ་ལ་གནས་པའི། །ཕྱེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་
དག་གོ །མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཕྱེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་བཅོམ་ནས་

རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་
བཅོམ་པའི་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཛིག་པར་གསུངས་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་བབས་པས་ཉིན་རེ་ཞིང་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོམ་ཤེལ་བ། འཁོར་
བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བས་དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་བྱུང་
པས་བརྟན་པ། མ་རིགས་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཐོན་པ་ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ནི་གོང་
དུ་བཤད་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། དང་པོ་
ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དེ་ཉིད་གཞན། རྟག་དང་མི་རྟག་བརྗོད་དུ་མེད་
འདོད་དེ། །རྣམ་ཤེས་རྒྱག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། །དེ་ནི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད།
།འཕགས་པ་མངའ་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི། གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྤང་པོ་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་འཛིན་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་པོ་འི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
སྦྱོར་བ་དང་འཛིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ།
།ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟར། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རྟག་པ་འམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འང་བཅོད་དུ་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་ཏེ།
བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།
བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཤེས་བྱ་
མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་གྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པས།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་གི་ཤེས་བྱ་འང་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་འམ་ཡུལ་དུ་འང་འདོད་དོ།
།དེ་དག་གི་པ་ལ་དངོས་དང་། མཚུག་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འང་། རྫས་སུ་གྲུབ་ན་བཅོད་
མེད་མ་ཡིན། བཅོད་མེད་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན། དངོས་པོའི་ཆོས་མེད་པས་བདག་མ་གྲུབ་
པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་བཅོད་མེད་མ་ཡིན་པས། །གཟུགས་
ལ་སེམས་བཅོད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན། །སེམས་ལྟར་
བཅོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཅོད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཅོད་དུ་
མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་སེམས་ལྟར་དུ་གཟུགས་སོགས་

ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་བུམ་པའི་དངོས་པོ་
གཟུགས་སོགས་ལས། །བརྗོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་འགྱུར་བཞིན། །བདག་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་
བརྗོད་མེད་འགྱུར་དེ། །དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རང་གི་ཆོགས་པ་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བདག་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ན་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་
མི་བྱའི་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་
དང་། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་འདོད་ཅིང་། །དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་
གྱུར་པས། །བདག་ནི་མེད་དེ་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི་རང་
ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
དེ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་གྱུར་པས། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་དངོས་པོར་
མེད་དེ། །དངོས་པོའི་ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན། །གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཛུགས་
བསྐྱུ་བ་ནི། །དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟོན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །སྤང་ལས་གཞན་མིན་སྤང་པོའི་དེ་བོ་མིན། །སྤང་

པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གང་ཟག་རྫས་སྤྱོད་པར་མི་
རིགས་པ་དེའི་སྤྱིར་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་
ཞིང་། སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའང་མིན་ལ། སྤང་པོའི་ངོ་བོ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
པའང་མ་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་སྤང་པོ་དང་ལྟན་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་རྫས་སྤྱོད་
བཀག་ནས། གང་ཟག་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མས་གང་ཟག་འགོག་པར་བྱེད་ན། ཅི་གང་ཟག་ཅས་
བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ཇི་
ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་རྩོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
འདིར་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་རྫས་སྤྱོད་རྣམ་པར་བསལ་ནས། སྤང་པོ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཅས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་
པར་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་གམ། གང་ཟག་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དཔེས་སྐྱབ་པ་ལ། དཔེ་དངོས། དེས་མཚོན་པའི་དོན་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པ། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་
ལས་གཞན་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་
དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །ཤིང་རྩ་འདི་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་གཟེར་
བྱ་དང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་བདག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་དག་རེ་རེ་བ་ལ་ཤིང་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་
ལག་དེ་དག་དང་ལྟན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པས་ལྟན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡན་ལག་དག་ལ་ཤིང་རྩ་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྩ་དེར་བརྟེན་པའང་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་
པ། དབྱིབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ན་ནི།
།སིལ་བྱར་གནས་ལ་འང་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཤིང་རྩ་ཡིན་ན།

ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟེར་བུ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་སིལ་བུར་
གནས་པ་ལའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་
དག་མེད་པས། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན། ཡན་ལག་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡང་རང་གིས་ཁས་
སྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཞིག་ཤིང་རྟར་འགྱུར། གཉིས་པ་དབྱིབས་
ཀྱི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི། དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་འང་མིན། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འང་ཞེས་པ་ཡན་
ལག་གི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་པར་མ་བཟད། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་
པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དེ་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་དག་གི་དབྱིབས་སམ། འོན་ཏེ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཡིན་
གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཟང་བ་དག་གི་འམ། སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་བཟང་བ་དག་གི་ཡིན་གང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ། དང་པོ་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་
ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྒྲུབ་ཡོད་པ། །ཇི་བཞིན་ཤིང་རྟར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན། །དེ་དག་གྱེ་བར་

གྱུར་ལ་ཇི་ལྟ་བུར། །ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྩ་ཡོད་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཡོད་ལ་གཤམ་ལོ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་མ་བཅོས་པའི་སྒྲུང་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤིང་རྩར་གཏོགས་པའི་
གནས་སྐབས་ལའང་དབྱིབས་དེ་ཁོ་ན་བཞེན་ཡིན་ན། ཡན་ལག་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བར་གྱུར་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཤིང་རྩ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ད་ལྟ་ཤིང་རྩ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་ཤིང་རྩ་
ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་རྩ་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་
སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཁས་སྦངས་ན། སྒྲུང་གི་
གནས་སྐབས་ལས་གཞན་པའི་དབྱིབས་ཁོ་ན་ཤིང་རྩ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ།
འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཡོད་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ། །སྒྲུང་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཡོད་ན།
།གཟུང་ཡོད་འགྱུར་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཤིང་
རྩ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་དེའི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་དང་སྟོག་ཤིང་དང་གཟེར་བྱ་ལ་སོགས་པའི་
དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོ་སོར་ལྷམ་པ་དང་། རིང་བ་དང་། ལྷམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་སྒྲུང་ཤིང་རྩ་
མ་བཅོས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་

པར་འགྱུར་ན། ཕྱི་བས་དང་། ལྷ་ཁྱུད་དང་། རྟེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དབྱིབས་ཅན་
འཕང་ལོ་ལ་ནི་ཤིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་སློག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དག་ལའང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་
ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཚྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེའང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚྲགས་པ་
ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚྲགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།
།འདྲིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཚྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་དངོས་པོར་
ཡོད་ན། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཚྲགས་པ་ནི་དངོས་པོར་
ཅང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་དེ་ནི་ཡན་ལག་ཚྲགས་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ན། གང་
ཞིག་ཅིའང་མ་ཡིན་པའི་ཚྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིར་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
བཏགས་པ་ནི་ཇུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚྲགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་

ལྟར། །མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་བྱའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མི་བདེན་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
 བདེན་པ་དབྱིབས་སུ་འདོགས་པ་དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལ་
 བརྟེན་ནས། །འདུ་བྱེད་དང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །འབད་ཚུལ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་ཀྱང་གང་གི་ཤ་བར་མི་རྣམས་པའི་རི་
 དྲགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་
 ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བུམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་ནི་
 གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོར་
 འབྱུང་རོ་ཞེས་སྟེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ལ་འང་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་
 དབྱིབས་མི་རིགས། །དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་
 མེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བུམ་པ་ལ་

སོགས་པར་ཉེ་བར་གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་
པ་བདུན་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟ་མེད་པས་ཤིང་རྟའི་རྟེན་
ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ ཉེས་ཤིག་ ཆོས་ཤིག་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་
ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན་ཤིང་
རྟའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་
སྐངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་
རྫོགས་ཏུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མ་ཡིན་མོད། རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
འདི། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་
བདུན་གྱིས་བཅའ་ན། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོགས་གཉིས་ཀར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
དབྱད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས། རང་གི་ཡན་ལག་གཟེར་བུ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་ཤིག་ཅས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཉི་ལྔ་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་
འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སློ་ནས་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་འབྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི། འདིར་
མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སློ་ནས་ཁས་
སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏན་པ། ཤིང་རྟེན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དང་། །ཆ་ཤས་ཅན་
དང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། །ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
དགག་མི་བྱ། །ཤིང་རྟེན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྟོས་ནས་
ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། འཕང་ལོ་སོགས་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། འཕང་ལོ་
སོགས་པ་ཉི་ལྔ་སྤང་བ་དང་། ཉི་ལྔ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། རང་གི་ཉི་ལྔ་
ལེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཉི་ལྔ་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུབ་པས། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་སྡེ་པ་
གང་དག ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་དང་།
ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་མེད་པ་དང་། ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་།
ཉི་ལྔ་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཉི་ལྔ་ལེན་པ་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

སྒྲ་བ་དེདག་གི་ལྟར་ན། གཏན་ཚིགས་དེདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་
ཉེན་ལ་གྲགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟོད་ཀྱན་རྫོག་པ་དག་དགག་པར་མི་
བྱ་སྟེ། ཐ་སྟོད་དུ་ཡན་ལག་སོགས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའང་སྐྱབ་ཅིང་། རྟོན་དམ་
པར་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་མ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱང་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་
འཇིག་ཉེན་གྱི་ཀྱན་རྫོག་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བརྟགས་གྲགས་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཆེས་སྦྱར་
བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་
ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་ཡོད་མི་ཆེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྐྱག་འཇུག་འགྱུར་
པས། །འདིར་དེའི་སྐྱབ་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་གྱིས། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་རྣམ་པ་བདུན་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཆེད་
པར་འགྱུར་ན་ཆེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཤིང་རྟ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པས་ཤིང་རྟ་འདིའི་ཡོད་པ་མི་ཆེད་པ་
དེས་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏྲོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བརྟགས་
པར་བཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ་མ་དུ་ངེས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འང་བདེ་
སྐྱབས་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྒྲིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་
དེའི་གྲུབ་པ་ནི་མ་བརྟགས་བྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲིས་པ།
རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅུ་མ་ཞིག་དམིགས་པ་
ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྒྲིམ་བུ་ཆོག་པ་ན་ཐལ་བ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཞུད་གད་དུ་
བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར། ཤིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན། མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་
མིན། །གང་གི་ཆོ་ཤིང་རྟ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡན་ལག་
དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་པ་ན་འང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཤིང་རྟ་
མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་པོ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་སིལ་བུར་གནས་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་དག་ནི་

ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་རྟོགས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ནི་དེ་དག་ཤིང་རྟ་དང་འབྲལ་བར་ཤེས་པར་མི་
འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་དཔེས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྟོའི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་གསལ་ཡན་ལག་ནི། །ཤིང་རྟ་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་
བཞིན་དུ་མེད། །དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཆོག་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འཆོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
བཞིན་དུ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་གཙུབ་ཤིང་བཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་
ཤིང་རྟའི་ལུས་བསྐྱེད་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ན་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། ངེས་པར་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དཔེས་མཆོན་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ། སྐབས་དོན་དངོས་དང་། དེས་
རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཆོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཕྱང་པོ་
དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་བརྟེན་ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།
།ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ཤིང་། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་
བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། རང་གི་ཁམས་རྒྱལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་

དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་གི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་
ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པོའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་
ཉིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ལས་དང་། བདག་འདི་ནི་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བདག་གིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་
བསགས་པ་ལས་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོའི་སྤང་པོ་ལེན་པར་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ལྟར་བདག་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་བཏགས་
པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟེན་མིན་ཞིང་། །མི་བརྟེན་ཉིད་མིན་འདི་
ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད།
།བདག་འདི་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྟོན་འདས་པའི་སྐྱེ་བར་བྱུང་བའི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལས། འདས་པའི་དུས་ན་
བྱུང་བྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཆོ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྒྲུལ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པ། ཁྱོད་
ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། སྒྲོན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བརྟན་པ་འང་མིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་
ལས། མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་མིན་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་
འཇམ། འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ནི་སྒྲེ་བ་དང་འཇིག་པ་འང་
མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན། དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྤངས་པ་ཇི་
ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པར་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།
མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
ཡོད་ཅེས། འཇིན་པ་སྟུག་པོས་བཟུང་གྱུར་པ། དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་
པར་བྱེད། འང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ནི། ཡོད་དོ་ཞེ་འཇམ་མེད་དོ་
ཞེས། བསམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་
ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྒྲེ་དང་

འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།
།ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་
མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྟུ་གང་ལས་བྱུང་སྟུམ་
ན། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་རང་འཛིན་སྟོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་འཛིན་
སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་
ཚོལ་བ་ན། ཚོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་།
རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ནམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་
། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་ལན་
བརྒྱུ་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲུགས་དང་དུད་འགྲོལ་
སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མ་རིག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་རང་འཛིན་པའི་སྟོ་རབ་ཏུ་
འབྱུང་ཞིང་བདག་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མ། གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་རྣམ་
པར་མ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་ཇེས་སུ་འབྱུང་སྟེ་གཏི་མུག་གི་དབང་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་ཐ་སྐད་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་
བདག་མི་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས། དེ་ལ་རག་ལས་པའི་བདག་གི་བ་དག་ཀྱང་མི་
དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ནང་དང་
ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྒྲིམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་
ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བདག་མེད་ན་བདག་གི་བའང་མེད་ཅེན། གང་
ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མེད་པར་བདག་གི་མེད། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་
བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །རྩ་མཁན་མེད་པར་བུམ་པ་
མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་ལས་
ཞེས་ཐ་སྐད་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པར་ལས་སུ་གྱུར་པའི་

བདག་གི་བ་མེད་པས་ཕུང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཆོན་པ་ནི། བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲེ་བའི་ཕྱིར། བུམ་སྒྲུམ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་སྤེང་བ་ནགས་ཚལ་དང་། ཤིང་
རྩ་སྤན་དང་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས། གང་གི་སྒོ་ནས་འགྲོ་འདིས་བསྙད་བཞིན་རྟོག་བྱ་
སྟེ། བུམ་སྒྲུམ་རེ་ལྟེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་རྩ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རྣམ་པར་
དབྱེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུལ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
བརྟེན་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་འགྲོ་བ་འདིས་བསྙད་ཅིང་ཐ་སྙད་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་དུ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་རྩྭ་དཔ་མི་མཇེད་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ང་
དང་ལྷན་ཅིག་རྩྭ་དཔ་མི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་རྩྭ་དཔ་དོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ན། ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྩྭ་དཔ་དགག་པ་མི་མཇེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་
གྲགས་པ་རྣམས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་

སྒྲིབ་འདོགས་ཤེ་ན། ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་ཤིང་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་
ལུས་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་སོགས་དག ཤིང་རྟེན་དབྱུང་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་།
།དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ལུས་པ་དང་མེ་རིས་ཀྱི་སྒྲིབ་སངས་སོགས་
ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ལུས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་དང་། ལུས་པ་དང་སྟོ་སྒྲིབ་ཞབས་ཞུམ་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། གཟུགས་
སོགས་སྒྲུག་པའི་ཡུལ་ལ་སྒྲུག་པར་ཞེན་པ་དང་དེའི་རྟེན་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དང་།
བྱུང་ཤིང་དང་མེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དག ཤིང་རྟེན་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅུ་ལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་དབྱུང་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་དབྱུང་པར་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གི་ཐ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱུང་པར་
དུ་དབྱུང་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཕན་ཚུན་སྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ལ་དགག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འབྲས་མི་སྐྱེད་
ན་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་བྱུང་ན་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གང་ལས་

གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་འགྱུར་སྟོས། །གལ་ཏེ་རྒྱུར་འདོད་པའི་ས་བོན་དེ་ཡིས་
 བསྐྱེད་བྱ་མཁུ་གྱུ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་ན་རྒྱུ་འཕྲུ་
 སྙད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འཕྲུ་སྙད་འཕྲུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་
 མཁུ་གྱུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ན། རྒྱུ་འཕྲུ་འབྲས་བུ་སྤར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ལས་
 རྒྱུ་འཕྲུ་འབྲས་བུ་ཕྱིས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ། བརྟེན་པ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་བརྟེན་གང་
 ཞིག་གྲུབ་པ་སྤྲོ་བར་བྱ་དགོས་ན། དེ་འདུག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གདགས་
 པ་འདུག་ཏེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་།
 མཚུངས་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་
 ན། །རྒྱུ་པ་གཅིག་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །མ་སྤང་ན་ནི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཁྱེད་
 པར་མེད་འགྱུར་ལ། །གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྤང་ནས་སྐྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་

ཕར་བྱེད། རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཚུ་གྲུང་དང་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་སྤང་པ་ཐ་དད་མེད་པ་
 ལྟར། ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་འདི་ནི་རྒྱུ་འོ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་ན་ནི། ཇི་ལྟར་མ་སྤང་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར། འབྲས་
 བུར་འདོད་པ་འང་མི་སྐྱེད་པ་འཇམ། ཡང་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་རེ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་སྤང་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་
 པ་ཁྲད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲོ་བ་ལ། སྤང་པ་དང་མ་སྤང་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། ཅི་སྟེ་རྒྱ་ཡིས་
 འབྲས་མི་སྐྱེད་ན་འབྲས་མེད་པས། །འབྲས་བུའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་འདོད་པ་འང་མིན། །རྒྱ་ཡིས་
 འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དང་བལ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྒྱ་
 མེད་པ་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་འང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

མོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སྒྱུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
 །བདག་ལ་སྒྲིན་མེད་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །གང་དག་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲིབ་དེ་དག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔུང་པ་འཇུག་གི གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་བརྟགས་པས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། རང་
 བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་
 དེ་ལ་ནི་ཅི་འདྲ་དཔུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་དག་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱད་པ་དང་མ་
 ཕྱད་པ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བཟོད་དུ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། དང་པོ་
 མཚུངས་པ་དགོས་པ་ནི། འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱས་འབྲས་བུ་ཕྱད་ནས་སྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྱད་པར་ཡིན་
 ཞེས་གང་སྒྲིབ་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འདྲ་བརྟགས་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སུན་འབྲིན་
 འདིས་ནི་སུན་དབྱུང་ཕྱད་ནས་སུན་འབྲིན་ནམ། །མ་ཕྱད་འབྲིན་ཅེས་སྒྲིན་འདི་ཁྱོད་ལ་འདྲ་མཚུངས་
 མིན་ནམ། །གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་པ་འགོག་པའི་སྐྱོན་འབྱེད་འདིས་སྐྱོན་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་སྤང་
 པར་སྐྱོན་འབྱེད་ཞེས་བརྟགས་པ་ན་སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་འདི་ཁྱོད་ལའང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ནམ། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་སྐྱོན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་དབྱུང་བྱ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་སྤྲོ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛུངས་པ། །དེ་ཆོ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྐྱོན་དབྱུང་སྐྱོན་འབྱེད་རུས་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆོ་དེ་སྐད་སྤྲོས་པ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རང་གི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་འཛུངས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱེད་ཉིད་སྐྱོན་ཕྱུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་རྒྱ་
 འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྲུག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་པ་དེའི་ཆོ་དབྱུང་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་
 དབྱུང་བྱ་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྲུག་པ་སྐྱོན་འབྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རང་གི་
 ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་ཕྱིར། །ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། །རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྐྱོན་ཅི་ཕྱིན་
 སྐྱོལ་བ་ཡང་ཡིན། །དེ་ལ་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་ཡང་རྒྱས་
 མ་སྤང་པར་སྐྱེད་ན་མ་སྤང་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་

འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། མ་ཕྱད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཁབ་ལེན་གྱིས་ཡུལ་
རུང་བ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲེན་གྱི། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་མ་ཕྱད་
པ་ཁོ་ནར་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ཀྱང་
མ་ཕྱད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གློ་ལ་
བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་སུན་འབྱིན་
པ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། སུན་འབྱིན་
པ་ཡིས་སུན་དབྱུང་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པ། །སུན་འབྱིན་བྱེད་ཅེས་སྒྲས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ། །ངས་
པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་མ་
ཡིན། །སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པ་སུན་འབྱིན་ཞེས་རང་གི་ཆོག་ལ་འང་
མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གློ་ལ་བ་གང་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་བོ་ཞེས་ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་དེ་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །དབུ་མ་པ་དག་ལ་ནི་སྲུན་འབྱེན་དང་སྲུན་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་
 ཕྱོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲུན་འབྱེན་པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་སྤད་ནས་ཀྱང་སྲུན་མི་འབྱེན་ལ། མ་
 སྤད་པར་ཡང་སྲུན་མི་འབྱེན་པས། རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་
 གྱིས་སྐྱས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་
 འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤུ་རིའི་བྱས་སྐྱས་པ།
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་
 པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡོད། མདོན་པར་རྟོགས་པ་འདྲ་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
 གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 ལྷན་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་

བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་
དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རོ། །མདོ་
འདིས་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དང་། འཐོབ་པ་བཀའ་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་དང་། འཐོབ་
པ་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྙན་དབྱུང་བྱ་དང་། སྙན་འབྱིན་པ་སྤྱད་པ་དང་མ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་མེད་
གྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྙན་འབྱིན་པས་སྙན་དབྱུང་བྱ་སྙན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
།གཞན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྙན་འབྱིན་པ་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དཔེའི་སྒོ་
ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།
།གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་འབྱུང་དེའི་ཆེ་ཉི་མ་དང་། །སྤྱད་དང་མ་སྤྱད་འཐད་པ་མེད་པར་
གཟུགས་བརྟན་ནི། །ཐ་སྙད་ཅུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱད་
བཞིན་མཛེས་པ་དག །སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། །སྦྱང་བར་བྱ་ལ་རུས་
པ་མཐོང་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི། །མི་བདེན་པས་ཀྱང་བསྦྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་ཉི་
མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་གཟས་བབྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དྲུང་བ་

ལ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་ན་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་བརྒྱན་རང་
 བཞིན་མེད་པས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་ཕྱད་པ་དང་མ་ཕྱད་པའི་འཐད་པས་དབྱུང་དུ་མེད་ཀྱང་མུ་
 དྲུང་བ་དང་གཟུགས་ཉི་བའི་རྒྱུན་ལས་གཟུགས་བརྒྱན་ཐ་སྟོན་ཅིམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་ཉི་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཐ་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དྲུང་བའི་ནང་དེར་ཤར་བ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་མེད་
 ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛོམས་པ་དང་། མི་མཛོམས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྐྱབ་ཅིང་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲུན་འབྲིན་གྱིས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་སྲུན་འབྲིན་པ་
 འདིར་ཡང་རྒྱལ་བ་གང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཤོང་མི་ཤེས་པའི་དྲི་མ་སྦྱངས་པར་བྱས་པ་ལས་མངོན་
 པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གཏོང་ཅུས་པར་མཐོང་བའི་དབྱུ་མ་པའི་ཇི་སྐད་སྐྱས་པའི་
 གཏན་ཆོགས་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྦྱ་
 བའི་ཕྱོགས་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་།
 གལ་ཏེ་རང་ལ་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་དངོས་ཉིད་དང་། །དངོས་སུ་གོ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་

གྱུར་ན། །ཕྱད་སོགས་རིགས་པ་ཉེས་པར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། །དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་
འབའ་ཞིག་ཡིན། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། གོ་བྱེད་བསྐྱབ་
བྱ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྤད་པ་དང་མ་སྤད་པ་སོགས་ཀྱི་
རིགས་པ་ཉེ་བར་སྒྱུར་ནས་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་ན། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
རྟགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རང་གི་ཆོག་ལ་འང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྲུན་འབྱིན་པ་འགོད་པ་ནི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་
ཅན་གྱི་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་འང་
གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་སྲུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་
དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་སྤད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔེ་དེ་
དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །སྒྲིབ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་
པར་གཞན་དག་ལ། །བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གི་ངན་པས་འཇིག་

རྟེན་འདིར་བཅོལ་བྱེད། །ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་
གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་
སྐྱ་བ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྐྱབ་རུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་འགའ་ལ་རང་
བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་རྩྱུང་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པ་ཡིན་
ལ་ལན་སུས་ཀྱང་བརྗོད་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་དར་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བརྟམས་པའི་སྟེང་དུ། རྟོག་གི་ངན་པའི་སྤང་བུས་བས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཏེ་མ་
ཀྱན་ནས་འཇུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། གཞན་ཡང་། སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པའང་ཤེས་བུས་
ནས། །སྤང་པའི་བརྟག་པ་ལ་སོགས་ལན་དུ་འདི་བརྗོད་བྱ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཤོལ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་
མིན་ཞེས། །སྤར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་སྤར་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སོགས་
གོང་དུ་བསྟན་པའང་ཤེས་པར་བུས་ནས་ཤོལ་བ་གང་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབུང་བྱ་

ཕྱད་པའམ་མ་ཕྱད་པར་སྐྱོན་འབྱེན་པ་ཞེས་པའི་བརྟགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལན་དུ་ཡང་སྐྱོན་དབྱུང་བྱ་དང་
འབྱེན་བྱེད་གཉིས་ཀའང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱད་མ་ཕྱད་རྣམ་པར་དབྱུང་དུ་མེད་དོ་
ཞེས་པ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བསྟན་བཅས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྟོགས་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའམ། གཞན་གྱི་སྟོགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
སྐྱོན་ཅི་ཕྱིན་དུ་སྐོལ་བའི་ཉེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱོན་འབྱེན་ལྷག་མ་ནི་སྟོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་དེ་ལས་
བྱུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་དབྱེད་ན་སྐྱར་དུ་གྲོལ་བར་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། མདོར་
བསྡུས་ཏེ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་འདོད་པས་བཤད་པ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་རྣམས་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར།
།ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཅེན། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་ལས་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་ལ་
ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ལ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་བ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཏོ།
།གལ་ཏེ་ཉོན་རང་བ་དག་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་
ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་བསྟན་ཅེན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་
ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལྟར་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྒྲུལ་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཁམས་
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་བའི་ཐབས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྒྲུལ་
པ་ཡོད་ལ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པ་རྟོག་པ་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྱར་ཡང་འདི་གཉིས་ནི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་
སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་མང་པོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད།
།བཙུ་བྱ་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །སྤྱར་ཡང་བཞེར་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་
པ་ཡིན། །ཇི་སྐད་དུ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་
བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུ་བྱ་
ཏུ་བཤད་ནས། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་

མེད་པས་སྟོང་ངོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། །གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་
པོས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་མདོར་བསྡུས་ནས་སྤྲོད་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིར་བཤད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་དག་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་
རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །དེ་བཞིན་ན་བ་སྒྲ་དང་སྟེ། །ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱང་
བསྟན་པར་བྱ། །ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མིག་ལ་སོགས་
པའི་དྲུག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ལ་མིག་ནས་
ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་ནི་ནང་གི་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་འང་རང་བཞིན་ཅུང་ཞིག་
ཡོད་ན་མི་འཛིག་པ་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་འཇམ། སྐད་ཅིག་དང་རྒྱན་གྱིས་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པར་
འབྱུང་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཀུན་བརྟགས་པ་ཅོམ་ལས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་རྟག་པ་འང་
མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་དང་རྒྱན་གྱིས་འཛིག་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་

བ་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་པོ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདྲིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་
 པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། ལུང་པ་རྩལ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་མ་ཡིན་
 དགག་གི་ངོ་བོ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་
 གནས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་བཟད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གནས་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་
དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྡོག་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་
སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པར་ཡང་། གང་ཡང་
རུང་བའི་གནས་ཆེད་ནས། །ཉོན་མོངས་སྐུལ་གདུག་གཡོན་ཅན་གྱི། །ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གིས་
སེམས། །གནས་མེད་དེ་ལྟར་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ། །འཕགས་པའི་གང་བླག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་པའི་ལམ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས། །གསུང་རབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྦྱིང་པོ་ཡིན་པར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །གང་
དག་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་
གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར། །གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་འཛམས་པ་
དེ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་དང་། །དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་

ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་དང་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་ཇོ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་
དམ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྤང་པོ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་
དག་དང་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། འཛིན་སྤངས་འགལ་བའང་མ་ཡིན་
ཏེ། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མངོན་
ཞེན་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པར་མ་
ཟད། དེདག་གི་ས་བོན་རྟས་པར་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
དོན་དམ་པའི་བདག་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ནི་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའང་ཉོན་རེ་ཞིང་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གངས་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་བདག་ལྟ་བཞིན། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་འི་མིང་ཅན་གྱི་བདག་རྟག་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལྟ་
བ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་སྒྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དེདག་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །བདེ་བར་གཤེགས་

པའི་སྟིང་པོ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་དག་ཀྱང་སྟོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་
 མོ། །དེ་བས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྟུང་ནས་འབྱེན་པར་རྟུས་པའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་གང་ཟག་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྟོང་
 ཅིང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་ས་བོན་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཞེན་ལྟ་ལ་སྟོང་དུ་མ་ནས་བསྟོང་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་འགོད་པར་བྱེད་
 པའི་སྟོན་ནས་རང་ཕུང་བར་མ་ཟད་གཞན་དག་ཀྱང་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་
 ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་རིགས་སོ། །དེ་ལ་
 ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། །སྟོང་དང་
 གི་རོ་རིག་བྱ་དང་། །ཆོས་རྣམ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཕྱི་
 རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རི་སྟེ་མཆེད་རྟུག་ནི་ཕྱི་རི་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
 དག་སྟར་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅས་
 བྱའོ། །གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི། །ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་

གཉིས་ཀ་རང་གི་དེ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་དག་ནི་
དབང་ཏེན་ཁོག་པ་ཉིད་རྒྱད་ཀྱི་ནང་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱི་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་འདོད་
དོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་
སྟོང་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་
དུ་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་བསྐྱབས་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཕྱི་དང་ནང་
གི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་དེ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་
ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འང་ཇི་སྐད་དུ། །གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།
།མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་རང་
གི་དེ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་
བཀག་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་སྤྱར་བ་ཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྟོང་པའི་
ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་དེ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལྟ་ཡོད་རེ་ཀླ།
དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་དེ་འང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་དེ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་

བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་བཤད་ཅེ་ན། ལྷན་པོ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ན་སྟོང་པ་
ཉིད་ལའང་དངོས་པོའམ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་འཛིན་པ་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་བསྟན་པ་མཛད། །གང་ལ་དེ་
ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་
ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོས་ཀྱང་། །ལ་ལའི་ལྟ་བ་མ་ཞིག་ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཅན་ཏེ།
།སྟན་པས་བོར་པའི་ནད་པ་བཞིན། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་དག་ནི་སྟན་པས་བོར་བའི་
ནད་པ་བཞིན་དུ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་ནི། །མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཆོད་མེད་དཔེ་ཡི་ལུ་མཐའ་ནི། །མེད་ཕྱིར་སྟོགས་རྣམས་
ཆེན་པོ་ཉིད། །འདི་དག་བཅུ་ཆར་སྟོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཡིན་པ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲེག་ཕྱིར་གསུངས། །ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་རྣམས་ནི་
སེམས་ཅན་དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །སྟོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ན་
གནས་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྟོད་རྣམས་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་དེ་དང་དེར་འདོགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ལུས་པ་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྒྲོམ་པས་ན་ཕྱོགས་རྣམས་ཆད་མེད་
པའི་དཔེ་ཅན་དུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་མེད་པས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཤར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བཅུ་
ཆར་ཡང་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བོས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ཅིའི་ཕྱིར་
བཤད་ཅེན། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་ཆེན་པོའི་རྩིས་སུ་འཛིན་པས་
དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་དགོས་པའི་མཆོག་ཡིན་པས། །དོན་དམ་མུ་ངན་འདས་པ་
ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད། །མུ་ངན་འདས་དངོས་སྟོ་ཅན་གྱི།
།འཛིན་པ་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་མཁུན་པས་དོན་དམ་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་
མཛད། །མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་སྐྱེས་སུའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འང་ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་མུ་ངན་འདས་དངོས་ན། །མུ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་
འབྱུང། །དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ན་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་

ལྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་གང་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 འགོག་པ་རྫས་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དག་གི་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།
 །རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན། །དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་
 ཉིད་གང་། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་བསྟན། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ནོ། །གང་ལ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་མེད་པ། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བཟྍེད། །འདི་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། །གང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དུ་གནས་པ་དང་ཐ་མར་འཛིག་
 པ་མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ལ། དེར་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་
 སྟོང་པ་ཉིད་ནོ། །འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
 འདུས་མ་བྱས་དག་ཀྱང་རྟག་པའི་རྫས་སུ་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་བཤད་ནོ། །གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་
 མིན་པ། །དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཟྍེད། །དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་
 སྟོང་ཉིད། །གང་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ་དབུ་

མའི་ལམ་མོ། །དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།
།འདི་འང་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཐོག་
མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ། །དེ་དག་མེད་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི། །ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད། །འགྲོ་འོང་
བྲལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་ནི། །སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ། །མེད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །བསྟན་བཅས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐོག་མའམ་དང་པོ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་མ་མེད་དེ། །ཐ་མ་ནི་
ཐོག་མ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དེ་ལ་དབྱུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱུས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་
མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འཆོས་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་
བཅས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བསྟན་དོ། །དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་། །འབོར་བ་ལ་
ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། །འགའ་ཡང་འབོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་

མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
བརྗོད། །དོར་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འབོར་བ་དང་གཏོང་བ་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་ཅིང་། བ་སྟེད་དུ་འགའ་
ཡང་འབོར་བའམ་དོར་བྱར་མེད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་དོར་
བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འང་དགེ་བ་ལ་སྤང་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །འདུས་
བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཐོབ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས། །རྒྱས་སྤྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱིས། །མ་མཛད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཉིད། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་
བསྟེད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཐོབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
བས་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོབ་ཉིད་ཅེས་བསྟེད་ལ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟེད་དོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རིག་དྲུག་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་
དྲུག་དང་། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས།

ཁོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། འདྲེད་ག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
ཁམས་རྒྱལ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་འཁམས་རྒྱལ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁམས་རྒྱལ་སྟེ་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་རིག་པ་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་
དངོས་མེད་གང་། འདྲེན་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་སྲུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ཅི་ཞེ་ན། རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཆོར་བ་
སྟོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། འདུ་ཤེས་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འོ།
ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཡུང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་རང་མཆོན་
ཉིད། ཁམས་གྱི་བདག་ཉིད་སྟུལ་གདུག་འདོད། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྱད་པ་ན་

འབྱུང་བ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོར་བ་ནི་དག་སྒྲིག་གི་
 རྣམ་སྒྲིན་སིམ་གདུང་སོགས་སྟེང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་མཆན་མ་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གང་རུང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཅན་ནོ། །ཁམས་རྣམས་ནི་འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱུལ་གདུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
 ནོ། །ཡང་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས། །སྐྱེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཅི་སྟེ་སེམས་བྱུང་ངམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཆན་ཉིད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ།
 །གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཆན་ཉིད་བཅོད། །ཁྲོ་མེད་མཆན་ཉིད་
 བཅོན་འབྱུང་གི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། །སྦྱིན་པ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་སོགས་གཏོང་བའི་ངང་

ཚུལ་ཅན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་སྡུད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་
སྡུང་པའི་ཕྱིར་རམ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆོན་
ཉིད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྱོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་འང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་
ཕྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི། །མཆོན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། །བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་
དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ། །དེ་དག་ཡང་དག་མཁུན་པ་ཡིས། །མི་འབྲུགས་
མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མི་
འབྲུགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཏེ་ཁོང་
ཁྱོད་བ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན། །དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་
མཆོན་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །དམིགས་པ་

མེད་པས་རྣམ་རྟོག་དབུན། །དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངི་མས་ཉེ་བར་མ་སྒྲགས་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་དབུན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །མཆན་མ་མེད་
པའི་ཞི་ཉིད་དེ། །གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་། །གཏི་མུག་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྒོ་མཆན་མ་མེད་པ་ནི། མཆན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྒོན་པ་མེད་པ་ནི། སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
ཏེ། །འདུ་བྱེད་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་སྒོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །གཟུགས་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཆན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་བྱ་དན་ལས་
འདས་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །སྒྲུག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྒོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དོ། །རྣམ་ཐར་

གྱི། ལམ་ཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པ་འོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་
པོ་འོ། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་པ་འོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་གསུམ་པ་འོ།
།གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། སྤྱུལ་པའི་སྒྲིབ་
པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ལ་
གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་དང་། ཆེ་
ཆུང་སྣ་ཚོགས་པར་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་འོ།
།རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་སྡུ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་
གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱག་པ་དང་།
མི་སྤྱག་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། གཟུགས་སྤྱག་

མི་སྤྱལ་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཐར་སྤྱལ་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། དགོས་ཆེད་རང་རང་གི་རོ་
མུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་ནི། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟུམ་དུ་མོས་པ་བྱེད་ཅིང་། དངོས་གཞིར་
དུས་སུ། དེ་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་གང་ཞིག རང་གི་སྟོམས་འཇུག་རོ་མུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་འང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར་
རྣམས་ལ་འང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འདུ་
ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྲིད་ཅེ་འི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་
འདུ་རགས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ནི། །རྣམ་པར་
ངེས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་བཅུ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་

གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷོ་བ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །འདི་
 ལྟར། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། ཆོས་འདི་བྱང་མ་ཆུབ་བོ་
 ཞེས་ཆོལ་བ་མེད་པ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇིགས་པ་དང་། ངས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་
 ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན། ཟག་པའི་རྣམ་པ་འདི་མ་ཟད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བ་པོ་མེད་པ་དང་དོན་སྤངས་པའི་
 ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་
 བརྟན་ཀྱང་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་བ་མེད་པ་གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་
 འཇིགས་པ་དང་། ངས་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་དུ་བརྟན་པ་དེ་དག་བརྟན་ཀྱང་
 སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་བ་པོ་མེད་པ་གཞན་དོན་ངེས་པར་
 འབྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེ། ལྷོ་བ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་འཇིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་
 ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་
 སོ་ཡང་དག་རིགས་རྣམས་ནི། །སྟོབས་སོགས་ཆད་མེད་མཆོན་ཉིད་ཅན། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་

པ་བཞི་ནི། ཚེས་དང་། འོན་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤྱབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་
སོ། །དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་། བརྫོང་བྱེད་འོན་དང་། ཡུལ་སོ་སོའི་དེས་
ཚིག་དང་། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཕྲག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་འོ། །དེ་དག་ལྡན་པའི་སྤྱབས་པ་མཐར་གཏུགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་སྤྱབས་སོགས་ཚད་མ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ། །བྱམས་
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཉེ
བར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲུབ་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ།
།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི། རབ་དགའི་མཚན་ཉིད། དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། མ་འདྲེས་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཤེས་བྱ། །བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བསོགས་དང་
མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཚེས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་

གང་། །གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ། །དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཆོན་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ། སྟོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ནི། སྐུ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་དང་
 གསུངས་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་
 བ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་པར་འདོར་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའོ།
 །རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
 ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི།
 སྟོག་གསུམ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་པ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། མི་འཕྲོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུག་
 པ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བས་སྒྲགས་མེད་པས་སྐབ་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་ནི། །མདོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མདོན་སུམ་ཞེས་

བྱར་མི་འདོད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། བྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གཞན་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་
བྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆོན་ཉིད་དང་། །འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་།
།དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །ད་ལྟ་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་
པ། །དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ། །དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།
།ཐེར་བྱག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས། །མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །ད་ལྟ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དུས་
གསུམ་པོ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། །དེ་དག་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་ཞིང་། །འཇིག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་དབེན་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུན་ལས་
བྱུང་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས། །འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད། །འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སྟོང་ཉིད་དངོས་

མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་པའི་ངོ་བོ་མེད་
ལ། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཙུ་བྱུག་
སྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །མདོར་བསྡུས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར། དངོས་པོའི་སྒྲི་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་
ཉིད་གང་། །དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དངོས་པོའི་སྒྲིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་བརྗོད་ལ། དེ་རྣམས་དེ་
ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་
པར། །འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་
ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་
ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །རང་བཞིན་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །རང་བཞིན་
ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པ་ནི་རང་བཞིན་
ཞེས་བསྟན་ལ། །རང་བཞིན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །སངས་རྒྱས་

རྣམས་ནི་འབྱུང་བའམ། །མ་བྱུང་རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ན། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །གཞན་གྱི་
དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།
།སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་བའམ། །མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་མཁས་ཏུ་བྱུང་བས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་
བསྐྱགས་སོ། །ཡང་ན་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་དབཅན་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་མ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས། །དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། །སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། །མདོར་བསྡུས་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་སྐད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །དེ་ནས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བརྗེད་པའི་སྟོན་ས་མཆུག་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། །དེ་ལྟར་སྟོན་གྲོས་ཟེར་
གྱིས་སྦྱང་བ་གསལ་བྱས་པའི། །རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་ཅུར་བཞིན་དུ། །སྤྱིད་གསུམ་འདི་
དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར། །རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་འགོག་པར་འབྱུང།

།གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་ཟེར་གྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བའི་གོགས་ཀྱི་མུན་པ་བཙམ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་སེམས་དཔས་
ནི། དཔེར་ན་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་རའི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་པར་གསལ་བ་དེ་
བཞིན་དུ། སྲིད་གསུམ་གཤོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས། རོན་དམ་པར་འགོག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་འགོག་པ་རྟོགས་པའི་
བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་འང་སྟིང་ཇི་སྟེད་པར་བྱེད། །དེས་ནི་ཏྲག་ཏུ་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རུས་པ་ཐོབ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་སྲིད་པའི་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་
རྣམས་ལ་སྟིང་ཇི་སྟེད་དེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྒྱུར་བ་ནི་འཁོར་
བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གོང་བདེ་
གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཙས་ནི། །མ་ལུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་

ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་དེའི་གོང་རོལ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་ནི། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྟོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་
 གཤེགས་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངང་པ་ཡི། །མདུན་དུ་བདར་ནས་
 དགོ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགོ། །ཀྱན་
 རྫོབ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གཤེགས་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ས་དྲུག་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རང་གི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ངང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདར་
 རས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་
 ལུ་མཐའ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་དུ་ཐུར་དུ་འགོ་བར་འབྱུར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ༥ །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་ལ་
 འཇུག་འབྱུར་ཞིང་། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་པ་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་

པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་གི་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེར་
ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཅས་པའི་མིང་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་མི་མཐུན་པར་མཛད་དེ། འདི་
ལྟར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱོ་མོ་ལས་གྲུན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་
ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཞེས་བཏགས་སོ་ཞེས་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་འགགས་པའི་ཕྱང་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་
བཏགས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་གི་ཆོས་རྒྱག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་

པས། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། འགྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། སྟོས་པ་ཐམས་
ཅད་འགོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བས་ན་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
ཞི་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཞི་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ཕྱིར་ས་བདུན་པ་ནས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བས་ཉན་རང་དག་སྟོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་
པའོ། ། ༥ །དེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཡང་ཡང་སྤར་དག་
ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་
འཇུག །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྤར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་

ཀྱི་ཚྲིག་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་དགོང་པ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་གང་དུ་མི་སྤྱོད་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པ་ས་
བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་དེར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
ལས་ལྷག་པའི་དགོང་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུ་ཆེན་
པོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་མ་ཐུག་བར་དུ་རྩོལ་བས་བསྐྱོད་དེ་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་དེ་
རྩོལ་མེད་དུ་འགོ་བའི་ཐུར་བུ་ལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། འདི་ཡི་སློན་ལམ་ཤིན་ཏུ་དག་
འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱོད་པའི་ཆེ་སློན་ལམ་འབུམ་ཐུག་གྲངས་མེད་བཅུ་བཟུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སློན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་
པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

འབད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས། །དེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམས།
།དེད་ག་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྩོན་འགྱུས་ཚུམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་
མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱུར་བར་མཛད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་
དག་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་མཛད་ཅིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་
ལྟར། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོན་མེད་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དི་
མ་དེད་ག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་བདེ་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་མར་གྱུར་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་རྣམས་མ་ཡིན། །ས་
བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དི་མ་དེད་ག་རྩ་བ་དང་
བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་སྟུན་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལྟར་གང་ལ་འང་
ཆགས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོན་མེད་རྣམས་སོགས་སྟོན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་བདེ་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་འོས་པས་ཁམས་གསུམ་

གྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་རྟུས་པ་མ་
ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འདིས་གནས་སྐབས་དེར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཇི་ལྟར་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཧྲོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཁོར་བ་འགགས་
ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། །སྲིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་
སྣ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །འདིའི་འཁོར་བ་འགགས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་འད་། འདིས་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་འགོ་བར་གཞན་གྱི་
དོན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་འདིས་ཆོགས་མ་ལུས་པ་ཧྲོགས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། ཡིད་ནི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གར་ཡང་ཕྱིན་ཞིང་། གང་ལ་འད་ཐོགས་པ་
མེད་པ་ལྟར། འདི་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་བཅུ་ནི།
བསྐྱལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱན་བཀོད་པ་
དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྟོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ལས་ལ་དབང་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམས་པར་སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཀྱན་ཏུ་
སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་
བར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྣམ་
པར་འཕུལ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་རྩུ་འཕུལ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་མི་
འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་།
མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་སྣང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཆོས་ལ་དབང་བ་རྣམས་སོ། །དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ༥ །དེའི་འོག་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། དགུ་པ་ལ་ནི་དེ་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་

བར་དག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ་།
 །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དགྲ་པ་འདི་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དག་པར་འགྱུར་ལ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིའང་འཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རྟོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་འོ། །དང་པོས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
 །གཉིས་པས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི། ཆོས་རྣམས་མ་
 འདེས་པར་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བཞི་པས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་
 ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འོ།
 ལྟོ །།དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། བརྩུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་
 ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱུར་བ། །དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པ་མཆོག་ཏུ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན། །ཆར་སྤྱིན་རྣམས་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགོ་རྣམས་

ཀྱི། །དག་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྐུ་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ས་བཅུ་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལོ་ཐོག་ལོ་ལོ་ས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་
 ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་ཐོབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་
 བཅུ་ཇི་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 བྱང་པར་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་བྱ་བ་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་སྟོང་
 གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་འི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་
 པས་སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུར་ཆོང་བའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་
 ཡུལ་འཁོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལྷས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམས་
 ཞིང་དེའི་རྒྱན་དུ་བབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཡུལ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་
 སྒྲུང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་
 གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་སྤྲོ་ནས་འོད་ཟེར་དག་ལྷུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བར་མཛོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུང་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེའི་ཆོ་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་ཅིང་མཆོག་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ལ། ཆར་སྤྱོན་ཆེན་པོ་ལྟར་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་
བའི་ལོ་ཐོག་མཛོན་པར་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཆར་མཛོན་པར་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་ཞེས་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ༥ །དེ་ལྟར་ས་བཅུ་འཛིན་པོ་བསྟན་
ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ། དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་
རྟོགས། དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། དེ་སྟེད་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཏུ་
འཛིན་བརྒྱལ་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་ཅུས། །དེ་བཞིན་
སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྤྲུག་སྤྱོད་ཅིང་། །བརྒྱ་སྤྲུག་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར། །དེ་ན་རང་གི་
ལུས་བརྒྱ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་ལུས་ལ་ཆོས་སྟོན་བརྒྱ་ཡང་སྟོན། །མཛོས་པའི་ལུས་རེ་ལ་ཡང་རང་
གི་འཁོར། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་སྤྲུག་ལྟར་ལྟོན། །གང་གི་ཆོས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་པོ་འདིས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅེས་ཉིད་ལ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་གིས་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་རྟོགས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་གནས་ཤིང་། བསྐྱེད་ཀྱི་
སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་གང་ལ་འདྲ་བ་ལ། སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འཛིན་རྟོན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྒྲུང་བར་ཡང་བྱེད་ལ།
སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་ཞིང་། ཞིང་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ཏུ་འདྲ་བར་འབྱུང་རོ། །རང་གི་ལུས་བརྒྱ་
སྟོན་ཅིང་། ཆོས་བརྒྱའང་སྟོན་ལ། ལུས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རང་གི་འཁོར་རྒྱལ་སྐྱས་བརྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་
སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོ་ལྟན་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྟེ། །དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཐོབ་པར་
གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །དེ་དག་སྟོང་ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། སྟོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པ་དེ་དག་དེ་མེད་པ་ལ་
གནས་པས་ནི་སྟོང་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ས་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ། ས་ལྔ་པོ།
།འདི་དག་ལ་གནས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་ཕྱག་ཐོབ། །བྱ་བ་བརྒྱ་ཐོབ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཐོབ་པར་
འབྱུང་། །བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འབྱུང་ཐོབ་ཅིང་བྱེ་བ་ཕྱག་ །ཁྱག་ཁྱིག་ཕྱག་བརྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་
ཕྱག་ཏུ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །འོད་བྱེད་པ་དང་། །འོད་འཕྲོ་བ་

དང་། སྒྱུང་དཀའ་འབ་དང་། མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ས་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལ་
 གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གོ་རིམ་བཞི་དུ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཆོན་
 དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྤྲུག་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྲུག་དང་། བྱེ་བ་སྟོང་སྤྲུག་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྲུག་སྟོང་འབྱུར་
 དང་། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྤྲུག་བརྒྱར་འབྱུར་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཐོབ་པར་འབྱུར་
 རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བར་མི་རུས་པས། དེའི་ཕྱིར་
 རྟུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བཤད་པ། མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་ཏྲག་མེད་པ་དེས།
 །སྟོང་གསུམ་སྟོང་སྤྲུག་སྟོང་བསྟོམས་འཇིག་རྟེན་ན། །རྟུལ་ཆད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། །གྲངས་
 མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཐོབ་པར་འབྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་
 བའི་སྤྲུལ་པོ་དེས་སྟོང་གསུམ་སྟོང་སྤྲུག་སྟོང་བསྟོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟུལ་གྱི་ཆད་ཇི་སྟེད་ཡོད་
 པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དག་ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ། །ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་
 ས་ལ་གནས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག །གྲངས་མེད་བརྒྱ་སྤྲུག་སྟོང་
 དུ་ཡང་དག་པར། །བསྟོམས་པ་སྤྲུག་བཅུ་ཉི་རྟུལ་ཆད་ཐོབ་པར་འབྱུར། །ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་

གྲོས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤར་
བསྟན་པ་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྟོམས་པ་ཕྱག་བཙུང་དུལ་གྱི་ཚད་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་བཙུ་བ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་འདག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་གྱུར་
ཅིང་། འདག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་སྟོང་རྣམས་ནི། རུལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཐོབ། །རེ་ཞིག་ས་
བཙུ་བ་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་བཤད་པ་དག་དག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་ཕྱིར་དག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་
མེད་པ་བསྟོམས་པ་རྣམས་རུལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།
།རེ་ཞིག་གི་སྤྲས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་ཅུམ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་སྟོན་
པའོ། །གཞན་ཡང་། བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་། སྐྱེད་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
སྐྱེ་གྲངས་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་སྟེ་དང་སྟེ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས།
།སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
བཞིན་དུ་རང་གི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱར་རེ་རེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གྲངས་མེད་པ་རེ་རེ་ཞིང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བས་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་དང་མི་ལ་
སོགས་པ་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་རྣམས་མ་འདྲིས་པར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་རུས་ཤིང་།
ཀྱང་ཞེས་པས་དེར་མ་ཟད་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་
བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བབྱང་ནས་ལྷན་གྱིས་སྐྱབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་རུས་སོ་ཞེས་པའོ།
།དེ་ལྟར་རྒྱ་ས་བཅུའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བསྟོད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་བོ་སྐྱེད་པ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་།
དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གནས་གང་དུ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ཇི་
ལྟར་དྲི་མེད་མཁའ་ལ་སྒྲུ་སྒྲིང་གསལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། །སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པའི་ས་ལ་བྱོད་
ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། །འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།
།ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་

ཁོ་ན་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་བས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་རྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕུན་པ་སྦྱང་བར་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཞེད་
 པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱ་རྟུས་པར་མཁུན་ནས། སྟོབས་བཅུ་
 བསྐྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་འབད་ཅིང་
 བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་པར་མཛད་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་སྟོས་པ་མ་
 ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཚྲོགས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་པ་གཞན་
 དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་སྐད་
 དུ། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་ཚྲོགས་
 སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་པ་པོ་ཞིག་འདིར་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།
 །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱད་
 པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཁུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱད། །ཇི་ལྟར་

བུམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་གི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པས་དེད་ག་ནི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་
དེད་ག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཀྱན་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་
དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོན་བཟང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་བྱགས་སུ་རྒྱད་ནས་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་སོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་
ཅིང་། གང་གི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་
དུ་བྱས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་གང་གི་ཆོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་
ཉེབར་ཞི་བའི་དུས་དེ་ཉིད་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གང་ཆོ་ཞི་བ་
དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲོ་གོས་འཇུག་མི་འགྱུར། །སྒྲོ་མ་ཞུགས་པས་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་
རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །ཀྱན་ནས་ཤེས་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།

།མཁུན་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་འོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། །གང་གི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྟོ་གོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་
 ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་སྟོ་འཇུག་པ་ན་གང་གི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་སྟོ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། སྟོ་མ་ཞུགས་པས་
 རི་ཤེས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངས་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་ན་
 མཁུན་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་
 གཞན་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདིས་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་
 མེད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། གང་ཆོ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ།
 །དེ་ཆོ་དེ་རྣམ་བརྟན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་

ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཇི་
ལྟར་སེམས་ནི་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་ཡིས་སྒྲོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མདོ་སྡེ་པ་དག་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཆོ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྱལ་
བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲོ་དེ་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་
འབྱོར་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྒྱུ་བཞིན་གྱི་བདེན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོ་འགའ་
ཞིག་གིས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའམ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཤེས་
བྱ་རང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་སྟད་དུ་མི་མངའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིག་ས་སྤྱད་ས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
 །སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་སྟོས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། གང་ཞིག་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་ཐག་པ་ལ་གཞོན་སྦྱིན་དང་སྦྱལ་དུ་བརྟགས་པ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ་མེད་པ་ན་མི་
 འབྱུང་བ་བཞིན། གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྦྱེ་ཞེ་ན། གལ་
 ཏེ་འདི་དག་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དགར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་སྦྱས་ན་བདེན་པ་
 ཞིག་ན། འདི་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིག་ས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་བྱང་པར་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་ན་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པར་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་དེ་བོ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་
མེད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རང་མཚན་ཡོད་པར་སྦྲ་བ་དང་། གཞན་དག་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་
དུ་ཡེ་ཤེས་གཏན་མེད་པར་སྦྲ་བ་གཉིས་ཀའང་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། རྒྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྷུང་
བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་རྒྱལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ན། སྟོ་འདོགས་པ་དང་། རྒྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐར་གང་དུ་འང་ལྷུང་
བ་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དུ་སྦྲ་བ་ལ་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་འང་གཞན་གྱི་གྲུབ་ཀའི་སྐབས་འཇུག་པའི་
མཐར་ལྷུང་གི་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་
ལས་ཀྱང་། །རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་

ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་དུ་འང་མཐའ་ཐམས་ཅད་
ལས་གྲོལ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་
མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་བྲགས་སུ་མ་ཆུད་
ན་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུ་འདི་དག་གི་སློ་གོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་རེ་ཀླ། གཉིས་པ་
འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་
པ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེན་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ན་འང་འཇིག་རྟེན་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་ཡི་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
འབྱོར་དང་སྐྱུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུ། འསྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། འདི་ལས་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། འདི་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ལ་བཞུགས་
ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་པའི་སྐྱ་བསོད་ནམས་བརྒྱས་ཟིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། བསོད་
ནམས་བརྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་དེ་ལྟ་བུ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཀྱིས་སྐྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱོད་དུ་རྒྱུར་པའི་གདུལ་
བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངས་པར་འབྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག དེ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འབྱུར་
རོ། །སྐྱེ་ལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུས་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་མེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། གཞན་ནམ་མཁའ་དང་ཤིང་དང་རྩིག་པ་དང་བྲག་
ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་དག་ལ་ནི་སྒྲེའི་
གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མི་འཇུག་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་

ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་བཀོད་པ། ཇི་ལྟར་རྫུ་མཁན་སྟོབས་དང་
ལྟན་པ་ཡིས། །ཡུན་རིང་འབད་པ་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི། །དེ་ཚུལ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་
། །འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱུར་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ། །ཆོས་ཀྱི་
བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི། །འཕྲག་པ་གདུལ་བྱའི་དགོ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི། །བྱད་པར་གྱིས་
འཕངས་ལས་ཆོས་བསམ་མི་བྱབ། །ཇི་ལྟར་རྫུ་མཁན་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་
བའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྟོན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་ལེགས་པར་བཟོ་བྱས་པ་དང་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་
བའི་ཤུགས་ཀྱི་དེ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བ་ད་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་རང་གིས་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱང་
ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་བདག་ཉིད་ལ་བཞུགས་ནས་
གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པའི་བྲིན་ལས་རང་གི་རང་གིས་འཕྲག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་སྟོན་པར་བྱས་པའི་བྱད་པར་དང་། སྟོན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས། འདི་དག་

ད་ལྟ་རྣམས་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་ངི་ལྟར་
འཆོམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྒྲོད་ལ། སེམས་
ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་
པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་དེ་འདྲ་བ་དག་མངོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་བོ་སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་
པར་བཤད་པ་ལ། རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དབང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་
རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཆོ་སྐུ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་འདྲ་མེད། །སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་
ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་
པ་བསྐྱེད་པས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ལ། གང་གི་ཆོ་
རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་དབང་པོ་གསར་དུ་
འབྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དབང་པོ་རྣམས་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
འགག་པའང་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མོད་ལས་ཀྱང་།
འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་སྒྲ་
དུགས་སོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་མ་
ལུས་འགགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཚྲོགས་པའི་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་
པར་ཀུན་ཚྲོ་བ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་།
གནས་སྐྱབས་འདིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཛོན་པ་མཐའ་དག་དང་བྱལ་བ་ཅིམ་ལ་
བཏགས་པར་བཟད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པ་ནི་མེད་དེ། དེད་གཤམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགག་པའང་སྐྱེ་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་རི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཞི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་
 བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ །འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྲད་རྟག་ །འདི་ནི་སྤྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྤྲང་
 བར་འགྱུར། །སྐྱེ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་
 རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི་ཇི་སྤྱིད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
 པ་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་
 པའི་སྤྲད་དུ་རྟག་པར་གནས་ཤིང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོས་པ་དག་བྲལ་བ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ལས་ཤེས་རབ་ངོ་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར་
 གྱི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་སྤྱོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་

བཤད་པ་ལ། སྐྱུ་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྐྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕམ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕམ་
བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱུ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐྱུ་གང་དག་སེམས་ཅན་གདུལ་
བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་འང་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མངའ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།
ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱུ་མཐུན། །གཟུགས་སྐྱུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།
།སྒར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད།
།ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རང་གི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཅིག་ལ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་རིལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་
གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པ་འབྱུང་མཐའ་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་། མ་འཆོལ་བར་ཏེ་ཕན་ཚུན་
མ་འདྲེས་པ་བྱུང་ཚུལ་མ་ལུས་པས་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་མཐའ་དག་མེ་ལོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བཞིན་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེར་མ་ཟད་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱད་པ་སྦྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་བྱུང་ཚུལ་དག་ཀྱང་སྐྱུ་གཅིག་ལ་བསྟན་པར་རུས་པར་

བཤོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ཅི་འདྲར་སངས་རྒྱས་དང་། །དེད་ག་སྐྱ་སྦྱོད་མཐུ་སྦྱོབས་
ཅི་འདྲ་དང་། །ཉན་ཐོས་དག་འདུན་ཇི་སྟེད་ཅི་འདྲ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་
འདྲ་དང་། །ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཅི་འདྲ་དང་། །ཆོས་ཐོས་སྦྱོད་པ་གང་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །སྦྱོན་
གང་ཇི་ཅམ་དེད་ག་ལ་སྦུལ་བ། །དེད་ག་མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྦྱོན་མཛད། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་སྦྱོན་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྦྱོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བེ་རྒྱལ་དང་པུ་རུ་ག་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོན་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མཛོས་པར་བྱས་པ། རྒྱ་དང་ཞིང་
དང་ཀུན་ནས་རྒྱུ་མ་པ་དང་བཙས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་མཛོས་པར་བྱས་
པ་ཅི་འདྲ་བར། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་སྐྱ་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །དེད་ག་གི་སྐྱ་
དང་སྦྱོད་པ་དག་གི་མཐུ་སྦུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །དེད་ག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་འདུས་པ་
གངས་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཆུལ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་སྦྱས་པ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་གོས་དང་བས་དང་
གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅི་འདྲ་བ་དང་། །དེར་

ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅི་འདྲ་བ་དང་། བདག་ཉིད་བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། གཟུགས་དང་སྒོ་དང་བྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཅི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དང་།
ཆོས་ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའམ། ལྷག་མ་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྦངས་ཏེ་སྦྱོད་པ་གང་
སྦྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་
བཅས་པ་དག་ལ་བཟའ་བ་དང་ཆོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་གང་དུ་དུས་ཇི་
ཅམ་དང་ཆད་ཇི་ཅམ་དུ་ཕུལ་བ་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྦྱིན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་མཐའ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཏིང་འཛིན་
དང་། །ཤེས་རབ་སྦྱོད་ཆེ་སྒར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་། །མ་ཆང་མེད་དག །སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་
ཅེས་སྒྱུར་རོ། །སྐྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག །འོན་ཀྱང་། ཉིད་ཀྱི་
སྦྱོད་པ་ཀུན། །སྐྱ་ཡི་བ་སྦྱུའི་ཁུང་བྱར་གསལ་བར་སྟོན། །བདག་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་འབའ་ཞོག་སྟོན་པར་
མ་བཟད་གྱི། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་བྱང་གྱུར་དང་། །གང་དག་ད་ལྟར་འཇིག་
ཏེན་ཁམས་ཀུན་ན། །ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས། །གཟིར་བའི་འགོ་

དབུགས་འབྱོན་མཛད་བཞུགས་པ་དང་། །དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོའི་བར། །དེ་དག་སྦྱོད་
 ཀྱན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱིས། །རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྟུ་ཡི། །ཁུང་བྱར་དུས་
 གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གསང་མཐོན་པོས་
 ཆོས་སྟན་པའི་སྟོན་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟེར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱོན་པར་མཛད་པ་
 དང་། དེ་དག་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོར་གཤེགས་ཀྱི་བར་གྱི་སྦྱོད་པ་ཀྱན་མིག་
 འཕྲུལ་གྱི་ཆུལ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་བཞིན་དུ་བ་སྟུ་འི་ཁུང་བྱར་དུས་གཅིག་
 ལ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་སྦྱོད་
 པ་དག་དུས་གཅིག་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྟུ་འི་ཁུང་བྱར་སྟོན་པར་མཛད་པ། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་
 འཕགས་པ་རྒྱལ་སྐས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི། །སྦྱོད་དང་དེ་དག་སྦྱེ་བོའི་
 གནས་སྐབས་ནི། །ཐམས་ཅད་བ་སྟུ་འི་ཁུང་བྱར་དུས་གཅིག་སྟོན། །དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་
 རྒྱལ་སྐས་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། དེ་དག་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
 ཐམས་ཅད་བ་སྟུ་འི་ཁུང་བྱར་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་

མངའ་བསྐྱར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱར་པ་ནི། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པར་འཇུག་པ་ཡིས། །རྩལ་
 གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁས་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཚྭ་གས་ཁྱབ་རྩལ་སྟོན་
 མོད། །རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྲ་མི་འགྱུར། །མཁུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་
 གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་སྟོན་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་
 མཐའ་ཡས་པའི་ཚྭ་གས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་ཡང་སྟོན་མོད། །རྩལ་རགས་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་ཞིང་འཛིག་རྟེན་སྤྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། །ནམ་རྟོག་མི་མངའ་བྱོད་གྱིས་སྤྲོད་
 མཐའི་བར། །སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྟོན་མཛད་སྦྱོད་པ་ཡི། །ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་སྟེད་འཛམ་གླིང་གི། །མ་
 ལུས་རྩལ་གྱི་གངས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ནམ་རྟོག་མི་མངའ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱོད་སྤྲོད་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྦྱོད་པ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གངས་ཇི་
 སྟེད་པ་འཛམ་གླིང་མ་ལུས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་ལ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བའི་སྟོན་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ།

།གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུ་
བཤད་པ་དང་། སལ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
མདོར་བསྟན་པ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་མཁྱེན་
དང་། །མེས་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཕྱགས་ཆུད་དང་། །སྐྱ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དབང་པོ་
མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན། །མཁྱེན་དང་ཀུན་འགོ་མཁྱེན་པ་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་
འཛིན་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །སྟོན་གནས་བྲན་དང་མཁྱེན་པ་དང་།
།དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་མཁྱེན་དང་། །ཟག་པ་རྣམས་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ། །སྟོབས་ནི་བརྩུ་པོ་འདི་
དག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྩུ་ལས། དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་ནི། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངས་པར་སྐྱེ་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ། །མཁྱེན་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་འདོད་པ་དང་
མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གནས་ཡིན་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་དགོ་

བ་ལས་མི་འདོད་པ་དང་། མི་དག་བ་ལས་འདོད་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་གནས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་
བུའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་མཁུན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
ཤེས་རབ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་
རྣམ་སྟོན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྐྱེད་དང་བློ་དཔྱད་དང་། །ལས་དང་
དེ་ཡི་རྣམ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་། །མཁུན་པ་རྩས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་གྱུར་པ།
།དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱུང་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། །ལས་གང་ད་ལྟར་འདོད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ་
མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྟོན་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ད་ལྟར་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་། མ་
འོངས་པ་ན་རྣམ་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་བློ་བྱེད་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མ་ལུས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བོ་དང་རབ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་མ་
ལུས་པ་བྱུང་བར་མཛད་པའི་མཁུན་པ་འགར་ཡང་རྩས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སོ་སོར་འཇུག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་

མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྒྲ་
ཚོགས་དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱད་འཕགས་དག །དེ་ལས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་མོས་པ་འང་
མཁུན་པ་ནི། །དུས་གསུམ་འགོ་བ་མ་ལུས་བྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་འདོད་པ་འམ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་ཆེས་
བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པས་བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་དེ་
ལ་འང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་མ་
ལུས་པ་ལ་བྱབ་པའི་མཁུན་པ་འགར་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་མཁུན་པའི་
སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ཁམས་སྒྲ་ཚོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།
།རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །རྣམ་ཀྱན་ཁམས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་
འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། །མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་པར་རམ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་
མཐའ་ཡས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །ལྔ་
པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྣམ་ཉིད་ནི་
མཆོག་ཉིད་དང་། །འབྲིང་དང་རྩལ་བའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བརྗོད་པ་དང་། །མིག་ལ་སོགས་
དང་ཕན་ཚུན་སྐྱབ་ཀྱས་ཐབ་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་འདོད།
།འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། །རྣམ་བྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་བྱང་
གི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། །དེད་ག་ཆེས་རྣམ་ཉིད་ནི་མཆོག་དང་། །དམན་པ་དང་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་
དག་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེད་ག་དང་། །མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་
ངོ་བོ་དང་། །ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་ཀྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཐབ་པ་ལ་མཁུན་པ་གང་ཞིག་
ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་
མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །དུག་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། །ལམ་འགའ་

ཀྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་ཀྱལ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ལྷ་མི་དང་། །ཡི་
དུགས་དུད་འགོ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་རྣམས་འགོ་བ། །དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་
སྟོབས་སུ་འདོད། །ལམ་གང་ཀྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་འགོ་
བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མི་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་ལྷ་རྣམས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་དག་ལ་མཁུན་
པ་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་
སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཁུན་
པའི་སྟོབས་ནི། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
དང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་། །སྟོམས་འཇུག་ཁུད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཟུར་པ། །དེ་ལ་
མཁུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་གནས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཞི་
གནས་དག་བ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
ཁུད་པར་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་ཟུར་པ་དགུ་པོ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། དེ་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་མ་

རིག་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཆེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདུག་པ་དེ་ནི་བསམ་
གཏན་སོགས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །བརྒྱད་པ་
སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི། གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་པའི་བདག་
དང་ནི། །སེམས་ཅན་གཞན་དེའི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞི་དང་
བཅས་ཤིང་ཡུལ་སྦྱོགས་དང་། །རྣམ་པ་དང་བཅས་མཆེན་པ་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། །གཏི་མུག་
ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པར་གནས་པ་
བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་སྟོན་འདས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དག་གཞི་དང་བཅས་ཡུལ་སྦྱོགས་དང་བཅས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་མཆེན་པ་
གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདུག་པ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་
འདོད་དོ། །དགུ་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་
རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། །སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་། །བུ་མང་དེ་ལ་

མཁུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། །མ་ཆགས་རྣམས་ཀྱན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་
འདོད། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་གང་གིན་ཏུ་བཀྱ་ཞིང་རྣམ་པ་མང་བ་དེ་ལ་མཁུན་པ་གང་ཞིག་
བཞེད་པ་ཅམ་གྱི་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས་མ་ཆགས་ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་
པ་མེད་པ་འདི་ནི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་
པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་ཀྱན་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྦྱར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་
ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་། །སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་། །དེ་
ལ་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇིག་ཅིང་སྦྲེང་བར་འགྱུར་ལ། །སྟོབ་མ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤྲོ་མོ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་
ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོན་སྟེ་ཉུར་གྱུར་པ་མཆོང་ཞིང་
འགོ་བ་དང་། །སྟོན་བྱམ་ཟེར་གྱུར་པས་དམངས་མོར་བརྗོད་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྲིས་བརྒྱུག་ཏུ་བེན་ཀྱང་མ་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་
 སྒྱུར་བ་དང་བཅས་པ་སློ་ཡིས་འགོག་ཅིང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁུན་པ་གང་ཞིག་ཆགས་པ་
 མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་བག་པ་བདེ་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 གལ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་རུས་ལ། གལ་ཏེ་
 གསུངས་ན་ནི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྐྱེ་ཆོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཕྱིན་
 ལས་གཞན་མི་མངའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་
 རྒྱུ་མེས་དཔས་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་རུས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དོན་དེ་ཉིད་དཔའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ། ནམ་
 མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདིར་ནི་རང་མཐུ་བདེ་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་
 དེ་བཞིན། །སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་
 མཐར་ཡས་མ་བརྗོད་ལྷོག་པར་འགྱུར། །འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་ནམ་མཁའ་ལྷིང་འདབ་གཤོག་

ཡངས་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཀྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་ཐོབ་པའང་ནམ་མཁའ་མེད་པས་ལྷོག་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། རང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་ལྷོག་པ་འདི་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་གང་དག་རྣམ་
པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་སྤྱི་ཉུང་པ་ཟད་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་མ་རྒྱས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ལྷོག་
གི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མ་ཡིན་ན། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པ་འདི་ག་ལས་ཆེད་ཅེན། དེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས། །ཤེས་པ་དང་
ནི་བརྗོད་པར་རྒྱས་མིན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ལྟ་སྟུབ་ཀྱིས། །བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་
ཅུང་ཟད་ཅུང་ཞིག་སྟོས། །གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་ལ་
ནི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅུང་ཡང་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་མདོངས་པ་དག་གིས་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་མོད། །འོན་

ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ནི་
འཕགས་པ་ཁྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དོགས་
པ་སྤངས་ཏེ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཛོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གཞན་ནི་
རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། མཛོར་བསྐྱུས་
ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་གཞན་དག་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དཔག་
པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་འདི་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་
དེ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱུལ། སྟོན་པ་ངས་
པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། བསྟན་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་
དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཁྱོད་ནི་སྲིད་གསུམ་བཀལ་ཏེ་མི་གཡོའི་སྐྱེ་

ལས་སྐྱར་ཡང་སྐྱལ་པ་ཡིས། །གཤེགས་པ་དང་ནི་བཏུམས་དང་བྱང་ཆུབ་ནི་བའི་འཁོར་ལོ་འང་སྟོན་
པར་མཛད། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྦྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། །མང་པོས་
བཅིངས་པ་མ་ལུས་སྤྲུགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། །བཅོམ་ལྷན་ཁྱོད་ནི་ལམས་
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་བརྒལ་དུ་བེན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
ལས་མི་གཡོ་བའི་ངང་ནས་སྐྱར་ཡང་སྐྱལ་པ་ཡིས་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་གཤེགས་པ་ལ་
སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་རྣམས་འཛམ་གུའི་གླིང་དུ་སྟོན་པར་
མཛད་པའི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སེམས་གར་མཁན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡུལ་
རྣམས་ལ་རེ་ཞིང་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ཞགས་པ་མང་པོས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་གྲགས་པ་
དང་ཕན་ལན་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྲུགས་རྗེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྱི་བར་
མཛད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུག་པོ་ལས། ཡང་
ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་དག་

ཀྱང་མེད་དོ། རྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་ཆོས་ཉིད་ནི་འདི་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། གང་
འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོ། །གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་
འོ། །གང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་རྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱམས་ནས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །དེ་རྣམ་གྲངས་འདིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གང་ན་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་སུ་བཏགས་པའང་མེད་ན། གསུམ་དུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཅིག་སུ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ངི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།
ལྟར་ལེན་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལ་འང་བརྟེན་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་

སྒོ་གོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་
མེད་བསྟན། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་དེ།
གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པས་སྒྲིབ་པ་བྱུང་ནས་འབྲིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
རང་བཞིན་དེ་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་གོས་འདི་ལའང་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བགོད་པར་བྱ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་
སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཅིག་ཉིད་
ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དབྱེར་མེད་གཅིག་བསྟན་གྱི་གཉིས་དང་

གསུམ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་སྒྲན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་འོ། །འདིར་ཐེག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་བགྲོད་
པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གོགས་ངོ་མ་སེལ་བྱེད་ཡིན་ལ།
དེའང་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ངོ་མ་སེལ་མི་རུས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ངོ་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའང་ཐ་དད་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ལ་རག་མོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པར་རི་ལྟར་འབྱར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་དང་། རྩའི་ཤིང་རྩ་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་
གསུམ་ལ་ལྷུར་བ་དང་། བུལ་བ་དང་། ཆོས་བུལ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། བགྲོད་བྱ་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་
དུ་བགྲོད་པར་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡང་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་
བྱེད་པར་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ལྷུར་བ་དང་། བུལ་བ་དང་། ཆོས་

བུལ་བའི་བྱད་པར་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་བ་དག་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱད་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
གོགས་སུ་བཞད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་བ་དག་ལ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱིས་
རྒྱད་མ་སྦྱངས་པར་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱད་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས་ཐོག་མར་ཉན་རང་གི་
བྱད་ཆུབ་ཏུ་ཁྱིད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱད་ཆུབ་ཐོབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ནས་
ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་
བཞག་ལ། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་བྱད་ཆུབ་
ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལམ་དག་བྱད་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་བཞད་དོ།
།གལ་ཏེ་བཞོད་བྱའི་མུ་དན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་མུ་དན་ལས་འདའ་བར་བཞད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ།
འདི་ལྟར། གང་ཕྱིར་འགོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྟིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
སངས་རྒྱས་སྦྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་
རབ་ཐུགས་ཇི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ། །མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་

ཁྱོད་གྱིས་ཞལ་བཞེས་པ། །གང་གི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་གོགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དང་བསྐྱལ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཆེའི་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཏིང་ཟབ་ཅིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་ཐོག་
མར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་
ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་དོན་ཡལ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་གདུལ་བྱ་
རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདུལ་བའི་མཁུན་རབ་ཐུགས་རྗེས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྤར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྦྱེད་པ་སྦྱོང་པའི་ཆེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོལ་ཞེས་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའང་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གདོན་མི་བྱ་བར་
སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་རྣམ་པ་
མང་པོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་རྣམས་གདོན་མི་བྱ་བར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་
བྱ་དགོས་པ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྦྱེ་ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེས་སེལ་

གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
ཚུལ་ལ་ཡིད། །སྐྱར་བར་མཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་སློབ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས།
།དཔེར་ན་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་མ་
གྲིས་དུབ་པའི་ངལ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་གྱི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཀོད་ཅིང་སྐུལ་ཏེ་
དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དབུགས་ལྗང་ནས། སྐྱར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། བཅོམ་
ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཤུལ་རིང་བའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་འགོ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བཀྱི་བའི་ཐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུ་རོལ་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་དག་
བཀོད་ནས་སློབ་མ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ལ་ཐོག་
མར་ཡིད་སྐྱར་བར་མཇུག་ཅིང་། འཁོར་བའི་འགྲོག་དགོན་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་དབུགས་ཕྱི་ནང་ཐོབ་པ་དེ་
དག་ལ་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀྱི་བར་མཇུག་དོ། །སྐྱེ་བ་མང་པོར་
རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་
ལས་ལོགས་སུ་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་མཇུག་དོ། །གསུམ་པ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་

དང་། བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་ཕྱོགས་བཅུ་འི་ཞིང་རྣམས་མ་ལུས་ན། རུལ་ཕྱན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
སྟེད་བདེ་གཤེགས་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་དེ། བྱེད་ཀྱི་གསང་འདི་
བསྟན་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་འི་ཞིང་མ་ལུས་པའི་
རུལ་ཕྱན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་གངས་དེ་སྟེད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར། སྐུལ་
པའི་སྐྱར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བསྐྱལ་པ་འདྲ་དེ་སྟེད་དེ། འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་གསང་བ་
འདི་ནི་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱ་དགའ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་
པར་བགྱི་བ་མ་ཡིན་ཡང་། གང་ཞིག་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་
མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཇི་སྟེད་
འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཐོབ་དང་། ཇི་སྟེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་མེད་པར་མ་
གྱུར་དེ་སྟེད་དུ། ཤེས་རབ་ཡུམ་དང་སྟོང་རྗེའི་མ་མས་སྐྱེད་ཅིང་འཛིན་བྱེད་པས། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། ཇི་སྟེད་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་མ་

ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྲོད་དུ། རྒྱལ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་མི་མངའ་
 གྱེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ། སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་ལ་གཏད་པས་ཡུན་རིང་དུ་
 འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུས་མཐའ་མེད་པར་
 གསོ་བར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་རྗེ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེན། གཏི་སྤྱག་སྦྱོན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་
 ལ་བས་དུག་བཅས་བ་བ་ཡི། །སྦྱོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བཅེ་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་ལྟར་དུག་བློས་ཉིན་
 པའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན། །དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་
 ལགས། །གཏི་སྤྱག་གི་སྦྱོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་ལ་བས་དུག་བཅས་དང་འདྲ་
 བའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བ་ཞིང་ལོངས་སྦྱོད་པའི་སྦྱོ་བོ།
 ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱོད་སྤྱགས་བཅེ་བ་དེ་ལྟར་དུག་བློས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱིས་ཉིན་པའི་བྱ་གཅིག་པ་ལ་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཅོམ་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། མགོན་པོ་
 སྤྱགས་རྗེའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་མ་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 སྤྱགས་རྗེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་མུ་དན་ལས་འདའ་བ་མི་

མངའ་འོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་
 གྱིས། །སྐྱེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྐྱུག་དང་མི་སྐྱུག་བྲལ་བྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་།
 །སྒྲིག་ཅན་འགོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་སྐྱགས་བཙེ་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས། །བཙམ་ལྷན་སྐྱགས་རྗེས་ཁྱོད་
 སྐྱགས་ཞི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདའ་མི་མངའ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་
 དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ནི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཞུགས་པས་ལྷ་མི་དག་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ཡུལ་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བ་
 དང་། མི་སྐྱུག་པ་དང་བྲད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱ་ཚོགས་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་
 མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་མེད་པ་བ་དག་ནི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པས་སྒྲིག་ཅན་གྱི་འགོ་
 བ་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་བཟད་པ་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་མྱོང་བ་དེའི་ཕྱིར།
 སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཅན་གྱི་འགོ་བ་འདི་དག་སྐྱགས་བཙེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དུ་དོང་ཞིག་སྐྱགས་རྗེ་རང་འགོ་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཙམ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱི་
 སྐྱགས་ཞི་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཅན། ཇི་སྲིད་འགོ་བ་ཀུན་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་

མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་མི་མངའ་འོ། །དེ་ལྟར་ན། འཇུག་བྱ་བ་སྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ༥ ། །གསུམ་པ་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་ལ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ།
དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བྱས་པ། བྱས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐར་བཤད་པ་འདི་དག་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་སམ་
འོན་ཏེ་རང་དགར་སྐྱར་བ་ཡིན་ཅེ་ན། ལྷགས་འདི་དག་སྟོང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
ལས་བཏུས་ནས། །ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །གོང་དུ་བཤད་
པའི་ལྷགས་འདི་ནི་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་དག་ལས་དོན་ཇི་ལྟར་གཙོ་བ་རྣམས་བཏུས་ནས་ངས་པའི་དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་དང་།
སྤྱ་སྤྱོད་ནས་བརྒྱད་པའི་སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་མའི་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོས་
རང་བཟོར་སྐྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
ཆོས་འདི་གཞན་དག་ལ། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ལྷགས་འདི་ཡང་། །གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས།
།མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་དབུ་མའི་བསྟན་

བཅོས་ལས་གཞན་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་
ལུགས་གང་ཞིག་རྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པས་བསྟན་པ་དེ་འདྲ་སྟུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་ལ་སྟོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟུབ་ཀྱི་ལུགས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་བོས་བསྟན་བཅོས་འདིར་
བཀོད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྟུབ་དཔོན་གྱི་སྟུབ་མ་དག་གིས་ཀྱང་སྟུབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་གསལ་པོར་མ་བཀལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བརྟམས་པ་ནི། སྟོན་
དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར་ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་པས་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདི་སྤངས་པས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།
སྟུབ་སྟོ་མཆོ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། །སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུང་
རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག །ལེན་བྱས་པའི་ཁ་འབྲས་ཀྱི་མུ་ཏ་ཁ་བྱེ་བའི་རྒྱས། །དུ་སྟོབ་བྱགས་
པ་རེ་རྣམས་རབ་དུ་སྟོང་བར་བྱེད། །འཕགས་པ་སྟུབ་ཀྱི་སྟོ་གོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་དཔག་པར་

དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོག་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་
 གྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཏེ། སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཐོགས་མེད་དང་
 དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོས་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་བོས་པས་
 དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་སྟོ་གོས་གྱི་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོག་ལེན་འཁྲུག་པས་པ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་
 པ་མེ་ཏྲག་ཀྱ་མུ་ཏ་ཁ་འབུས་པ་ལྟ་བུ་དག་ལྷ་བ་བྲགས་པའི་སྟོ་གོས་གྱི་བསིལ་བེར་གྱིས་ཁ་བྱས་
 ནས་དེའི་ནང་གི་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པས་ད་ལྟ་
 ལྷ་བ་བྲགས་པས་སྐྱལ་བ་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་རེ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱོང་
 བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་གྱི་སྦྱང་པོ་དང་།
 ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་བེན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་
 པས་འཇིགས་ཏེ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་
 བཅོས་འདི་སྦྱངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྦྱོར། །ཡང་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བཤད་
 ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ངས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་

གསལ་ཆུ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལུགས་རང་སློབ་སྦྱར་བ་དེ་དག་
མཐོང་ནས་བདག་དུ་བརྗོད་པ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་
གཞན་ལ་དགའ་སློ་དོར་བ་བྱ། །སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་
མོ་འདི་ནི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱག་སྟེ་སྦྱ་བེད་ས་ཞེས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་པ་སྐྱག་པ་སྦྱ། །གཞན་ལ་འཇིགས་པ་
མ་བསྐྱེད་པའི། །སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་གང་ཞིག་ཡོད། །གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། འཇིགས་
སྦྱ་རུང་བ་འདི་ནི་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱ་བོས་སྦྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཟབ་མོ་འདི་ནི་གསལ་ཆུ་ཆེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ས་
བོན་དང་བྲལ་བའི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་སྦྱ་སྦྱབ་གྱི་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་
རྣམས་ལ་དགའ་བའི་སྟོ་དོར་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་དུ་བརྗོད་པའི་སྦྱ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོར་བྱ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་

ལྷགས་དེ་དག་ནི་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་རང་རང་གི་སྒྲོས་སྒྲུབ་བར་བཅད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ལྷགས་བཅཅང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསོད་
 རམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། །བྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྐྱོར་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་
 བའམ། །སེམས་ཀྱི་སྒྱུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཇིག་རྟེན་མ་
 ལྷས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྐྱུར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྲོད་ཤོག །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་
 བཅཅང་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་ལས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསོད་རམས་
 གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་མ་ལྷས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་ནས་སྐྱུར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག །བསོད་
 རམས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་མ་ལྷས་པ་བྱབ་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། །འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་གནག་པར་བྱས་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 རམ་མཁར་སྟོན་ཀའི་རམ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་དེ་མ་མེད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའམ། ཉོན་མོངས་དང་

རྣམ་རྟོག་གི་དྲུག་གིས་དགྲིས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་
 ཞིག་གོ། །བསྟན་བཅས་མཐའ་དག་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །མདོ་
 རོན་སྐྱབ་པའི་མཁས་པ་མང་བྱོན་ཡང་། །ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པས་སྦྱར་བའི་དོན་ཅུམ་ལ། །མཁས་པར་
 ཟད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་ལ་མིན། །བྱབ་པའི་བསྟན་ལ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན། །འབྲུལ་མེད་སྐྱབ་
 འཕགས་པ་སྐྱབ་ཡིན། །དེ་ཡི་བཞེད་གཞུང་རབ་དཀར་ཀུན་ཏའི་ཆུལ། །ཇི་བཞིན་འབྱེད་པ་དཔལ་
 ལྡན་ཟླ་བ་ཡིན། །སློབ་དཔོན་དེ་དག་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །མཁས་རྣམས་མང་ཡང་སྤུ་ལ་ཅི་ཆ་
 ཡོད། །རྣམ་བཟུ་མཆོན་གྱི་རིམ་གསལ་བ་ཡི། །རྣམ་དབྱེད་སྤུས་ལོང་དག་ལ་ཡོད་དམ་ཅི། །ལོང་
 བས་རིན་ཆེན་གཏེར་ཁ་བྱེད་པ་ལྟར། །རྣམ་དག་འཕགས་པའི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཡང་། །རྒྱལ་དང་
 རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལས། །རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མའི་ལམ་འདི་ཁོ་བོས་རྟོན། །འདས་དང་མ་
 བྱོན་དུ་ལྟར་བཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགེས་པའི་ལམ་འདི་ཡིན། །འདི་ལས་གཞན་དུ་
 ཐར་པའི་ལམ་ཡོད་ཅེས། །སྐྱབ་དེ་དག་གྱི་ནར་བདག་གིས་རྟོགས། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་
 རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་རྣམས། །མདོན་སྤུམ་བྱོན་ནས་དབྱངས་དང་མགྱིན་གཅིག་གིས། །འདི་ལས་

གཞན་དུ་ཐར་པའི་ལམ་བསྟན་ཀྱང་། །བདག་སློ་གཡོ་བ་མེད་དོ་གྲོགས་པོ་དག །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་
 ཉམ་ངའི་ལམ་སྤངས་ནས། །བདེ་གཤེགས་དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་འདོད་ན། །དཀའ་དང་འབད་
 པ་བརྒྱ་ཐུག་དག་གིས་ཀྱང་། །ལྷ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས། །འདི་མ་རྟོགས་ན་
 གཞུང་ལུགས་མང་བསྐབས་ཀྱང་། །བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད།
 །ཤལ་ཆེར་རྟོག་པའི་བྲ་བ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །སློ་གྲོས་ངལ་བ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱད། །དེ་ཕྱིར་རང་ཉིད་
 དན་པ་གསོ་ཕྱིར་དང་། །སྐལ་བཟང་གཞན་ལ་འང་ཕན་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་
 རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ལམ་འདི་བདག་གིས་བཤད། །ལྷག་བསམ་དག་
 པས་འདིར་འབད་དགོ་བ་གང་། །རྟོན་ཟླའི་འོད་ལྟར་རབ་དཀར་བྱི་མེད་དེས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉན་
 མོངས་གདུང་བསལ་ནས། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཛིན་ཆལ་རབ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །བདག་ནི་མ་འོངས་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་གནས་བཅས་ཏེ། །བསྐབ་གསུམ་རལ་པའི་ཁྱར་གྲིས་
 རབ་བརྒྱུད་ཅིང་། །སྟོང་ཉིད་སེམས་འཛིན་སྟོགས་གྱུར་ཅིག །རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་རི་བོ་ལྷན་རྒྱལ་ལ།
 །ཡུན་རིང་གནས་བཅས་ཞེན་ལྟའི་བྱི་ཅན་རྣམས། །གང་ཞིག་མཐོང་ངམ་མིང་ཅམ་ཐོས་པས་ཀྱང་།

།སྒྲག་འབྱུང་སྒྲ་བའི་སེང་གེར་བདག་གྱུར་ཅིག །རྟག་ཏུ་བདག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། །རྣམ་དག་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཟང་དང་ལྷན་ཞིང་། །གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་སྟོབས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྟོན་
མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་མཐའ་བྱལ་
དབྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤུགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཞེས་ཀྱོང་གཞན་ལྟ་སྟོན་གྲོས་ཀྱིས། དཔལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲུ་
ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། ། །
།བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲུ་རུས་སྟེལ། །